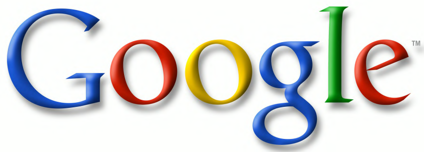
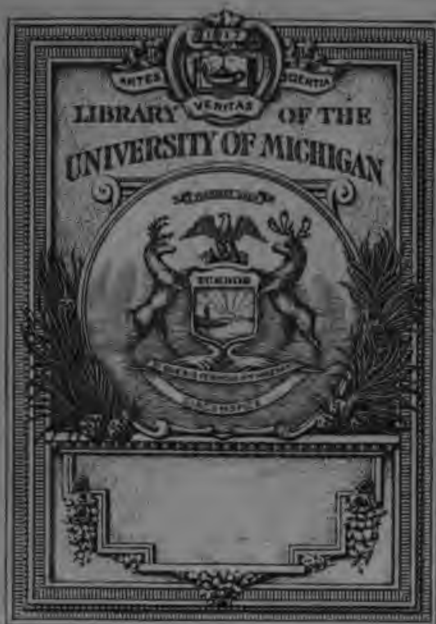
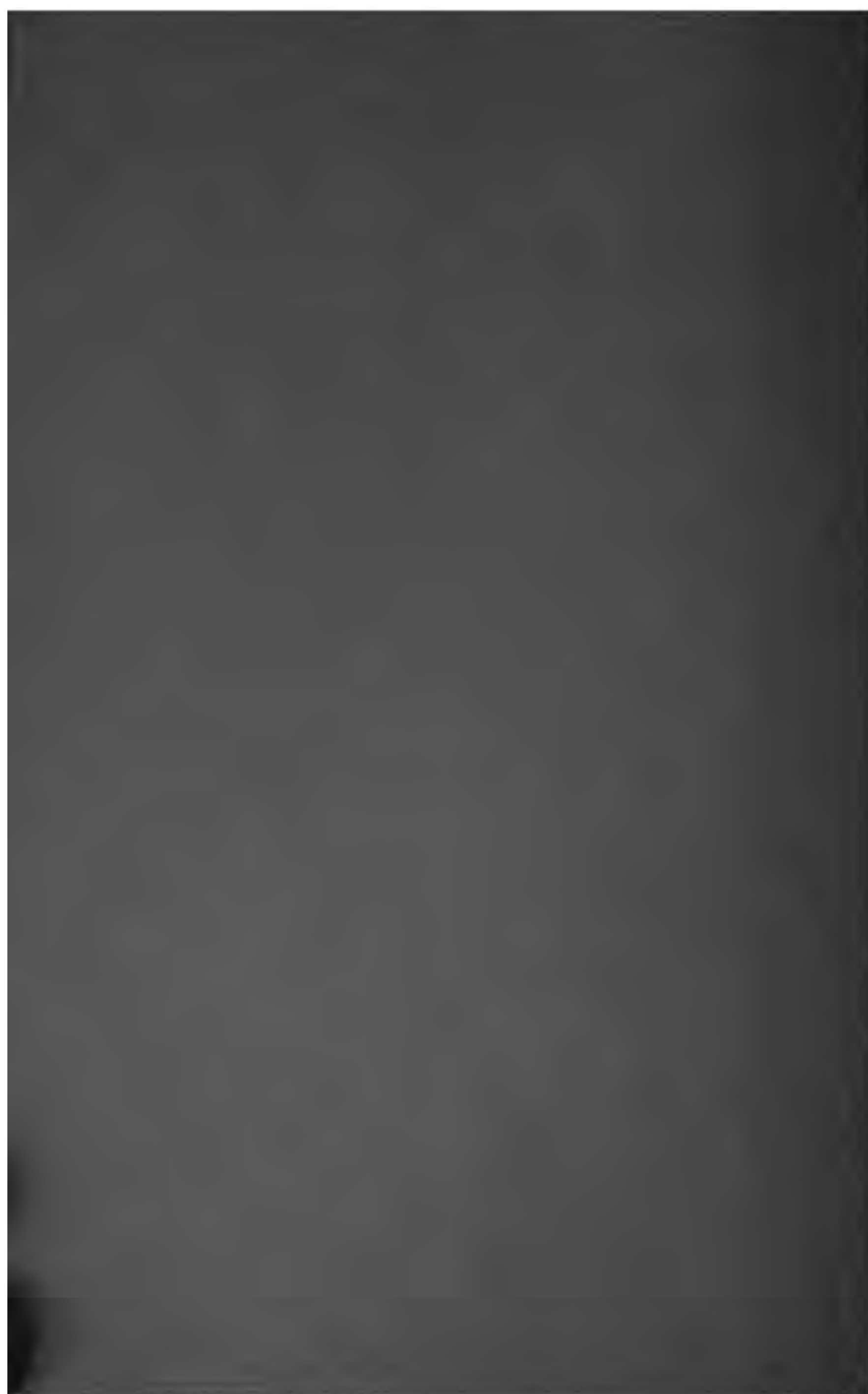

ARTES
VERITAS
SCIENTIA
LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN

LOUIS LEVY

HJEMKOMST

ROMAN

KJØBENHAVN OG KRISTIANIA
GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

MDCCCCVII

LOUIS LEVY

HJEMKOMST

LOUIS LEVY

HJEMKOMST

TIDLIGERE UDKOM:

BREVE FRA ENSOMHEDEN

INVALIDEKLUBBEN

SIMON RING

BYG DIG EN ARK —

DANSK FORAAR

BØRNERIM

LOUIS LEVY

HJEMKOMST

ROMAN

KJØBENHAVN OG KRISTIANIA
GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

FORLAGETS BOGTRYKKERI
1907

Stemningen ved Middagen havde været ypperlig. Folketingmand Aarsleff havde slagtet Fedekalven i Anledning af Borgerrepræsentantvalget, hvor Frisindet havde vundet saa smuk en Sejr. Sejren havde været over Forventning, og Glæden satte sit Præg paa Festen. Det var, som selve Byen havde givet Gæsterne Lov til at more sig.

Efter Middagen havde Herrerne trukket sig tilbage til Aarsleffs Arbejdsværelse. De havde samlet sig om det store Skrivebord, hvor Kaffen blev serveret. Samtalen gik meget livligt, medens Cigarerne tændtes. Den lille Frk. Aarsleff, der bød Sukker og Fløde om, kunde neppe slippe ud af Stuen igen, saa kurtiseret blev hun. Hun stod i den halvaabne Dør i Lys fra alle Sider og vred og vendte sig i denne Krydsild af Behageligheder. Hun var kun 16 Aar, hun blev luerød, og saa fik hun tilsidst Lov til at gaa.

— De vokser, de smaa, lo Bankdirektør Carlsen. Der er snart en ny Generation i Dørsprækken. Og den tegner godt! Ærlig talt, vore Børn bliver s'gu kønnere end vi.

Han satte Kaffekoppen mellem Knæene og stirrede frem over Brillerne.

— Naa, sagde Dr. Vang og slog ham paa Skulderen. Det kan jeg lide at høre ...

Og han tilføjede:

— Da vi var Børn, fik vi ingen Lovtaler. Var det vor egen Skyld?

Bankdirektøren løftede Hovedet og sukkede:

— Sagen var den, at vore Forældre var altfor ømme over sig selv. Det har vi ikke Tid til ... heldigvis!

De tre Borgerrepræsentanter havde fundet hinanden i Sofaen, de havde leet overrasket, da de opdagede, at de sad der alle tre paa Rad, og de spøgte med, at det kunde man da kalde Partitroskab. Ogsaa Overretssagfører Frost kom hen og komplimenterede dem for deres skønne Kollegialitet. Dr. Vang og Bankdirektør Carlsen var faldne i Snak om Børneopdragelse, og Aarsleff sluttede sig til dem. I et Hjørne mellem Bogreolerne stod Jørgen Thrige, den kendte Forfatter, sammen med røde Fussing, So-

cialisten. Kun Arkitekt Claudius sad noget alene bag Skrivebordet. Han var nylig vendt hjem fra en fleraarig Udenlandsrejse og var ikke rigtig kommen i det gamle Forhold til Vennerne endnu.

Han sad og saa sig om i Værelset, hvor Cigarrøgen begyndte at bølge. Han var yderst veltilmode og hele Tiden paa Nippet til at rejse sig og give sig i Lag med de andre. Men saa opdagede han, at der hang et Kort over København paa Væggen. Han gik de Par Skridt derhen og bøjede sig over det, men da Lyset var for svagt, tog han Kortet med sig hen til Bordet. Det var et opklæbet Lærredskort, temmelig stort og uhaandterligt. Han vendte og drejede det og kunde ikke faa det til at falde, som han vilde. Aarsleff blev opmærksom paa hans Anstrængelser.

— Herregud, smilte han og kom ham til Hjælp, dér har du nok faaet din Fødeby ned fra Krogen. Kan du ikke magte den? Er den bleven dig for stor?

Han tog fat i de to Hjørner og halede selv lidt hjælpeløs i Kortet.

— Hvis der er noget, du vil se, tilføjede han, kan vi jo brede det ud paa Skrive-

bordet. Men vælt ikke Frosts Kaffekop, saa der bliver Oversvømmelse!

Claudius smilte fraværende. Han havde pludselig faaet en stærk Lyst til at se lidt nærmere paa dette Kort. Det var maaske et Øjebliks Hjemve ... der, nu efter at han var kommen hjem, dukkede op i ham. Efter Middagen sammen med de gode Venner vilde det være morsomt at overskue Byen, Reden, hvor han var født. Og netop paa et Kort — hvor det kendte Fysiognomi vilde staa saa klart og aabent — —

Men han sagde for at dække sig:

— Ja, siden vi har taget det ned ... Jeg vilde gerne se, hvor det nye Hospital, I talte om før, er lagt.

Aarsleff og Claudius bredte Kortet ud over Skrivebordet. Lyset fra den elektriske Krone faldt skarpt ned over det. Claudius flyttede sig hen i Skrivebordsstolen, lagde begge Armene favnende ud over det store Lærred og betragtede Billedet af Byen.

Det var ikke saa sjældent i denne Kreds, hvis Medlemmer næsten alle røgtede offentlige Hverv, at under en Diskussion Kortet over København blev taget frem. Der var derfor ingen, der lagde Mærke til Claudius' Interesse for det. Da Aarsleff havde vist

ham, hvor Hospitalet laa, fik han Lov til at sidde i Fred og Ro.

Claudius lod Blikket glide udover den farvelagte Flade, først lidt søgende, senere mere og mere optaget. Han læste paa dette Kort som i en Bog, han kendte og holdt af, og det blev mere og mere levende for ham. Det var jo ogsaa en levende Verden, en hel Tue af Liv. Og det var hans By! I disse Gader havde han vandret. Mon ikke Gadelinierne stod tegnede i hans Hjærne som paa Kortet her? Hvor var det lykkeligt at genkende alt det gamle. Det var en dragende og sugende Følelse som sank han højt oppefra ned mod Byen, og den aabnede sig for at tage imod ham.

Genkendelsens Svimmelhed ...

Han lagde ikke Mærke til, at hans Fingre bevægede sig over Kortet og fulgte dets Linier — for nu oplevede han, han genoplevede sin By. Hans Minder befolkede Gaderne ... han stod midt i Tuen og mærkede dens Varme og Duft.

Han saa sig selv løbe som Dreng paa Amagertorv i den smalle Gang mellem Vognrækkerne, hvor Løg og Gulerødder laa i de høje Kurve ... eller ved Gammelstrand med de tykke Madammer, der skændtes

over Sildene, med Spølkummen i Haanden; bag dem den grønne Kanal og Slottet i Taage. Ja, Slottet! Alle Gaderne i den gamle By, snævre og krumme som havde Tiden ingen Hast. O ja, Hauserplads! Saa besynderlig, saa død, forladt af Livet, man turde næppe træde dér ... Og Bredgade, hvor der stod et Par tomme Skilderhuse, man altid skulde kigge ind i. Og Nyboder, hvor Noæh Ark var strandet og havde sat sine smaa Huse i Land ...

Og dér Langelinie og ligeoverfor de grønne Holme og Trekroner, den mystiske Ø, hvor man aldrig kom. Men til den anden Side Christianshavn! Her begyndte Æventyret at røre sig, fordi man maatte sætte lidt Handling i de skønne, gamle Gader, og fordi man stod og drømte over de lave Kanaler, medens Proletartræerne paa den gamle Vold suste og frøs i Efteraarsblæsten ... Og saa hjem over Langebro — Strømmen var stærk der, Isen kunde ligefrem skrue! Men Sommereftermiddage laa man i en Robaad ude ved Estakaderne og gik i Vandet eller udkæmpede fortvivlede Mytterikampe ombord paa et gammelt Vrag, der laa paa den lave Grund, faderligt væltet om paa Siden. Det var Dage! Man

fiskede Knurhaner paa Blink, og hvor var Solen stor ... dobbelt saa stor som nu og meget nærmere. Og der var et særligt Krydderi i Luften, en Duft for Barnenæser.

Claudius kom til at tænke paa den Tid, da Volden naaede helt ned til Halmtorvet og Rebslagerens Hjul drejede paa den ene Side af Volden, medens paa den anden Glaciset bredte sine Vande og om Vinteren i den stride Frost indbød til Lærkesjov. Her løb Kærlighedsstien under gamle Piletræer, der ludede mod Vandet. Man skulde have en særlig Nøgle til denne Sti; hans Bedstefader havde haft en, og han havde gaaet der med den gamle Herre. Dér havde han fundet sine første Muslingeskaller, og han havde engang set en Dame, der stod og græd og græd, saa hendes Taarer dryppede ned i Vandet.

Hvor hurtig Byen havde udviklet sig, da disse Volde var faldne! Som en Knop, der springer ud. Det var ikke mere den gamle Hansestad med det stive Halsbind. Det var blevet en evropæisk og kosmopolitisk By, lidt lapset, med flotte Vaner og ranglede Manerer. Men efterhaanden havde den faaet Holdning og Form, var bleven en By, nok

værd at leve i, en By, man ikke slap helt uskadt fra, fordi den satte Præg.

Han havde elsket dens mange Anstrængelser for at hævde og afstemme sig. Netop i hans bedste Manddomstid var det nye Raadhus bleven bygget. Selv om han som Arkitekt havde haft et aabent Blik for dets Mangler, havde han dog ikke kunnet lade være at elske det, det tilhørte hans Tid og afslørede dens Borgeraand. Og nu da han med frisk Forstaaelse aflæste Kortet, saa han Fremskridt overalt. Han saa, hvorledes nye Lag, nye Aarringe havde lagt sig om Byen, medens han havde været borte, og at statelige Bygninger havde rejst sig, hvor der før kun var Tomter.

Var det ikke gode Tegn, at han, der kom udefra, følte sig hjemme her, ikke blot i Minderne men i Byen, som den nu var? Ja, som han sad her og saa paa den gamle og den nye By, følte han, at han var i god Vækst med det, han kom tilbage til.

Han mindedes de Steder, der var nøjest knyttede til hans Ungdom ... Skolerne, Teatrene, Akademiet. Og han kom uvilkaarlig til at smile over sin solide Opdragelse! Naa — Byen havde vel gjort som han, havde ikke taget sin Lærdom dér men ud af sit

Liv, den havde vel lært af sine Skuffelser som han af sine. Derfor var han og Byen naaet dertil, at de nu kunde mødes som to selvstændige Organismer. Han kunde i dette Øjeblik ikke lade være at søge med Fingeren paa Kortet efter det Sted, hvor han havde gaaet i Skole. Han fandt Løngangsstræde. Ja, her var det, i den skumle Baggaard med de to store Lindetræer. Aldrig havde nogen Fugl bygget Rede i de Træer, men de var dog grønne om Foraaret — javist!

Han lagde sig tilbage i Stolen, førte sin Haand et Par Gange over den høje, hvælvede Pande og lod den tilsidst glide ned over Skægget, helt ud om dets Spids. Saaledes sad han nogle Øjeblikke, som om han hvilede sig.

Da han atter vendte Blikket mod Kortet, gjorde det et andet Indtryk end før. Han havde glemt, hvad der nys strømmede ind paa ham og tænkte ikke mere paa Fortiden. Nye og hurtige Tankerækker dukkede frem. Over dette Kort skulde igen hans Liv spændes, hvilke Muligheder var der for ham? Vilde Byen have Brug for ham? Byen kæmpede for sit eget Liv og ikke for hans. Spørgsmaalet vilde altid blive:

Herre eller Slave ... Aa, det gjaldt om ikke at lade sig besejre af Mangfoldigheden, om ikke at lade sig stemme falsk af sine Omgivelser, om at bevare sine Instinkter.

Men hvad vilde han egentlig? Jo, nu vidste han det! Netop med dette Kort foran sig, saa han det. Han havde noget at give, og det skulde Byen faa! I fem Aar havde han været Tilskuer, i fem Aar havde han følt sig fri. Fri i sin Tilværelse som en Digter i sin Fantasi. Han havde samlet Livets Poesi ved dets Kilder. Nu var Tidspunktet kommet til at øse deraf.

Han saa atter op fra Kortet og gav sig med et Par opmærksomme Øjne til at betragte Kredsen, hvori han sad.

Alle disse Mænd her tilhørte hans Tid. Det var hans Venner og hans Kammerater. Han havde gaaet i Skole med nogle af dem, andre havde han truffet senere. Han indsaa det: han hørte sammen med dem, vilde altid komme til at staa dem nær. De havde været og vilde altid blive en Part af hans Skæbne.

De maatte blive hans Hjælpere. Men hvorledes var de?

Han følte, at han holdt af dem. Han sad ikke blot og saa paa dem og vejede

deres Fortrin og Fejl. Mellem dem var han vokset op og kun mellem dem kunde der være Tale om en virkelig Forstaaelse og og Samfølelse, mellem dem følte han socialt.

Men de vare grumme forskellige allesammen og grumme forskellige fra ham. De var tidligt gaaet ind i en eller anden Virksomhed. Og noget havde de indbyrdes vundet derved: de var blevet knyttede nærmere sammen.

Og han tænkte: her sidder jeg iaften ganske udenfor! De har allerede glemt mig, har sluttet Kredsen og jeg er ikke med i den. Egentlig er det dog besynderligt. Jeg kommer fra Udlandet, frisk af Liv og fyldt til Randen med Indtryk, og saa faar jeg Lov til at sidde her alene foran det gamle Kort og maa nøjes med at iagttage dem paa Afstand ...

Det var Mænd med karakterfulde Ansigter af en særlig Bykultur. I Sofaen sad endnu de tre Borgerrepræsentanter, den store, svære Fevejle med de trætte Øjne og de tunge Laag, den høje David med det lange Apostelskæg og Wilhjelm med det energiske Hundeansigt og de stærke, blanke Øjne. Disse tre Borgerrepræsentan-

ter stammede fra vidt forskellige Lag, men de var blevne et Udtryk for den demokratiske, frisindede Del af Middelstanden. Man kunde se paa dem, at de byggede paa en sund Optimisme, en Tro til et Fremskridt, der nok vilde sejre. Kun over Wilhjelms Ansigt drejede nu og da et spottende og haanligt Smil sit Hjul. De syntes alle tre at være indstillede til hinanden, næsten afstemte som Instrumenter. Og der var desuden mellem dem et indbyrdes Broderskab, ikke blot i deres Ord men ogsaa i deres Minespil, saaledes at de tre energisk talende, energisk lyttende Hoveder stod harmonisk og malerisk til hinanden.

Ved Sofaen havde ligeledes Overretssagfører Frost taget Plads. Han syntes yngre end de andre og hans Ansigt udtrykte ikke megen Tilfredshed. Det var et blegt og skarpt Ansigt med Spor af tidlige Lidelser, kraftigt og fanatisk, Øjnene skeptiske og varme, Panden høj, lidt drengeagtig formet. Han saa ud som en Mand, der ikke troede paa ret meget men som opfattede Tilværelsen med et interesseret Lægeblik. Ja, Overretssagfører Frost kendte de sociale Sygdomme og det var paa denne Viden, han var bleven Fanatiker. Hans Profil var

smuk fra en Talerstol; i en Stue lagde man ikke videre Mærke til den, der saa man snarere, at han saa bleg og lidende ud, endog hans gullige Skæg forekom tørt og vissent.

Saa var der et ganske anderledes animalsk Liv over den tykke Fussing, som Jørgen Thrige iaften havde moret sig med at fange i sit Spind, hvor han masede som en tung Flue for at slippe løs! Fussing havde det rødeste Ansigt i Verden, man kunde se paa hans Blik og paa hans bevægelige Næsebor, at han var født til at være Dyretæmmer. Hans Øjne laa dybt i Hovedet, men talte han, saa bevægede de sig fremefter og traadte næsten ud af deres Huler. Det undrede Claudius at se, hvorledes Jørgen Thrige holdt Fussing bunden, saa han blev ganske spag. Claudius vidste, at Thrige var en ret læst Forfatter, elsket for sin kølige Stil og sine skarpe Iagttagelsesevner. Hans Ansigt var ikke meget betydeligt, et skægløst Ansigt fuldt af beregnet Ro.

Ingen af de andre havde mærket, at Claudius saa paa dem. Men Thrige følte straks det Blik, der hvilede paa ham og drejede

uvilkaarlig Hovedet. Da lod Claudius sit Blik glide videre.

Det andet Hjørne i Stuen var nok det lystige Hjørne. Bankdirektør Carlsen elskede en munter Historie. Han fortalte den godt, med optrukne Øjenbryn, som saa han det hele. Ogsaa i Politik var han en spøgefuld Herre, gammeldags lun, altid gerne hørt, fordi hans Ord efterlod et Pust af Varme og Mildhed. Ganske i Modsætning til Dr. Vang, en lille Herre med et Hoved saa skaldet som et Æg og med et Par dristige Høgeøjne bag Lorgnetterne. Han var radikal for Radikalismens Skyld, en stiv Teoretiker, vittig og spydig. Han og den godlidende Aarsleff med det runde Fuldmaaneansigt og den joviale Stemme stod underligt til hinanden. Men netop de var særlig gode Venner og næsten uadskillelige.

Claudius lod Blikket glide tilbage over alle disse Ansigter, denne Gang hurtig som for at finde et fælles Præg i dem alle. Hvad var det egentlig, der bandt dem sammen i et Samfund, i en By. Var det blot det, at nu var de her engang? Eller var der en dybere Sammenhæng?

Han besvarede ikke sit Spørgsmaal. Men han fik Lyst til at se disse Mænd samlede

om Kortet, der laa foran ham. Han vilde se deres Ansigter, naar de bøjede sig over det og han vilde høre, hvad de havde at sige om deres By.

Og han kaldte paa Aarsleff, der kom væltende hen imod ham fra den muntre Krog med en Latterbølge i Hælene og som pludselig saa overrasket ud, da Claudius sagde:

— Kæreste Ven — — jeg er vist meget uselskabelig!

Det kom som et Udraab. Hans Stemme, der efter Aars Forløb iaften atter havde lydt i Vennekredsen men som nu i den sidste halve Time igen var bleven glemt, fik ved sin Klang de andre til at vende sig.

— Ja, hvad er det egentlig Claudius har for? raabte Wilhjelm henne fra Sofaen. — Opfrisker du gamle Minder, Claudius?

Og Claudius, der pludselig følte alles Blikke hvile paa sig, svarede:

— Ja — — jeg maa jo lære København at kende igen. Det overrasker mig at se, hvor forandret den er. Jeg læser Eders Ros i alle Kroge.

— Mener du virkelig det? lød en fuldttonende Røst fra Trekløveret i Sofaen. Det var David, der for interesseret op. — Synes du virkelig, at du kan skimte nogen

Forandring paa Byen? Vi hører saa tit, hvor daarligt vi gør det, at vi ikke er langt fra at synes, det maa være galt fat. Ros er vi i hvert Fald just ikke forvænte med.

Claudius saa paa David, der havde rejst sig og kom hen til Skrivebordet. Og han sagde, idet han vendte sig imod ham:

— Det har ikke været noget ringe Arbejde. — Jeg synes I har Ære af det! ... Det er ikke let at gaa fra et gammelt System til et nyt. Byen er jo helt ved at skifte Præg, jeg er glad ved at se den igen. Der har altid været det ved de nordiske Byer, at de var dejlige at vende tilbage til. Men denne Gang synes jeg ikke, jeg er kommen hjem til København uden at føle Sorg over, at jeg har været borte saa længe. Og det har overrasket mig. Det er ikke alene i Byens Ydre, jeg finder det: ogsaa i dens Form og i dens Tempo! Hver By har sit Tempo og forstærker den det blot lidt, betyder det altid Fremgang ... København har faaet det hurtigere Tempo! Og jeg synes ogsaa, den er bleven forynget og smukkere. Jeg har i det store og hele kun godt at sige om den.

Claudius havde talt lidt stammende og

han havde søgt efter Ordene. Men der havde i hans Stemme været noget oprigtigt, som fik dem alle til at lytte. De kom nærmere og flyttede deres Stole hen til Skrivebordet. Og saaledes lykkedes det Fussing at slippe bort fra Thrige og faa sig anbragt paa den anden Side af Bordet mellem Carlsen og Vang.

Thrige stak Hovedet frem ved Siden af David og gryntede:

— Naa, Hr. Claudius aflægger nok Troskabsed til København!

— Ja, det kan han s'gu sagtens, lo Bankdirektør Carlsen. Naar man saadan ser alting i Fugleperspektiv.

Og Dr. Vang føjede til: — Sygdommen hedder Hjemvee. Det er, forudsat at man kommer hjem, den mest helbredelige af alle Sygdomme!

Man begyndte saa smaat at smile. Aarsleff lagde Mærke til det og sagde, da han gerne vilde redde sin Gæst:

— Claudius har egentlig Ret. Han har egentlig Ret ...

Men han lagde Trykket saa stærkt paa egentlig, at man smilte endnu mere.

Claudius saa sig om. Han havde nu faaet Hovederne ind paa Livet, som han havde

ønsket det. Han saa alle de kraftige Ansigter nær sit. Paa Bordet var der ingen anden Plads end den, hvor Kortet laa — det var som omgivet med en Forskandsning af Ansigter. Og disse Ansigter smilede ...

Men hvorfor?

Han havde udtalt sin Glæde over Byen, saaledes som han havde genfundet den — i levende Vækst. Vilde de da fornægte deres By? Smilte de af det Arbejde, de selv havde været med til at udføre? Lo man da af sig selv i dette Land?

Jo, nu huskede han det! Det var en gammel og dyb Skade. Man havde ikke Mod til at være alvorlig — — for man vidste jo ikke, hvilken Nar man havde i Ryggen! Der var noget trist i dette evige Smil — noget usselt og fejgt!

Som hans Blik saaledes søgte lidt fremmed og vildsomt om, mødte det Overretssagfører Frosts. Frost sad og stirrede paa ham. Han smilte ikke men saa ud som om han kedede sig. — Han begynder vist at gabe, tænkte Claudius ... men det forstaar jeg dog bedre end dette forbandede Smil! Frost løftede Hovedet. Da Claudius Blik mødte hans, var det, som havde det rørt ved en skjult Fjeder, og han sagde:

— Er vi ikke samlede her iaften for at fejre Borgerrepræsentantvalget? Hvad kan da være os mere kærkomment end de Ord, Claudius brugte om Byen. Han har Ret ... det er en god By! Vi holder blot ikke af at fortælle det selv.

Og som ønskede han ikke at sige mere i Øjeblikket, henkastede han spørgende til Fussing, der altid var villig, naar blot nogen gav ham Stikordet:

— Har jeg ikke Ret, Fussing?

Fussing for op og saa sig forskrækket om. Han lagde Haanden knyttet om paa Ryggen. Og medens han talte, bevægede han den som et Ror frem og tilbage:

— København, sagde han, er en dejlig By, en demokratisk By. Jeg har ogsaa altid følt mig bedst hjemme her, har aldrig haft Trang til at rejse bort. Fremskridtet i vor By behøver vi ikke at pege paa, det taler for sig selv. Hvad det gælder om er, at Tiden ikke løber fra én, og Tiden er ikke løbet fra os. Vi staar ved Begyndelsen til et stort demokratisk Gennembrud og ...

Her blev han afbrudt af Thrige, der strakte begge Hænder afværgende mod ham:

— Men kære Fussing, alt det véd vi da. Selv du har nok ingen Øvelse i at tale om

vore Fortrin. I Selvros er vi de reneste Dilettanter ... lad os saa hellere tie!

Fussing, der var begyndt saa mageligt, fordi han mente, han havde lang Vej igen, vilde gaa videre, men Thrige havde trykket og drillet ham hele Aftenen, og nu kunde han ikke faa et eneste Ord frem. Han stod og stammede i det og blev rødere og rødere i Kammen. Og da han stadig ikke kunde komme i Gang igen, tog Thrige Ordet og fortsatte:

— Lad saa mig for en Gangs Skyld træde i Deres Sted, Fussing! Jeg gør det nødig. Men København har altid staaet mit Hjærte nær. Det er saadan en underlig By. Man har den baade i sig og udenom sig. Hvad skal man fortælle om den? Man kan ikke gøre noget bedre end det Claudius gjorde før ... aflægge den Bekendelse, at man holder af den. Der er virkelig i os alle en Spænding, som skyldes Byen. Der er Steder, hvor man skælder os ud for Københavnere: det er vi virkelig, vi er Sønner af vor By. Men vil nogen vide vor Mening om den, vil han faa meget forskellig Besked — for vi er Gudskelov ikke ens og hver af os har sit København! Hvis jeg røbede mit, vilde det vist vække Forun-

dring, og ingen vilde kunne begribe, at nogen kunde se saa skævt paa Tingene. Men alle disse skæve Meninger tilsammen, alt hvad der kan siges og gøres og ønskes i denne By, alt det er København! ... Og naar jeg skal udtale min Mening om Fremskridtet her, saa er det for mig særlig det, at man mere og mere respekterer enhver Livsytring, at man ikke udelukker noget, at man elsker Mangfoldigheden. Al det andet Fremskridt, hvor man blot simplificerer Hjulgangen, interesserer mig mindre.

Han standsede et Øjeblik, og da han saa en vis Utaalmodighed tegne sig paa de andres Ansigter, tabte han straks Lysten til at fortsætte. Dog udbrød han tilsidst, som vilde han slaa noget fast, inden han sluttede:

— Men København kunde blive en lykkeligere By end den er!

— Hvad mangler den? spurgte pludselig David, som havde han ventet længe paa at kunne komme med dette Spørgsmaal.

De sad og saa paa hinanden. Pludselig hørte man Aarsleff raabe:

— Hvis der er noget, København mangler — saa er det Selvkritik!

Neppe var denne Bemærkning faldet, før

de alle kom til at le. Det var aabenbart ikke første Gang, denne Udtalelse var bleven hørt. Overretssagfører Frost havde Lyst til at svare, fordi Claudius var tilstede. Han syntes godt om Claudius.

Men Wilhjelm havde rejst sig fra sin Stol. Han gik hen til Claudius, tog ham om Skulderen og sagde:

— Se engang paa os, Claudius. Ser vi ud, som vi manglede Selvkritik? Har vi ikke allesammen Ansigter som Fallenter? Det er vist snarere Selvtillid, vi mangler. Gid vore Børn maa faa lidt mere af denne sunde Vare. Saa vilde København blive en lykkelig By.

Fussing var atter bleven urolig. Men denne Gang var det David, der forhindrede ham i at komme til Orde. Han bøjede sig saa langt frem over Bordet, at hans Skæg næsten rørte Kortet og udbrød:

— Tænkte jeg det ikke nok! Nu er vi igen begyndt at drøfte vore Fejl. Kan vi virkelig ikke en eneste Aften glæde os over, hvad vi har? Skal vi altid bekymre os om det, vi mangler?

Der var kommen noget hidsigt i Stemmerne. De følte sig alle berørt af denne Samtale, der var saa jævn og ligefrem og

dog usædvanlig. Fevejle sad og tænkte paa, at Byen nu var naaet dertil, at Glæden over den kunde begynde at finde Udtryk. Og ikke blot Glæden over et Valg, over en politisk Situation. Her syntes en Fællesfølelse at dæmre udenfor al Politik.

Men den, der havde den sikreste Fornemmelse af noget nyt i Luften, var Thrige. Hans Nerver sagde ham det. Han fyldtes af en vis, behagelig Følelse, som han ikke straks forstod. Og da han ikke kunde blive klar over den, lod han Munden løbe for at faa at vide, hvad det var, han følte.

— Vi er altsaa virkelig komne til Selvkritiken og Selvtilliden, sagde han. Ja, hvorfor ikke? Samlede om Stadens Kort gransker de vise Fædre deres Hjærter og Nyrer. Maa jeg ikke anbefale et lille Ord, der meget vel kan erstatte de andre Begreber og som denne kære By kunde trænge til at høre engang imellem. Mellem de mange Ord paa „Selv“ vælger jeg Selvfølelsen. Men naar jeg siger, at Byen ingen Selvfølelse har, saa tro blot ikke, at jeg mener, jeg ingen har. Byen derimod har ingen. Den har sit Særpræg og sine Ejendommeligheder. Men det har den faaet saa at sige tilfældigt, under de Love, hvorunder alting gror. Den

gør intet for at udvikle sin Særegenhed, og den sætter altid sit Lys under en Skæppe. Der er Spænding og Fart over vor By: ja, den har saa stort et Overskud, at den rejser sig mod sig selv i Selvkritik. Men Selvfølelse ejer den ikke ... Vi kunde skabe en vidunderlig By af København. Slet ikke den Storstad, som saa mange drømmer om. Men en By med en særlig Skønhed og Kultur. Intet er saa smukt som en ejendommelig Bykultur. Og i København er Betingelserne tilstede, her kunde den udvikles saa frit som noget Sted. Jeg vover i dette Øjeblik at tænke paa Florens! Men kun et Øjeblik, for det er alligevel ikke saaledes, det skal være i vore Dage. Det burde vist blive lidt mere demokratisk! ... Men der er ingen Mening i, at vi med alle vore Anstrængelser endnu ikke har faaet skabt en By, som man lægger Mærke til...

Og Thrige vedblev:

— Naar vi her i København stiller os saa skeptiske overfor os selv, er det saa ikke, fordi vi virkelig mangler noget? Vi gaar i en By uden Selvfølelse, det mærker vi, en By med et ensformigt Hverdagspræg! — Hvorledes skal vi komme ud over de Vanskeligheder?

Der var ingen, der svarede straks. De havde alle en Følelse af, at Thrige havde Ret. Men de havde i Forvejen Mistillid til ham. Og de vilde nødig gøre ham nogen Indrømmelse. Endelig bemærkede David:

— De er Æstetiker, Thrige — og det er ikke let at vide, hvor De vil hen ... Men jeg giver Dem Ret i, at der kunde være mere Helhed og Form over Byen. — Det vilde sikkert være gavnligt, om man kunde finde et Maal, Byen kunde samle sig om.

Han blev afbrudt af Dr. Vang, hvis skaldede Isse bevægede sig hid og did i smaa Stød, naar han talte:

— Vi Danske er dog Fantaster! Altid er der et eller andet Maal, der skal naas ... Sig mig blot, hvorledes finder man saadanne Maal? — Og skønt jeg naturligvis forstaar, skønt jeg ogsaa delvis giver David Ret — er det dog mildest talt ud i det blaa — —

Da sagde Claudius pludselig:

— Maaske ikke ...

Og han tilføjede ligesaa pludselig:

— Jeg har faaet en Ide!

Han havde følt som et Ryk igennem sig. Derefter mærket en nervøs Hvirvel i sin Hjærne, som udløstes en Spænding. Men

et Øjeblik efter var hans Sind roligt, hvilede som i en dyb Klarhed ... og han saa et fuldtfærdigt Billede skyde sig frem, hurtigt og som udkrystalliserede det i samme Nu. Det var et Sekunds Lykkefølelse; og han trak Vejret dybt.

Da han atter blev sig selv, havde han talt.

En Ide? spurgte David. Hvad mener du?

Claudius saa op med et lidt sløret Blik. Det forekom ham, at han havde Vennernes Ansigter altfor nær ind paa Livet. Og han fik næsten Lyst til at feje dem bort og blive ene ...

— Hvad mener du? gentog David.

Og Wilhjem tilføjede:

— Vi bliver virkelig nysgerrige ...

Aa, det er ikke noget, mumlede Claudius. — Jeg har maaske faaet en Ide — — men jeg ved ikke, hvad det kan komme til at betyde ...

Der blev stille i Værelset.

— Jeg kan umuligt sige noget om det nu, vedblev han langsomt og besværligt. Men hvis der er Mening i den Tanke, jeg fik, kan vi jo mødes en Dag og tale om den. Det var maaske nok Umagen værd ...

Og da han indsaa, at nu vilde Spørgsmaalene regne ned over ham, hvis han ikke af-

værgede dem, tilføjede han, idet han rejste sig fra sin Stol:

— Men lad os ikke tale mere om det iaften. Lad os forlade det døde Kort og gaa lidt ind til Damerne ... vi har vist ladet dem vente! —

I de nærmest følgende Dage arbejdede Claudius alvorligt og glemte alt udenom. Hans Arbejde foregik under en anstrængt Generindren — — han tænkte uafbrudt paa Fru Hahn! Allerede Dagen efter Selskabet hos Aarsleff havde han skrevet til hende, at nu maatte hun komme.

Og en halv Snes Dage efter gik han en Aften ved 8-Tiden paa Hovedbanens Ankomststation for at tage imod hende.

Han var rolig ... og han maatte være rolig. Lykken bestod i at være tryg! Hans Natur havde altid været hurtig Forbrænding, et Blod, der glødede hans Nerver. Det maatte blive anderledes nu, det gjaldt alvorlige Ting.

Maaske vilde det briste, naar hun nu kom. For hun havde ikke lært ham det. Men det gjorde ikke noget — for en Tid! Efter at de ikke havde set hinanden saa længe, vilde det vel ske, at han igen blev forundret over sig selv, at han mærkede,

at han inderst inde var ung, at han endnu havde et Legeme ... at han kunde glemme, kunde dø, at hans Stemme kunde hviske, at han kunde faa Taarer i Øjnene, modstandsløs som et Barn.

Hun vidste jo ikke, at han var anderledes end hun formodede, han maatte være ...

Men de Aar, der var gaaet, var jo levede. Ængsteligt nok, at noget nyt skulde begynde! Hvorledes vilde hun føle Byen ... og sig selv sat tilbage i de gamle Omgivelser. I fem Aar havde hun haft den stærke Trods, som er Selvopholdelsens Kærne. Hun havde undertiden syntes troløs mod sit tidligere Liv, men han vidste, hun ikke havde glemt. Saameget havde han dog afluret hende.

Han gad vide, hvad hun følte, naar hun — maaske i dette Nu — kørte over Vodroffsvej, sáa Leddet nede og nogle Menneskeansigter bag det og pludselig mærkede, hvad hun gled ind i igen ... medens et Øjeblik efter Søerne dukkede frem og aabnede København. Han vilde kunne læse paa hendes Ansigt, hvad hun havde følt! Ingen anden By blev saaledes til for én i sidste Øjeblik, saa man ikke kunde komme sig af sin Overraskelse, før Toget holdt.

Han kom til at tænke paa de mange Stationer, hvor de havde bragt deres Lykke i Land sammen med to mægtige Kofferter, hans en Trækoffert med hvælvet, sømbeslaaet Laag, hendes en Vidjekoffert, der altid knirkede, naar den blev baaret. Hvor de havde fartet om! Gennem det gamle Evropa, hvor Middelalderen grinede i alle Kroge, havde de fløjet deres frie Flugt, fyldte af en Glæde, der gjorde deres Dage lykkelige; men ogsaa ofte fyldte af en Sorg og Uhygge, der kunde bryde frem, naar de var ene ... Tog de Verden som en Billedbog og sig selv som Børn, der bladede i den, saa følte de til Gengæld undertiden, at udenfor disse Billeder kom de ikke — der var ikke noget andet, og deres Ængstelse kunde da blive stærk. Intetsteds havde de hjemme, syntes de saa, uden naar de laa i deres Seng, tæt sammenslyngede, med Mørket udenom. Han huskede, hvorledes han havde ligget i en Døs Nætter igennem, med lukkede Øjne og halvaaben Mund og bag de lukkede Laag mærket, hvorledes det hele fór hen og fór hen ... medens hun laa ved hans Bryst og kyssede ham, som følte hun, at nu blev han kold, nu stivnede han, nu svandt hans

Liv — — hun maatte kysse ham varm, hun maatte gøre ham levende igen.

Disse smaa Kriser var for hans Vedkommende endt med en alvorlig Sygdom, en Gigtfeber. Han havde set for meget og brugt sig for lidt, overfyldt sig med Billeder, som ikke udløste hans Kraft.

Da havde hun en skønne Dag raadet ham til at rejse hjem ... hun havde vel forstaaet, at kun det kunde helbrede ham.

Han huskede Aftenen, da det skete. Han var endnu Rekonvalescent og sad indhyllet i Tæpper paa Altanen og saa udover den lille By, hvor de havde skjult sig efter Sygdommen. Hun stod i Døren, i den gule Raasilkekjole, hun havde baaret den sidste Maaned. Lyden fra Floden kom op til dem. Han havde først ikke mærket, at hun talte. Og da hun havde sagt ham, at nu skulde han rejse ... først han, senere kunde hun komme ... saa havde han gjort sig al Umage for at lade, som han ikke hørte det. Han havde bøjet sig ud over Altanens Rand og fanget Flodbruset i sine Øren. Og medens dette Brus genlød i hans Hoved, havde han gentaget for sig selv, hvad hun havde sagt. Da han atter vendte sig mod Døren, stod hun dér endnu, stum,

Læberne som en fast Linie, uden Blod ... aldrig skulde han glemme Flodbruset, der havde omhyllet deres første og eneste Afsked.

Hun skulde komme senere, naar han skrev, at han havde Brug for hende. Og han skrev bestandig, hver Dag ... men ikke at hun skulde komme. Det var ligesom han vilde holde Forbindelsen aaben med Verden derude. Og den var aaben, saalænge hun gik i den lille By. Han skrev Kærligheds-breve til hende paa alle de Tungemaal, han kunde. Det var maaske dumt, men der var Afsked i det. Maaske følte han ogsaa, at hun lige saa meget ventede paa ham som paa Opfordringen til at vende hjem. Han kunde jo vende tilbage til hende, hvis han vilde ...

Men saa var det hændt ham, at han var kommen til at holde af København. Han havde fundet Byen i en vis Spænding — — som var den netop paa Grænsen af at blive sig selv bevidst! Den Aften hos Aarsleff var bleven afgørende for ham. Det var dér, han fik den Ide, der bandt ham endnu stærkere til Byen.

Det var vist Lykken i de fem Aar, der pludselig havde faaet hans Jeg til at blom-

stre ... og som vilde, at alt det andet ogsaa skulde sætte Blomt. Det var endelig ogsaa hende — han havde udarbejdet sin Ide i Forventningen om at kunne føre hende ind i hendes egen Verden, genskabt af de mange Billeder derudefra, saa hun kendte ham igen, som han havde været. Han havde arbejdet halvt som i Drømme uden at vide, hvad der skulde blive af det.

Da han havde skrevet til hende, at nu maatte hun komme, var hun rejst straks. Men fra Berlin havde han faaet Telegram om, at hun blev der i et Par Dage for at besøge sin Søster Thora, som hun længe ikke havde set. Dette forstod han saare vel. Han vidste, hvormeget hun holdt af Søsteren, der var yngre end hun selv og som var gift med en preussisk Officer. Han svarede derfor ikke paa Telegrammet. To Dage efter fik han Brev fra hende, om han vel havde betænkt, hvad han gjorde, naar han tog hende hjem. Hun talte i dette Brev om sin tidligere Mand, Redaktør Hahn, som han vidste, at hun aldrig havde glemt. Hvad vilde der ske, naar hun nu kom tilbage? Vilde ikke alle de gamle Saar rives op paany? Aa, Claudius vidste, at Hahn holdt meget af hende, men han vidste ikke,

at Hahn havde skrevet til hende to Gange i de fem Aar, der var gaaet. — Skulde hun komme?

Claudius telegraferede: Kom straks! Og hun svarede tilbage: Kommer imorgen Aften! Men der havde altsaa virkelig været nogen Nølen, nogen Tvivl. Eller skulde det være Søsteren, der havde faaet hende til at blive?

I det samme hørte Claudius Toget rulle ind under Stationens Glastag. Han gik gennem Ventesalen og ud paa Perronen.

Han havde ventet at se hendes Ansigt ved første Blik. Men hun kom sent — blandt de allersidste, syntes han. Og da var han tilintetgjort af en pludselig Slappelse, der havde grebet ham. Hun saa ogsaa lidt træt ud. Da han opdagede hende, var han allerede paa Vej mod hende, han greb hendes Hænder og deres Øjne mødtes. Hendes Pupiller blev store og trak sig atter sammen, som aandede de. Saa bøjede hun sin lange Overkrop blidt i Hoften og satte sin Haandtaske ned paa Fliserne. Han trak hende tæt ind til sig, hun lagde sin Haand paa hans Skulder og lo med en lidt smertelig Bøjning af Mundvigene:

— Aage . . .

— Ingeborg, hvor det er lykkeligt at se dig igen.

Hun tog Sløret fra sit Ansigt, medens hun stadig saa paa ham. Hun stod frit nu, slank og høj, helt sort mod den hvide Taage i Stationsbygningens Bue. Og hun bøjede sig mod ham og trykkede et Kys paa hans Mund.

— Og tag saa min Haandtaske, sagde hun. Saa tager jeg din Arm, og saa gaar vi! — Kofferten kan vente til imorgen.

Et Øjeblik efter var de udenfor Stationen.

— Ja, det er dejligt, sagde hun. Det er dejligt at se dig igen. Jeg drømte om dig inat. Men jeg ledte efter dig paa Færgen. Du var der nok ikke.

Han saa paa hende, huskede pludselig, hvor godt hun altid havde hjulpet ham.

— Hvor jeg har været dum! Det havde været smukt at sejle hjem sammen ...

— Men nu sejler vi her, skyndte hun sig at sige. Husker du Venedig? — — Her sejler vi i Taagekanalerne. Men du er jo tilfreds og jeg — jeg er lykkelig. Jeg sagde netop til mig selv, da jeg vaagnede imorges, to Ord, som jeg aldrig før har tænkt paa samme Tid, nu er du moden og lykkelig! Akkurat moden, akkurat lykkelig! Jeg følte,

at jeg var sund — baade paa Sjæl og Legeme, tilføjede hun med et lille Smil.

Han havde ganske glemt, hvad han havde villet læse i hendes Ansigt. Nu spurgte han:

— Er du glad for at komme hjem?

— Jeg er lykkelig . . .

— Men glad?

— Her er graat, sagde hun og frøs et Øjeblik. Men jeg kender det jo. — Det ligner os selv, naar vi er bedrøvede, ikke sandt?

— Og jeg som ikke engang har budt dig velkommen hjem, sagde han.

— Nej, det har du glemt . . .

Og lidt efter:

— Hvem ved, om jeg er saa velkommen?

Han gik og tænkte paa, om de var mere fremmede for hinanden her, hvor de dog hørte hjemme, end i Udlandet. Gik de hver for sig og afstemte sig efter Minder, som de ikke havde fælles? Han gik med den stærkeste Trang til at knuge hende ind til sig. Hun maaske ogsaa. Hvorfor gjorde de det saa ikke?

— Er det ikke underligt at være hjemme . . .

— Hos dig?

— Jeg mener her hjemme.

— Det er underligt, at Folk taler Dansk,

svarede hun og lo. Jeg er lige ved at vende mig om hvert Øjeblik. Hvor det Sprog tales grimt! Men det er maaske, fordi jeg holder af det, at jeg havde tænkt mig det kønnere.

Og hun sagde uden at se paa ham:

— Skal vi lade iaften, som om vi ikke var kommen hjem endnu ...?

— Hvad mener du med det?

— Jeg er kommen hjem til dig, sagde hun alvorlig. Jeg er her hos dig. Mærk, at du virkelig har mig. Føl min Arm; jeg er aldeles vidunderlig lykkelig ... Om det sner eller regner, hvor vi tilfældigvis er, hvad kommer det os ved? Her er vist dejligt — imorgen, iovermorgen. Men iaften er jeg din, iaften er jeg hos dig. Vær nu alvorlig, hører du, og gaa ikke og se saa bister ud. Og føl dig ikke frem, hvor du har mig! Du har mig helt og holdent, du har! Jeg er din!

Han standsede midt paa Fortovet. Han saa halvt fra Siden hendes Mund, der talte. Hendes Mund var som en Blodets Blomst, hvis øverste Kronblad bøjede tilbage i en levende og skøn Bue, medens det nederste sænkede sig blødt ... bredende sin røde

Bræm. Og de to Blade aabnede sig smertelig modent mod ham.

— Din Mund er som en Blomst, sagde han. Jeg elsker dig ...

— Jeg ved det! Hendes Læber aabnede sig endnu mere. — — Og kom! Lad os gaa ind paa en eller anden Restaurant ... For jeg blev saa sulten. Og der kan vi finde en lille Krog og være alene. Dér faar vi det godt ... alene, du og jeg, Aage. De har saadanne smukke Duge her, husker du —?

Og hun lo, medens de skyndte sig afsted. Men et Øjeblik efter spurgte hun kort:

— Hvorfor skrev du ikke før?

Han svarede ligesaa kort:

— Det er en lang Historie.

— En Historie?

Nu lo han befriet:

— Et Æventyr!

— Hvad siger du?

— Husk vi er i Æventyrernes Land ... i Slaraffenland. — — Synes du ikke, at Danmark lignede Slaraffenland, da du kom sejlende ind mod de smaa Øer.

— Aa nej, sukkede hun igen bekymret. Jeg syntes, det var fladt! Saa fladt, at jeg næsten kunde skimte dig fra Masnedø! Farverne er forresten kønne, graat og grønt

... Og nu vil jeg ikke gøre dig ked af det — — du skal være rigtig glad for mig! — For jeg er bleven bange, medens du har været borte — —

Han trykkede hendes Arm:

— Bange?

— Ja.

— Har du hele Tiden været alene?

— Forstaar du ikke: du rejste, og Tomheden blev tilbage. Tomheden og jeg har før snakket sammen. Vi er gamle Venner. Og nu kom den igen ... tilsidst syntes jeg næsten, den var forelsket i mig! Aa du — — men nu har jeg dig igen. Ikke sandt? Har jeg dig ikke?

Og hun vedblev:

— Jeg vil jo blot fortælle dig, at jeg elsker dig ... Saa kan du gøre ved mig, hvad du vil. Alt det andet er kun Spøg ... og Ord. — Men hvad har du tænkt paa, medens jeg har været borte? Du maa ikke sige, at du har tænkt paa mig.

— Jeg har været lykkelig.

— Saa er alting godt, lo hun med Taarer i Øjnene. Og hun slog Armene om hans Hals og trykkede sig ind til ham og kyssede ham:

— Husk, vi er jo ikke i København, hvi-

skede hun med halvt lukkede Øjne. — Vær ikke vred.

Han mærkede, hvorledes alt brød op i ham: Glæde, gammel Sorg, hemmelig Anger, en Angst, en Duft. Som gav hans Blod sig paa Vandring mod et Maal, der laa i ham og dog var uendelig fjernt. Han kunde se, at ogsaa hun var lykkelig, stolt over sig selv.

Og de gik videre ned ad Gaden.

Hun havde virkelig faaet ham til at glemme for en Stund, at de gik i København. Men hemmeligt paavirkede Byen dem. De talte ikke højt, som de plejede, og de følte sig omgivne af Forræderi paa alle Sider. Og uden at hun vidste det, voksede en Nysgerrighed frem efter at kigge i Butiksruderne, hun kom forbi, Boghandlervinduerne og Modeforretningerne. Hun kendte jo alle disse Butikker saa godt. I de skraatstillede Spejle bag Ruderne saa hun sig selv komme vandrende, hun gik ved Claudius' Side og tog saa lange Skridt, som var hun bleven højere. Der var noget triumferende i hendes Ansigt, som hun godt kunde lide, noget saa fjernt fra sidste Gang, hun gik her ...

De var komne et godt Stykke ind i Byen. Saa standsede Claudius og sagde:

— Hvor vil du spise?

— Hvor vi kan være alene ... hvor foreslaar du?

Han vinkede ad en Droske.

De steg ind og kørte ad Dagmarkafeen til.

I Drosken aabnede hun sine Arme, tog ham om Hovedet og kyssede ham paa Haaret, paa Panden, paa Kinden. Hun søgte hans Mund, hun søgte helt ind til ham. Saa slyngede hun Armene om hans Skuldre og lod sig synke ned paa hans Skød. Hun syntes et Øjeblik, at han gjorde Modstand, det æggede hende kun. Alt dette foregik tyst i den rullende Vogn. De mumlede Kærtegn saa svagt, at det ikke hørtes. Da Vognen holdt, og han maatte rive sig løs for at aabne Vogndøren, blev hun siddende i det ene Hjørne, dybt sammensunken med Kinden mod den vaade Rude, stirrede paa sine Hænder, helt bleg. Han kaldte, hun kom, samlede sig sammen og kom. Han hjalp hende ned ad Trinet, og de stod paa Brostenene under den slørede Himmel med Boulevardtræernes lave, lige Rækker foran sig.

— Hvor det er koldt, sagde han. Skynd dig ind.

Hun løb med bøjet Hoved over Fortovet, han fulgte hurtig efter, var ved at træde i hendes Kjole. Da hun var kommen ind i den varme, stærkt oplyste Forhal, ventede hun paa ham, og de gik sammen ind i Spisesalen. Hun kastede et flygtigt og koldt Blik om sig, parat til ikke at genkende og vejende Chancerne for at faa et Bord, hvor de kunde være uforstyrrede. Et Smil gled over hendes Ansigt, da hun havde fundet det.

Claudius stod med hendes Kaabe i begge Hænder og saa paa hende. Der stod hun med disse fine Hænder, der syntes som forelskede i hinanden, i det blonde Haar ... med denne forunderlig lange og skønne Overkrop, der bares af et Par Hofter, drengeslanke, næsten for skrøbelige. Der stod hun og løste sin Hat og slap ikke hans Blik et eneste Nu, og hendes Øjne var saa underlige, saa lidet seende, det var som drømte hun med sit Blik i hans.

Da de sad ligeoverfor hinanden, kunde han ikke lade være at spørge:

— Hvorfor er du i Sort?

— Fordi jeg er Enke, svarede hun og

lod sin Haand glide over i hans. Imorgen ... imorgen pakker vi de andre Kjoler ud!

— Men vi skulde jo spise.

— Ja, det er ogsaa sandt.

De valgte Restaurantens faste Menu, fordi det var det nemmeste. En Flaske Rhinskvin maatte de drikke. Huskede han den kølige Oktoberdag i Køln, hvor de havde drukket saa mange Flasker, at de var ganske omtaagede og ved at gaa paa Hovedet i selve Rhinen ...

Og hun sagde:

— Det er længe siden. Men vi er blevet yngre begge to, tror jeg. Og det skal du have Tak for, nu da det er forbi.

— Men det er da ikke forbi, Ingeborg?

— Jo, det er. Og Tak fordi det ikke er din Skyld, at det er forbi ...

Han blev alvorlig:

— Ingeborg, du sagde, at du var lykkelig. Og du skal se, du vil blive lykkeligere. For det, der er begyndt, det lever; det ser du jo. Du vil saa gerne blive i din Fantasiverden, Ingeborg. Du vil gerne lave alting en Smule om — — der ligger en Fare dér ... ved du det?

Hun saa bønligt op paa ham:

— Faa mig ikke bedrøvet ...

Og hun tav lidt.

— Jeg tror ikke mere, jeg kan taale noget, sagde hun saa. Er det saa underligt, at jeg er bleven en anden i de Aar, vi har levet sammen? Er det saa underligt? Synes du? Svar mig?

Han tog hendes Haand, for at hun skulde være rolig.

— Du er saa nervøs, Ingeborg, sagde han. Imorgen ... imorgen —

— Saa er jeg hjemme. Saa vil jeg være hjemme.

— Og nu skal du høre, sagde han med højere Stemme, og som rystede han en Uro af sig. Nu skal du høre, hvad jeg har gaaet og tænkt paa, medens du var borte og jeg ventede dig. Jeg har gaaet og suget Næring af det, der var mellem os to. — — Kan du huske, hvad du fortalte mig en Nat ... en stille Nat, hvor Træerne dryppede udenfor vore Vinduer. Du fortalte mig, hvorledes du havde set Berlin en Aften — — hele denne frygtelige Stenørken var bleven smuk for dig! Du havde vist siddet paa en Bænk paa Unter den Linden, tror jeg, og set paa de høje Bygninger, der taarnede sig op, fjernt mod Horisonten. Sten altsammen, Sten! Et mæg-

tigt Koralrev i Lufthavet. Og du havde spurgt dig selv: hvor var nu alt det røde og levende, der myldrede i Dagen? Det havde trukket sig tilbage i Mørket. Alt dette røde og bløde — — alt det, der ikke var Sten og koldt Materiale. Husker du dine Ord: det røde og det bløde?

Hun var bleven roligere:

— Jeg husker det godt. Det var en Foraarsnat. Og Maanen maa have staaet bag Skyerne. Jeg husker, at jeg netop gentog for mig selv de Ord, du her siger: det røde og det bløde. Jeg saa hele Tilværelsen som en Strøm af det røde og det bløde, der ilede gennem stenede Kanaler. Det røde og det bløde er alt det, der har Livets Angst i sig ... og derfor har noget at værne, min Ven.

— Ingeborg, sagde han. Jeg glemte ikke dine Ord, de vendte tilbage tit. De gjorde Menneskekorallen levende for mig ... de høje Huse, Etage over Etage af Sten og Kalk. Og mest af alt de sørgmodige Ord om det, der lever bag Stenen og som Koraldyret træder frem, naar Mørket gaar bort, og gemmer sig, naar Mørket kommer ... Jeg kom til at elske Menneskeheden gennem dine Ord, ja mere og mere. Det er saa

dyrebart, dette Blod og disse Nerver, Ingeborg. Vi kender intet dyrebarere. — Og det røde og det bløde gaar saa let, saa let til Grunde.

— Det er sandt, Aage! Livet er svagt — det maa skærmes.

— Ja, skærmes bag Stenmure ... selv en Foraarsnat, Ingeborg. Men hører du ... jeg vil altid huske dine Ord ... Og de kom ogsaa til mig, nu da jeg var ene. Netop her i denne By, hvor jeg er født! Tænk alle vore Minder, alt det døde, Ingeborg ... det var alt det, jeg huskede, der fik mig til at arbejde — Minderne og dine Ord. Jeg saa Byen her som du havde set Berlin den Aften — et Stenrev, en gammel Koral, fyldt af nyt og ungt Liv ... alt det røde og bløde, som er gaaet til Grunde her og som vi holdt af. Og alt det nye, som vi paa saa mange Maader er knyttede til! Maaske er dine Ord Skyld i, at jeg følte mig saa godt hjemme straks.

Hun sad og lyttede kun:

— Og hvad saa mere?

Han saa op med et hurtigt Blik:

— Byen er bleven en anden, Ingeborg. Den er fyldt af Spænding og Virksomhedstrang ... ja, ikke blot den, men det hele

Land! Og udenfor — udenfor i den Verden, vi kommer fra — er der ingen, der husker os, Byen og ogsaa Landet er glemt, saa underlig glemt ... det ved du. Det er ikke fordi vi har manglet Selvopholdesdrift, nej vist er det ej. — Men vi har skjult os i Natten — — ja, som det røde og det bløde, skjult vor Afmagt og os selv ... Men Ingeborg, vor Ensomhed har gjort os rige — og vi har meget at give — langt mere end vi selv aner og tror. — Saa fik jeg min Ide!

Hun kom til at smile. Saa pludseligt, saa voldsomt og levende, at der kom Taarer i hendes Øjne:

— Aage ...

— Men hør nu min Plan. Den kan siges med faa Ord. Og den gaar ud paa at rejse en Verdensudstilling i København ...

Hun sad lidt og stirrede paa ham. Saa kom der noget forvirret og fortvivlet i hendes Blik. Hun rejste sig og gik over til ham, bøjede sig ned over ham og hviskede næsten uhørligt:

— Gør det ikke, Aage!

Han blev kold og svarede blot hurtigt og bestemt:

— Du maa sætte dig over paa din Plads, min Ven.

Hun stod lidt ... bøjet over hans Skulder, saa adlød hun nølende. Idet hun vendte sig fra ham, kneb hun Øjnene sammen. Og da hun atter sad ligeoverfor ham, fulgte hun det skiftende Udtryk i hans Ansigt med et spændt og uroligt Blik.

Han fortsatte rolig:

— Du ved, hvor længe jeg ikke har anet, hvad jeg vilde ... Nu er til Gengæld al min Usikkerhed forbi. — Alt det modstridende i mig kan samles i dette Arbejde. Og Ingeborg — — jeg maa arbejde for det Land, jeg er født i. Og naar jeg kan — naar jeg nu kan! Jeg maa engang vise, hvad jeg duer til. Du forstaar det vist ikke, fordi du har glemt saa meget. Men jeg har set det — — saa meget trænger til at forløses i en stor Bølge af Kraft og Virksomhed. Og her er det, jeg føler min Udvikling saa stærkt i Overensstemmelse med Landets, at det bliver mig, der maa handle. Jeg har set det udefra, dette lille Land mellem de andre Svømmere i Oceanet. Det har noget uendelig intimt og personligt at kæmpe for. Ingeborg — det er lykkeligt: Vi to hører til en Nation, der

aldrig har udleveret sig selv og aldrig helt vil gøre det. Aa, men jeg siger dig, vi fortjener at kendes som vi er. — — Danmarks historiske Ansigt er saa tragisk, men har Lidelserne ikke forskønnet og forfinet dets Træk? Jeg synes det.

Hun havde lagt begge Albuer paa Bordet og støttede Hagen i sine Hænder, Hovedet ludede svagt forover. Da han nu tav et Øjeblik, vred hun sig ud af sin Stilling, lod den ene Haand falde i sit Skød og greb med den anden, der rystede svagt, et Vinglas, som hun tømte.

— Aa ja! sagde hun og saa sig om.

Men hun sank tilbage i sin første Stilling, da han fortsatte ... endnu mere direkte henvendt til hende:

— Det er klart, at det maatte blive saaledes, Ingeborg. Jeg vidste ikke, hvorfor jeg rejste fra Danmark. Vidste næppe, hvorfor jeg atter vendte hjem. Nu ved jeg det! Jeg har været udenfor Landet for at faa det paa Afstand — for at finde det Sted, hvorfra jeg kunde overskue det. Det arkimediske Punkt! Om det er lykkedes mig, vil Tiden vise.

Da sagde hun og hæftede sine forskrækkede Øjne paa ham:

— Er det derfor, vi har været ude at rejse?

Han mødte hendes Blik og svarede:

— Ingeborg — — er der ikke Grund til alt?

— Jovist ...

— Andre Grunde end dem, vi kende — —

— Det maa der vel være.

Og hun tilføjede jesuitisk:

— Hvorfor vil du lade dig lede af Grunde, du ikke kender?

Da kom ogsaa han med et Spørgsmaal:

— Hvorfor lod du mig rejse hjem?

Hun sænkede Stemmen:

— Jeg troede vist ikke, du vilde blive hjemme. Eller — —

— Men du foreslog det dog?

— Ja ...

Claudius nikkede:

— Og du havde Ret. Du gjorde Ret i at give mig tilbage til den Jord, jeg kom fra. Husk — vi har begge to levet i din Fantasiverden. Ingeborg! Det maatte engang blive til Tilværelse, man kan ikke vedblive at være rodløs. Det maatte — — det maa! Hører du! Jeg vil sige dig: min Plan er ligesaa vel din som min — men det forstaar du ikke endnu. Du skal komme til at

indse, at jeg har Ret ... ja, du maa indse det i dette Øjeblik.

Hun følte, at hun blev træt, strøg sig over Ansigtet og spurgte som af gammel Vane:

— Holder du af mig, Aage?

Han vilde gribe hendes Haand, men hun gav ham den ikke. Hun spurgte højere:

— Holder du af mig?

Han bad nu:

— Giv mig din Haand ...

Hun lod langsomt sin Haand synke fra Kinden ned i hans. Han mærkede, den var kold, hendes Haand. Og han trykkede den heftigt:

— Du ved jo, jeg elsker dig.

Da smilede hun hen for sig og tav et Øjeblik. Og hun kærtegnede hans Haand:

— Tilgiv mig! Men jeg saa det hele ... Lad os vente til imorgen med at tale om det. Der er andre alvorlige Ting, vi ikke maa glemme. Tænk nu paa mig, ikke paa din Ide. Denne Aften er mig dyrebar. Jeg har det jo, som naar vi laa sammen i vor Seng om Morgenen og ikke vilde vaagne. Jeg holdt paa dig, husker du, indtil du næsten med Magt rev dig ud af mine Arme...

Han saa kærligt paa hende. Men svarede:

— Hvor Tiden gaar hurtigt!

— Det er ogsaa det, jeg synes, lo hun befriet. — — Lad os nu drikke et Glas sammen og slet ikke tænke. Din Skaal, min Ven!

De løftede Glassene. Hendes Øjne var indsmigrende blaa, næsten ydmyge. Og da han saa dem, kom han til at tænke paa noget, han vilde sige hende, men glemte det, inden han fik drukket sit Glas ud.

For nu begyndte hun at tale, hurtigt og muntert. Hun hagede sig til Øjeblikket med Ord, der allesammen havde deres særlige Betydning for dem, Ord, der knyttede dem sammen. Det var, som hun ikke vilde høre op igen. Som en Monolog. Som et Springvand, Vinden kaster til alle Sider. Og til allersidst sagde hun:

— Undskyld jeg taler saa meget, men det er saa længe siden, jeg har talt med dig. Og talt om mig selv og set, at du forstod mig. — Men lad os rejse os, synes du ikke? Det er sent og vi skal hjem — hjem til dig. Gud, hvor det er dejligt!

Han havde ikke tænkt paa at gaa, men blev smittet af hendes Hast. Da han bragte hende hendes Kaabe, bar han den, som hun selv havde været i den, i begge Arme.

Og da han lagde den om hendes Skuldre og mærkede Duften af hendes Haar, glemte han ganske, hvor han var, og kyssede hendes Nakke. Hun vendte sig lykkelig og bød ham sin Mund.

De gik hurtig ned ad Gaden med hinanden under Armen. Det var bleven stjerneklart og køligt, Fuldmaanen stod bag Raadhustaarnet, og Raadhustaget var som en mat Sølvplade af Maaneskin. Under Maanen var Luften grøn og bleg lige til den store Bygnings takkede Gavl. Og i denne gennemsigtige og klare Luft ragede Kanten af en mørk Sky op.

— Er her ikke smukt? spurgte han.

— Jo. Jeg vil se Maanen i dine Øjne, sagde hun og stillede sig foran ham.

Maanen i hans Øjne var uendelig lille. Men hun fik den at se og var tilfreds. Og nu skyndte de sig, skyndte sig videre, skyndte sig ned til Nybrogade, hvor han boede. Han kunde ikke rigtig genkende hendes Rytme, saa hurtig gik hun, med lange, elastiske Skridt, saa Kjolen strammede om hendes Ben og Skørtet skreg.

— Du marcherer jo som en Soldat, udbrød han uvilkaarlig.

Da lo hun.

De hørte kun deres egne Fodtrin, og disse Fodtrin fortalte. Hendes Fodtrin raabte til hans: Følg mig, jeg længes efter dig. Kommer du? Kom, aa kom, aa kom! Og hans svarede: Nu kommer jeg, nu kommer jeg, nu kommer jeg. Denne Kærlighedsduet klang gennem de gamle Gader i den stille By.

— Aa kom, aa kom!

— Nu kommer jeg!

Og samtidig trykkede de sig saa tæt ind til hinanden, at de kun kastede en Skygge paa Fortovet. En Skygge, der svingede udenom dem, snart strakte sig i det uendelige, lang og søgende, snart blev lille og jordisk. Undertiden løb den foran og halede dem efter sig, undertiden slæbte den bag dem som for at holde dem tilbage. Det hændte, at denne Skygge fordoblede sig, naar baade Maanen og Lygtelyset faldt paa dem. Og da kunde deres Skygger svinge som Egerne i et Hjul, der drejede om dem.

De naaede Nybrogade, og i samme Øjeblik blev hun glad, fordi han boede i denne fredelige og provinsielle Gade ved den stille Kanal med den gamle Slotsruin i Baggrunden. Maanen stod bag Slottet i den blege og

grønne Luft. Nogle irrede Tage lyste helt grønne og Kanalen var halvt fyldt af det blankeste Maaneskin, halvt af det dybeste Mørke. Og Maaneskinnet og Mørket flød Side om Side, dybt nede. Der laa de gamle Skuder, overgydt af Maaneskin, ragende frem i Lyset med deres spinkle Takkelage. De sov som trofaste og trætte Husdyr Bov ved Bov, og nu og da knagede og klynkede de lidt og virrede med Mastestængerne. Indenfor enkelte Kahytsvinduer saa man endnu Lys, der lyste bedrøveligt under Maaneskinnet. Alle Skibene naaede fra det lyse ud i det mørke Vand, spejlende sig halvt i det lyse.

De standsede et Øjeblik her i Natten, forpustede af deres hastige March. Hun lukkede Øjnene og gik rent istaa, glemte et Sekund alt, mærkede kun Tidens Magt som noget legemligt over sig. Hun bøjede sig frem, som om hun lod sig kysse af Maanen, hun havde Trang til at favne ud i det usynlige og gribe efter noget forbigangent, der føltes akkurat lige saa legemligt som Claudius, der stod ved hendes Side.

Claudius syntes, at hun saa ud i Maaneskinnet, som skulde hun besvime og trak hende hurtig med. Hun fulgte ham, blændet

og blindet, og slog først Øjnene op, da de stod ved hans Port.

Da de kom op i Claudius Lejlighed, bad hun om at faa tændt Lys. Men da han var ved at tænde sin Arbejdslampe, fik hun ham alligevel til at lade være. Hun havde siddet i Sofaen og set Maanen lige ind i Ansigtet. Der var helt lyst i Værelset, i Maanelyset tegnede Vinduesfirkanten med det aflange Kors sig skarpt over Gulvet med det røde, skotske Tæppe. Fra Hjørneværelset ved Siden af, hvortil Døren stod aaben, faldt Lyset skraat ind, ramte Arbejdsbordets Ben og Konsollen med Spejlet og de græske Marmorting. Og Spejlet strøede sine Reflekser ud i Værelset, saa der var ligesom lidt Maaneskin hængende ved alt, et fint Spindelvæv af Lys. Og fra Prismekronen dalede og steg Lyset mod Gulv og Loft. Da Claudius gik over Gulvet, løb der Lys i fine Forgreninger over hans Ansigt, og da hun strakte Armene imod ham, var hendes Hænder hvide af Maaneskinnet.

— Kom herhen og sæt dig, sagde hun. Sæt dig her. Jeg havde saadan en Lyst til at se din Lejlighed, men jeg kan ikke rejse mig nu. Maanen er saa vidunderlig skøn. Jeg havde kun ventet at møde dig. Men nu

kommer Maanen og gør dig Rangen stridig. Nej, det er ikke sandt — tilføjede han hastigt og slog Armene om hans Hals — tro det ikke, det er ikke sandt ... nu er jeg hos dig. Hvormange Genvordigheder maa man ikke gennemgaa, før man kan mødes. Hvor det tager Tid altsammen, hvor Tiden gaar — — men nu er jeg her, og nu bliver jeg her ... behøver ikke at lukke mine Øjne, kan tage dig i mine Arme, som altid længes efter dig. Ved du, at et Par Arme kan længes ... De længes endnu mere end Brystet, endnu mere end Øjnene. Og Munden længes mere endnu ... Kom, sæt dig her og lad mig vugge dig i mine længselsfulde Arme; kom her og lad mig kysse din Mund. — Hvor er din Pande smuk, Aage — det er din Pande, jeg elsker ... aa, din Pande er det mest døde og det mest levende, der er til. Naar jeg lægger min Haand over din Pande, saa bliver min Haand saa lille og saa svag ... men lad mig se dine Øjne.

Han sad og lod sig vugge i hendes Arme, kunde slet ikke tale, fordi hun talte, vilde ikke forstyrre alt det, hun tænkte ... Han sad og lyttede.

— Aage, vedblev hun, du er et Barn. Naar jeg ser i dine Øjne, saa ved jeg det.

Jeg har jo ikke andre end dig, Aage. Og jeg har været fredløs saa længe. Nej, ingen har villet give mig et lille Barn. Du heller ikke, Aage ... du vilde beholde mig, som jeg var. Du gav mig Maanen og Stjernerne og hele Verden derude ... men det lille Barn maatte jeg finde i dig selv, hvis jeg vilde have det. Og det er der ogsaa ... og det er ogsaa nok. Men det er vist derfor, jeg har været bange, Aage ... fordi jeg altid skulde finde Barnet i dig. Og ikke havde det hos mig bestandig.

Hun saa pludselig paa ham med et Par opspilede Pupiller. Og saa trak hun ham længere ind i Sofaen.

— Det er vist Mørkets Skyld, jeg taler saadan, Aage. Saadan var jeg slet ikke før. Husker du, da vi fløj gennem Gaderne ... aa, da var det ikke Barnet, jeg søgte, da var det dig selv ... din Haardhed! Er du bleven træt, min Ven? Siger jeg saa mange springende Ting? Vil du helst sove, vil du sove her i mine Arme, her i Maaneskinnet? Kom ... skal jeg hjælpe dig.

Hun knappede hans Frakke op og hjalp ham den af. Hun løste hans Vest og bar hans Manchetter og Kravetøj hen paa Skrivebordet. Han lod hende gøre, som hun

vilde, han laa tilbagelænet i Sofaen med lukkede Øjne og halvaabne Læber. Og hun blev ved at tale, medens hun hjalp ham og gik frem og tilbage.

— Aldrig har jeg vidst, hvad jeg nu ved; Aage ... at det kan være en Lykke altsammen, hver eneste Tanke. — — Det er det, jeg har lært! Jeg troede ikke, det var muligt. Og jeg har ogsaa været længe om at lære det, fordi jeg ikke troede, det var saadan ... jeg har troet, at jeg overdrev. Men det er sandt — og ogsaa fordi ... nej, jeg vil ikke sige dig det, Aage ... du skal føle det iaften ... om lidt! Aa, lad mig hjælpe dig! — — Det er dog nogle klodsede Sko, du bruger, min Ven ... Saa lig nu blot rolig igen ... Har det været Maaneskin mange Nætter? Har det været Maaneskin længe? Eller er det kommet med mig? — — Nej, du skal ikke svare ... lad mig hjælpe dig først ... saa nu mangler du blot lidt! Lig kun ganske stille, tænk ikke paa noget, glem alt i denne Verden ... saa kommer jeg straks.

Hun gik ind i Værelset ved Siden af for at klæde sig af. Hun fandt et Spejl og saa sit Ansigt i det. Hun holdt Spejlet vandret og bøjede sig over det som over en lille Sø.

Hvor var hun bleg af Lykke! Hun løste sit Haar og lod det falde ned over Spejlet, som hun med ét trykkede til sin Mund.

Saa løste hun hurtig sine Klæder og strøg dem af sig. Hun følte Luften over sit nøgne Legeme og pludselig kom hun til at træde ind i Maaneskinnet.

Hun havde indtil dette Øjeblik undgaaet det skarpe Lys over Gulvet, og hun stod helt inde i Værelsets Baggrund, da det rørte hende. Det slog sammen om hendes Ankler og skønne Fødder. Da maatte hun gaa nærmere Vinduet — — hun kunde ikke lade være. Og Maaneskinnet steg op ad hendes Krop, op over hendes Lænder, hendes Bryst, hendes Hals og Hoved . . . hun druknede i Maaneskin . . . Maanen drev hende mod sig. Et Øjeblik følte hun Skræk. Hun huskede, hvorledes Maanen havde paavirket hende, da hun stod i den stille Gade — — — det var Tiden, der var kommen til hende med sit blanke og skarpe Lys, den frygtelige Tid, der opløser alt. — Hun havde et Øjeblik følt Tiden som sin Forfølger. — Men nu, da hun var nøgen, var det anderledes. Maanen omslyngede hende med et sørgmodigt Vemod, hun kunde bringe sin Elsker. Maaneskinnet var et Bad, hun tog,

før hun gav sig sin Elskov i Vold, og hun strakte sine lange, fine Arme og aandede dybt. Hvor varmede det kølende!

Hun ønskede, at Aage maatte staa i Døren, naar hun vendte sig.

Men han var der ikke. Hun maatte gaa ind til ham. Han laa som før, ubevægelig og blundende.

Og hun kaldte:

— Aage . . .

Han aabnede Armene mod hende. Hun bøjede sig ned og kyssede hans Mund, lagde sine Arme tæt om ham, løftede ham op og trak ham med sig ud paa Gulvet . . . hen til Vinduet, saa deres Skygger tegnede sig mod Vindueskorset.

— Hvor jeg elsker dig, jublede hun og tog ham helt ind til sig.

Næste Formiddag gik Claudius og Ingeborg Hahn ind gennem Byen.

Natten var gaaet altfor hurtig. Hun havde gjort sit Morgentoilette i hans Arbejdsværelse, gaaet og smaanynnet derinde. Da Portnerkonen som sædvanlig kom op for at gøre istand, havde Fru Hahn sendt hende bort, og da Claudius kom ind fra sit Soveværelse, var der lavet Te, og hun sad og bladede i hans sidste Arbejdstegninger.

— Det er Udkastene til din Udstilling, jeg sidder og ser paa, havde hun sagt.

Han havde bøjet sig over hende og vist hende lidt tilrette, men ellers ikke kommen ind paa selve Sagen. Medens de bladede i Tegningerne, havde han flere Gange med Læberne strejfet hendes Haar, og hun havde følt det hver Gang og set op paa ham. Tilsidst havde hun sagt:

— Ja, idag er jeg hjemme. Og jeg bliver ikke mere saa nervøs, som jeg var igaar.

Det er forfærdelig uforsigtigt af mig at være saadan!

Han havde flyttet Tegningerne og Papirerne bort fra Arbejdsbordet, og dér havde de drukket Teen. Senere havde hun gjort i Orden i hans Stue og fundet det altsammen tilfredsstillende. Han forstod at indrette sig! Han behøvede ikke hende ... I Virkeligheden fandt hun mange Smaamangler, men det lod hun ham ikke mærke.

Hun vidste, at han plejede at gaa en Formiddagstur, og efter gammel Vane spurgte hun, om hun maatte gaa med idag. Om han vilde gaa med hende ud og se paa Lejlighed?

Hun følte sig saa fattig og ene overfor alle de praktiske Vanskeligheder, der skulde løses. Men han havde lovet at hjælpe hende paa alle Maader. Han kendte hendes Tilbøjelighed til at gøre en Myg til en Elefant, og disse Genvordigheder skulde de nok komme over. Men forresten — i Udlandet havde hun jo været praktisk nok, hvorfor var hun saa ængstelig for den Slags Ting herhjemme.

Hun paastod, at hun var slet ikke ængstelig. Men hun var saa hjælpeløs. Var der noget Sted i Verden, hvor det var vanske-

ligt at indrette sig, saa var det da i København.

Det kunde han slet ikke forstaa.

— Jeg skal sige dig, min Ven, sagde hun, der er muligvis Ting, som jeg har glemt i de fem Aar, vi har været borte. Men der er vist ogsaa Ting, du har glemt.

Nu — medens de gik ned ad Gaden, tænkte hun paa, hvad de havde talt om. Nu skulde alt det, der ikke kunde ordnes, ordnes! Hvorledes skulde det blive det?

I fem Aar havde hun ingen Plan haft for sit Liv. Hun havde levet, som han altid sagde, i sin Fantasi. Han havde rigtignok misforstaaet hendes „Fantasi". Det var sin Følelse, hun havde levet paa ... og paa en Ting til — hun var ikke bange for at sige det, for det var sandt — paa sit Legeme. Hun elskede og var elsket. Og den skiftende Tilværelse havde givet hende Kraft og Skønhed til begge Dele.

Hun saa ned ad den lange, smalle Gade, hvori de gik.

Her vilde det blive anderledes. Her kunde hun ikke leve paa sin Følelse og sine Sanser ... paa sin Fantasi til at leve.

Claudius, der gik ved hendes Side, tænkte ogsaa paa sig selv. Han mindedes med et

vist Ubehag hendes Ankomst igaar, hvor han var bleven greben af Følelser, der allerede burde være ham fjerne. Han indsaa klart, at hun var fjendtlig sindet overfor hans Planer, og det pinte ham. At have Fjenden i sin egen Lejr var allerede slemt, og naar det ovenikøbet var hende, der vilde rokke ved hans Tillid, var Faren truende. Hun kunde skade ham meget.

Saaledes gik de og tænkte hver sit den første Morgen, de var sammen i København. De gik tavse, gik og tog Stilling til hinanden og til Forholdene omkring sig. Hvad var mere naturligt?

Og samtidig trængte Byens Liv ind paa dem og rørte deres Nerver, jagede deres Erindringer ud af Hulerne, tvang dem til at se, se og genkende. Netop fordi de gik sammen, blev deres Sanser skarpere. Og i deres Sind voksede en Mistro frem, saa de hver for sig følte Trang til at være alene, til at skilles ... blot denne Morgenstund.

De følte Baandet mellem sig.

Det var ogsaa som efter en stiltiende Overenskomst, at de ikke valgte de Gader, de kendte bedst. De gik ikke ind gennem Byen, som de først havde tænkt. Snarere

ud af Byen ... i de linierette og sørgelige Gader mellem Gasværkshavnen og Vesterbrogade. Men da disse Gader tilsidst dog syntes dem for ensformige, søgte Claudius over mod Villavejene. Saaledes vandrede de udenom det, der drog dem.

Dog før de kom over Vesterbrogade, spurgte han, som om han kom til at huske paa noget:

— Vil du bo i dette Kvarter?

— Nej, det vil jeg ikke, sagde hun ... og hun lod, som om hun smilte.

Men hun blev ganske fortvivlet. Vilde han virkelig anbringe hende her ... i disse Kaserner! Skulde hun bo her paa en eller anden Tredjesal? Maaske sidde i to smaa Værelser og vente paa ham. Skulde det være hendes fremtidige Liv?

Nej, det vilde hun ikke!

Et Øjeblik faldt den Tanke hende ind, at hun kunde jo blot spørge Claudius, om hun ikke maatte bo hos ham, han vilde straks svare ja. Men hun vidste godt, at det kunde alligevel ikke lade sig gøre. Saalænge hun ikke var skilt fra Hahn, kunde hun ikke flytte ind i Claudius Hus. Det vilde skade ham for meget. I København var man frisindet, undtagen overfor Reali-

teter. Hvorledes skulde hun dog indrette sig?

Claudius gik imidlertid og grundede paa, hvorledes han skulde faa hende til at forstaa, hvad der gærede i ham. Hun vidste, hvormeget han holdt af hende, og hvormeget hun var for ham. Men hans Planer var hende imod, dem var hun bange for. Hvorledes skulde han faa hende til at se, hvor stor en Del hun i Virkeligheden havde i dem. Det var sørgeligt — — men hun havde slet ingen Moderfølelse overfor Ideer. Hun genfandt ikke sig selv i dem, forstod slet ikke, at de havde noget med hende at gøre. Hun vilde maaske lytte opmærksomt, naar han fortalte om sine Planer. Men naar der blev Tale om en Virkeliggørelse, vilde hun ryste paa Hovedet, føle det som skød der sig noget fremmed ind mellem ham og hende og maaske spørge med Taarer i Øjnene: Bryder du dig ikke mere om mig?

De var kommen over i Villakvarteret. Her følte de sig mere frie, mere alene. Og de begyndte igen at tale sammen, med lidt Glæde i deres Stemmer.

Han sagde:

— Du er saa tavs.

Og hun svarede:

— Det er vi begge to ... vi var for lykkelige i Nat — — kan ikke rigtig finde os selv igen ...

— Du saa saa tankefuld ud før.

— Jeg tænkte blot paa mig selv.

— At du var hjemme?

— Ja.

— Gør det dig bedrøvet?

— Blot lidt tavs! Men tro ikke, jeg tænker paa det, der er forbi. Jeg tænker paa det, der kommer. Det vil sige, jeg ved ikke, hvor jeg skal begynde — jeg forstaar ikke rigtig mig selv.

— Er du da ikke den samme som altid?

— Jo —

— Men hvad da?

— Her i Byen hedder jeg igen Fru Hahn, Aage.

— Ja, jeg ser nok Vanskelighederne. Men de er da til at komme over.

De saa paa hinanden. Hendes Ansigt var stolt og rent i sine Linier, kun Munden lidt dybtfarvet, og der var noget sødligt dvælende i hendes Smil. Emaillen i hendes Øjne var blændende hvid. Hun lignede med sit lidt bedrøvede Ansigt en Prinsesse, der

havde været landflygtig længe, den forkælede Prinsesse af Danmark ....

Her gik de paa de gamle Villaveje; det var Efteraar, og Træerne havde kastet deres Blade. Der var en sød og mulden Duft i Luften, men det var varmt endnu, mildt og lunkent. Og uendelig stille! I Haverne blomstrede de sidste Roser, Roser med en gul og mæt Farve og hist og her var Vinløvet kun mærket af Efteraaret og hang ulmende ned over Villafacaderne.

Han saa pludselig det Skær af Afsked, der hvilede over alt. Og han gav hende Ret: noget nyt maatte begynde! Der gik et Gys af Efteraar igennem ham, idet han tog hendes Arm og sagde:

— Du har Ret, Ingeborg, vi maa ordne vort Forhold.

— Det behøves ikke, svarede hun hurtigt. Der er intet at ordne mellem os.

— Lad os gøre det hurtigt, sagde han. Lad os gifte os!

Hun smilede lidt træt og undgik at se paa ham. Han standsede ... lykkelig over denne naturlige Løsning.

Det varede lidt, før Svaret kom:

— Gifte os — nu efter fem Aars Ægte-

skab? Vi har været glade for hinanden, Aage! Nej, det vil vi ikke!

Han blev ærgerlig. Denne Udvej forekom saa naturlig. Han havde nok forstaaet, at hun tidligere ikke havde villet ... i dette Øjeblik vilde han ikke forstaa hende!

— Hvorfor skal vi ikke gøre, hvad der er det nemmeste? sagde han. Din Skilsmisse maa jo kunne ordnes paa en Maaned — og saa er vi med det samme over Vanskelighederne.

— Aage, sagde hun bedrøvet. Begriber du nu, at det er forbi ...

— Hvor kan du sige det?

— Du vil gifte dig, sagde hun. Du vil ind i en Stilling ... du vil føre et Hus. Men hvad har alt det med os to at gøre? Hvis du ...

Han afbrød hende:

— Ingeborg, hvorfor vil du lægge saa megen Trods ind i vort Forhold. Du bliver dog altid den samme, selv om vi gifter os. Dig faar jeg saamænd aldrig til andet, end hvad du vil. — Og et Ægteskab er fornuftigt af saa mange Grunde. En Ting er idetmindste sikkert: Vi faar det kun rigtig godt sammen i denne By, hvis vi gifter os!

Hun slog den samme snusfornuftige Tone an som han:

— Jeg har været gift før, Aage. Og jeg ved, hvad det vil sige. Det tilfredsstiller én ikke ... det gør ens Følelser altfor jævne. Det dræber jo netop, hvad der skulde leve. Alt det ved du saa godt og har tænkt det tit!

Og hun tilføjede:

— Havde det endda været mig, der havde foreslaaet dig det!

— Det vilde du jo aldrig.

— Jo — — hvis jeg skulde have et Barn — saa vilde jeg gøre det — —

— Men du ved, jeg ikke ønsker Børn ...

Da lo hun og sagde:

— Der ser du selv. Hvorfor ønsker du ingen Børn? Fordi det vilde forandre Forholdet mellem os, ikke sandt? Men jeg frygter Ægteskabet langt mere end Barnet. Det har du selv lært mig. —— Ser du — saaledes var det i mit Ægteskab! Jeg vilde bestandig have et Barn, men jeg maatte ingen faa. Dengang drømte jeg om at have saadan et lille Væsen hos mig. Jeg syede Børnetøj, jeg havde en Skuffe, hvor jeg begravede det, naar nogen overraskede mig. Det gik saavidt, at jeg ikke mere følte mig alene, jeg underholdt mig med min lille

Dreng, snakkede fortroligt med ham. Men de Tider er forbi, Aage. Jeg kunde være bleven vanvittig ... dengang.

— Og hvorfor vilde din Mand ingen Børn have?

— Skal jeg sige dig det?

— Det kan du godt.

— Akkurat af den samme Grund som du, Aage! Han elskede mig og troede, han kunde beholde mig for sig selv. Bliv nu ikke vred — med dig er det anderledes! Til dig er jeg selv kommen, hos dig har jeg aldrig følt Trangen til et Barn saa stærkt. — — Blev du ikke selv mit Barn, saaledes som vi kom til at leve sammen? — Du har altid sagt, at jeg var den stærkeste af os to. Det er fordi jeg har sat min Vilje ind paa vort Forhold, villet, villet dig bestandig. Jeg ved godt, at jeg har drevet dig ud af den Plan, du havde lagt for dit Liv. Jeg har taget dig med mig. Det er under min Vilje, vi har levet ... jeg maatte jo se mit Liv udfolde sig. — — Hahn dyrkede mig, han vilde have mig saadan og saadan og ikke anderledes. Han dyrkede lidt af mig og lod det andet visne. Det taalte jeg ikke. Med dig var det anderledes. Hos dig udfoldede jeg mig helt, kunde

være, som jeg var. Hos dig steg hele mit Væsen frem i Lyset. Du gjorde aldrig Modstand, og dog var du ikke svag. Det elskede jeg. Og du? Har du fortrudt? Fortryder du?

Hun havde tilstaaet mere, end hun selv havde villet. Hun greb hans Haand og holdt den fast.

Han undveg hendes Blik.

— Maaske har du Ret, sagde han tøvende. Ligemeget! Nu kan jeg ikke undvære dig. — Og om jeg nu forlangte, at du skulde gifte dig med mig?

Han holdt hendes Haand fast:

— Om jeg nu forlangte det! Ikke blot, fordi det var det nemmeste og klogeste, men ogsaa fordi det var nødvendigt for mig. Vi er ærlige overfor hinanden, og jeg vil sige dig Sandheden. Det Liv, vi har ført, kan jeg ikke taale mere. Idetmindste ikke nu. Jeg maa arbejde. Og det maa du forstaa. For nu er der en Ting, jeg vil: jeg vil have dig med i mit Arbejde som i mit Liv. Du siger, vi har levet under din Vilje, og du har maaske Ret, selv om jeg ikke har følt det. Det har været dejlige Aar, dejligt var det at dykke ned i den Mangfoldighed, i den Frodighed, dit Væsen kan

udfolde. Dejligt var det altid at føle sig omslynget af dig, altid at mærke dig ... blot høre din Stemme. Aa, du har givet mig saa meget, at jeg maa staa ganske tomhændet overfor dig. Men tror du nu ikke, vi er ved et Vendepunkt? Tror du nu ikke, at det i dette Øjeblik skal være min Vilje, der løfter dig over det døde Punkt. Hør dog engang! Er det ikke klart, at nu da jeg skal til at arbejde, maa jeg lære dig at elske mit Arbejde. Det er en Del af mig selv!

Hun lod ham beholde Haanden, men sagde:

— Aage, du ved ikke, hvad du beder mig om.

Han blev vred og sagde irriteret:

— Men for Pokker — — hvorfor har du saa meget imod det?

— Fordi det er imod min Natur, Aage. Fordi du har lært mig at leve, som jeg havde drømt om at leve. Naar et Barn vokser til, bliver det tilsyneladende voksent. Men jeg tror ikke, det er sandt; Barnet bliver ved at leve, og Barnet forlanger altid at være Barn. Legene skifter, men vi leger altid. Den store Elskovsdrøm er vor Leg, naar vi bliver ældre, og den Leg sætter

vi alt ind paa. Sig mig, Aage — — er selve Forholdet mellem os to, selve Kærlighedsforholdet — er det ikke en skøn Leg? Ligner det ikke alle vore Børnelege? Og giver vi os ikke ligesaa meget hen i vore Lege, naar vi er Børn! Aage — — saaledes tænker jeg, det ved du! Og du har vidst det saalænge, at det maa være blevet dig klart. Og det er det ogsaa. — — Hvorfor vil du saa pludselig have mig anderledes?

De stod nu ved Indgangen til Landbohøjskolens Have:

— Lad os gaa herind, sagde hun.

Og da de var kommen indenfor Gitteret, vendte hun sig imod ham og kyssede ham.

— Ja, du er et Barn, sagde han. Men nu maa du blive voksen.

De gik ned ad de smaa Gange mellem de bladløse Hække. Plænerne var revne, og under hvert Træ og hver Busk saa man Mulden, en lille cirkelrund Plet Muld. Og i denne Jord var stukket smaa Porcelæns-Navneplader.

Paa dem gjorde hun ham opmærksom.

— Se, sagde hun, hvert Træ og hver Busk har sit Navn. Alle disse Træer og Buske er forskellige. Du kan være vis paa, at

Gartneren maa respektere deres Ejendommeligheder ... ellers vil de vist ikke trives! Saaledes er det ogsaa med os andre, Aage. — Vent lidt ... mærk, hvor Jorden dufter ... Naar Blikket møder det grønne, bliver det saa ansvarsløst ... Og se hele denne Plæne og mærk Duften! Aa, Aage, jeg elsker dig, jeg bliver saa længselsfuld efter dig, jeg synes slet ikke, jeg har dig. Hvor Ordene er dumme, hvor de gør, at vi glemmer os selv. Der er ikke andet end Naturen, Naturen udenom os og Naturen i os. — Hvorfor skal vi dog trælle for de Stendynger, de andre Mennesker har rejst og hvori de graver deres Huler? Hvad vedkommer de sølle Sjæle os? Vi har dog endnu vore Sanser i Behold. Jeg kan mærke dig i den Afstand, hvori du staar, og jeg drages mod dig. Det er saa sikkert som intet andet!

Han var tvivlraadig gaaet et Par Skridt fra hende og hørte ikke hendes sidste Ord. Nu kom hun langsomt hen til ham og lagde sin Haand paa hans Skulder:

— Aage, sagde hun.

Han tav.

— Jeg er bedrøvet.

Han vendte Hovedet mod hende.

— Ja, sagde hun, jeg saa pludselig mig selv, som jeg stod dér ved Kanten af en Plæne i Landbohøjskolens Have og ønskede, at jeg kunde klæde mig af ... og vandre hen over Græsset. — — Var det ikke latterligt — — var det ikke grimt?

Da svarede han, ud af sit Hjærte:

— Jeg elsker dig, Ingeborg.

Hun havde straks Taarer i Øjnene, hun stod og følte paa hans Hænder og lagde sin Kind til hans Bryst. Saa løb hun hen til den lille Stenhøj, hvor hun saa en Blomst, plukkede den og kom tilbage uden at give ham den. Hun følte Fortvivlelse, men smilte til ham. Og saa sagde hun med ét:

— Jeg skal gøre, hvad du vil, Aage.

Og da han trykkede hendes Hænder, hviskede hun:

— Nej — — du kan gøre med mig, hvad du vil.

— Ja, ja da, sagde han. — — Saa vil jeg gifte mig med dig!

Og han smilede let, som han vilde have gjort i en Selskabssal. Men dette Smil følte han ikke.

— Du ser alting sort eller hvidt, sagde

han ... Men ved du hvad, foreløbig skulde du være glad! At vi gifter os, er dog kun en lille Ulykke. At vi kommer til at være sammen, er derimod en stor Lykke. Selvom du om Dagen er min Frue, saa er du om Natten min Elskerinde. — — Det skal være vore Nætter, der skal blive til Dage. — —

— Saadan begynder alle Ægteskaber, sagde hun, men fortrød det i det samme.

Og hun pegede ned mod den lille Ø, der laa midt i Søen:

— Lad os gaa derned og sætte os et Øjeblik. Der staar et Træ, hvis Grene hænger. Der er saa smukt.

Og hun løb i Forvejen for at skjule sine Taarer og sit Smil. Da han kom ud paa den lille Vej, der fører over til Øen, stod hun allerede under Træet for at tage imod ham. Og da han kom hen til hende, slog hun Armene om hans Hals, lagde Hovedet helt tilbage og hviskede:

— Her har jeg dig, her har jeg dig. Gem dig hos mig, kys mig endnu en Gang, lad din Haand glide over mit Haar, se mig i Øjnene, lad mig føle mit Bryst mod dit — — sig mig, at jeg er svag ... Nu er

det forbi ... det er forbi: Farvel ... farvel ... farvel ...

Og mellem hvert Farvel kyssede hun ham.

Da de havde spist Frokost paa en lille Restaurant, gik de ind gennem Byen. Denne Gang fulgte de Strømmen ad gamle Kongevej, og i deres stille Sind havde de begge bestemt, at de vilde helt ind i Hjærtet af Byen. Hun var nu ganske rolig, havde været livlig og munter ved Frokosten, saa han tilsidst havde vovet at fortælle hende lidt nærmere om sine Planer. Hun havde lyttet opmærksomt og givet ham enkelte praktiske Raad. Derimod havde de ikke talt om deres Ægteskab. Hun havde set ud, som hun ikke tænkte mere paa den Ting, og han havde været tilfreds med det Resultat, han var naaet til.

De mærkede efterhaanden, at de nærmede sig Byens indre Lag — hvor de kendte den Fornemmelse! Overalt i Udlandets Byer havde de haft den samme. De havde som oftest boet i Periferien og daglig søgt ind mod Centrum. Der var

noget vidunderligt viljeløst ved at lade sig drage ind mod Bykærnen, man førtes afsted som i Søvne, man indfangedes efterhaanden af Byen. Saaledes gik Strømmen om Formiddagen ... om Aftenen havde den modsat Retning. Saa var det som om Byen centrifugerede de trætte Mennesker ud i de ydre Lag. Byen sugede Bølgen og gav den fra sig igen som i Ebbe og Flod.

Denne Bevægelse kendte de, og de blev ikke grebne af den uden at føle den. De var jo efterhaanden blevne Amatører i Byfornemmelser. De kendte alle Storbyerne i Evropa og lagde ikke mere Mærke til deres Nuancer, men derimod til de store og forskelligartede Stemninger, der rugede over dem. Disse Byer var som Væsner, hver med sine Luner og Drifter, de laa paa Jorden som mægtige, fabelagtige Dyr ... en Art uhyre Edderkopper med fint skællede Kroppe og med Kløerne spændte i deres Netværk af Jern. Disse gigantiske Skabninger levede deres eget Liv. Selv de Racer og Slægter, der havde skabt dem, anede kun lidt om dette. De træliede for Byerne, og Byerne sled dem op. I de enorme Kroppe var der en egen Proto-

plasmabevægelse, som Menneskekornene maatte følge.

Af et Stykke Natur opfatter man først Helheden, derefter gaar man over til at søge Enkelthederne. Anderledes med Byerne, de forstod at skjule sig, de var hemmelighedsfulde, dem gled man igennem som gennem et Hav, hvor man intet kan overskue. I Byerne maatte man begynde med alle de tusind smaa Ting, før man efterhaanden dannede sig et Billede af Bylegemet. Men havde man først set sin By saaledes, at man egentlig intet mere saa, saa begyndte man at føle Helheden, saa mærkede man dens Vilje og Attraa, hele dens Kamp for Livet. Og saa fik man en Fornemmelse af, om man hørte hjemme i den eller ikke.

Idet nu Claudius og Fru Hahn lod sig gribe af Strømmen, af Bevægelsen i denne Aare af det store Bylegeme, fik de samtidig en Fornemmelse af sig selv. Det varede kun et Øjeblik. Men i dette Øjeblik fik Claudius Visheden for, at han nu uigenkaldelig følte sig hjemme her og Fru Hahn en kvælende Fornemmelse af, at hun gjorde noget galt, at hun handlede mod sin Natur. Byen og hendes Instinkter passede ikke sammen. Der var maaske andre Byer, hvor

hun kunde føle sig hjemme, sydligere Byer, hvor Livet blomstrede. Her vilde hun nu være en Fremmed. Det var Byen selv, der fortalte hende det. Den pustede hende hendes Skæbne i Ansigtet i samme Øjeblik, hun lod sig gribe af den.

Men denne Fornemmelse vakte en ny, den æggede hendes Følelse for Claudius, gjorde den altovervældende og mægtig. Nu havde hun ikke andet tilbage! Til ham var redningsløst hendes Liv knyttet, for ham opgav hun sig selv. Det var hendes sidste Fase — — fra nu af var hun ikke mere!

Og hun huskede, hvad Claudius havde fortalt hende, da de efter deres Flugt hjemmefra levede nogle Maaneder i en lille bajersk By. De havde boet i et Hus nær en Skov, hvor der under gamle Fyrretræer stod en hel lille Gade af Myretuer. Da havde Claudius fortalt hende Æventyret om Myrernes Dronning — — nej, det var intet Æventyr, det var en Fortælling ud af Virkeligheden, som den var.

Han havde fortalt om den unge Myredronning, der paa en varm og smuk Dag blev greben af den Elskov, hun kun skulde føle en eneste Gang i sit Liv. I Tuen, hvor Livet gik sin vante Gang, vandrede hun

rastløs frem og tilbage. Fra den tidlige Morgen var Hannerne begyndt at drage ud i store Sværme, det var sket før, men idag havde hun mærket det ... de drog hende efter sig. Hendes Kammerfrøkner vilde holde hende tilbage, de havde snakket, de smaa, om alle Farerne, der truede hende derude. Men da de først mærkede, det var Alvor, havde de opmuntret hende og hjulpet hende. Med de tynde, urolige Følehorn havde de strøget ned ad hendes lange slanke Bagkrop, saa den var begyndt at dirre, dirre og vibrere. Udefra bagte Solen paa Tuen. Hun følte sig omsluttet af Hede og Ild. Hendes Rastløshed blev større og større ... ad de smaa og snævre Gange i Tuen havde hun søgt frem og tilbage. I sit Øre havde hun fornemmet den sølvklingende Lyd af Hannerne, der fløj bort. Da havde hun taget sin Bestemmelse. Hun havde søgt op mod Boets Top og stod nu dér med Verdensrummet over sig som en umaadelig Kuppel. Med sine Ben havde hun følt ned over de lange Vinger, hvis Aarer langsomt fyldtes med Luft. — Og endnu et Øjeblik havde hun tøvet, før hun begav sig paa den ægteskabelige Flugt ... Og en Time var gaaet

saa hurtig, som en Time gaar. Da var hun vendt tilbage. Atter stod hun paa Tuens Top, paa det lave Bo ... endnu med dirrende Vinger og dirrende Krop. Fra de indre Gange var hendes Folk strømmet hende imøde. De havde kærtegnet hende og budt hende velkommen, som Dronningen, som Tuens Fornyerske. Midt i den sortnende Mængde af Undersaatter havde hun set sine seks Kammerfrøkner komme ilende ... Hele Tuen nød Duften af hendes Æventyr. Arbejderne nærmede sig ærbødigt med deres smaa Mandibler, rørte ved hende, fik ligesom et elektrisk Stød og trak sig tilbage med denne nye Erfaring. Hendes sælsomme Lykke forplantede sig gennem alle disse Individer, der kun kunde ane, hvad hun havde oplevet. Tuen var i en eneste Henrykkelsestilstand, og selv fra fjerne Steder kom Myrerne ilende til, nogle med friske Grannaale for straks at gøre Boet større. Hun dannede i al denne Bevægelse det rolige, besvangrede Midtpunkt. Da følte hun sig hjemme her, da glemte hun sin Lykke for de andres. Og med en rask Bevægelse afrev hun selv sine Vinger, strøg dem saa at sige af sig, ombyttende det hele Verdens-

rum med den lille Tue. Og stoltere end før, sikrere paa sig selv, uden at kaste et Blik tilbage, vandrede hun med løftede Følehorn fra Toppen ned under den lave Grankegle — —

Denne Fortælling, som Claudius havde hvisket til hende i den stille Skov, medens de endnu var paavirkede af Flugtens Spænding, slog nu ned i hende som et Billede. Hun saa, som foregik det for hendes Øjne, den unge Myredronning afrive sine Vinger. Og hun kom til at sukke, som var der hændet hende selv noget i dette Øjeblik. Og hun tænkte: hvem der havde et dyrisk og sikkert Instinkt, hvem der straks vidste Besked uden først at skulle forstaa. Hvem der kunde leve saaledes paa en ældgammel Erindring, der, idet den dukkede frem, blev til Liv og ikke slog fejl! Hendes Vinger var hendes Fantasi. Hendes Elskov var at løfte sig paa disse Vinger saa højt hun kunde og netop déroppe møde den, der havde Kraft til at holde hende svævende, idet hun var ved at segne. Men kunde hun en skønne Dag afrive disse Vinger, der som Myredronningens var blanke og perlemorsagtige? Kunde hun godvilligt ofre det, der bar hendes Til-

værelse? Kunde hun selv berøve sig sin Skønhed og frie Flugt for at hjemfalde til Tuen?

Nej ... det kunde hun ikke.

Men der var noget, hun maatte: ofre sig for sin Kærlighed. Dér maatte hun lystre. Naar Claudius foretrak Tuen for det fri Felt, saa var der ikke mere noget Valg for hende, saa maatte Vingerne kastes — — ja, hun maatte vel lære at trampe paa dem. For Vinger taaltes ikke i Tuen, hvor alle er vingeløse og hader de blanke, perlemorsagtige Vedhæng ...

Hun var pludselig bleven træt. — Og hun sagde til Claudius, der skød hurtigere og hurtigere Fart:

— Hvorfor løber du saadan?

— Løber jeg? spurgte Claudius. Det er maaske, fordi jeg har tænkt paa at træffe Thrige. Han spiser Frokost i Bristol paa denne Tid.

— Thrige? sagde hun glad over at være bleven reven ud af sin Stemning. — — Kender du ham?

— Han skal med imorgen til Mødet om Udstillingen — —

— Naa, det er allerede imorgen —

— Javist. — Og jeg har en Fornemmelse

af, at han skal vindes, for at man skal kunne stole paa ham. Derfor vilde jeg nok snakke lidt med ham først.

— Ved du, sagde hun et Øjeblik efter, at Hahn og Thrige er gode Venner?

— Nej, det vidste jeg ikke.

— Saa kender jeg vist Thrige bedre end du, smilede hun. Han er kommen i mit Hus. Naa, dengang var han yngre. Hahn holdt af ham, fordi han havde saadan en vidunderlig Evne til at inspirere ... Han kunde være som en Kvinde, men var vist i Bunden mere Mandfolk end de fleste.

Claudius forsøgte:

— Du synes at kende ham rigtig godt ...

Hun svarede straks:

— Han har aldrig gjort Kur til mig. Men sommetider undlod han alligevel ikke at virke ... han satte Luften i Bevægelse, gjorde den ledende for Elektricitet. Jeg kender baade Mænd og Kvinder, der kom i en let dirrende Tilstand, naar han blot nærmede sig. Kan du huske den gamle, grinagtige Professor Christiansen, ham der var Lærer i Naturvidenskaberne, han kaldte altid Thrige for et Ferment. Ved du, hvad det er? Han forklarede mig en Dag meget omstændeligt, hvad han mente der-

med, medens han sad og rullede sit uendelig lange Halstørklæde af Halsen. Det var noget om, at Fermentet havde den skæbnesvangre Egenskab at sætte Tingene i Bevægelse, hvor der var Spænding, blot ved at være der. Og han tilføjede: husk altid Frue, at enhver Sag har sit Ferment, og at Fermenterne er Skyld i alle vore Ulykker.

— Kender du noget til de Bøger, Thrige har skrevet?

— Ja, hans første Bøger har jeg læst. De er kloge og lidt for klare. Og de er hæderlige, fordi han bestandig søger at narre sine Læsere og derved faar os til at tænke selv. Men man har en styg Smag i Munden, naar man lægger dem fra sig ...

— Sig mig, sagde Claudius, siden du kender ham saa godt ... kan han blive farlig for mine Planer?

Hun tænkte sig et Øjeblik om. Saa svarede hun:

— Jeg tror det ikke. — — Jeg vidste forresten ikke, han hørte med til Kliken. Det vil more mig at se ham igen.

De havde naaet Raadhuspladsen, og de blev igen tavse. Det stærke Liv, der skyl-

lede dem imøde, paavirkede dem begge. Claudius blev munter efter den bevægede Formiddag, munter og træt paa en Gang. Og Fru Hahn gik og tænkte paa, at netop her havde hun gaaet iaftes, og at hun allerede nu var en hel anden end da hun kom. Mindre sig selv ... mere hans. Maaske var det lykkeligst saaledes!

De skraaede over den store Plads, hvor Sporvognslinierne krydses, et af de mest befærdede Centrer i København. Den voksende Trafik har her skabt en mægtig Station, hvorfra Byens Liv reguleres. Det er ikke som de gamle Torve, hvis aabne og døde Geometri skaber Pladsskræk og Selvmordstanker. Her maa man tage Vare paa sit Liv og derfor glemmer man det.

Claudius saa interesseret paa denne Plads, over hvis blanke Skinner de slanke og græshoppelignende Vogne skød Fart. Men Fru Hahn raabte efter ham:

— Hvorfor vil du dog skraa over Pladsen ... lad os nu følges ad!

Straks efter traadte de ind ad Bristols Drejedør. Forrest Fru Hahn, i næste Baas Claudius. Et Øjeblik var de lukket inde og følte sig som i et Vandmøllehjul. Hun gik lidt skraat med Armen værgende løftet,

han trampede som en Samson, der gaar i Gang. Saa mærkede de et Luftsug, en Duft af Tobaksrøg, de traadte et Par Skridt frem og gik saa tilvenstre ind i Restauranten.

De saa sig om efter Thrige. Og Fru Hahn var den, der først opdagede ham. Han sad langt tilbage i Restauranten og drak sin Kaffe. Som altid saa han lidt sørgmodig og ensom ud. Sad som spejdede han efter noget, der kunde vække ham ... med sit Ansigt i Ro, men med sit Blik som paa Lur.

Han opdagede Claudius og Fru Hahn, der nærmede sig. Hans Øjne blev meget opmærksomme. Men da de kom hen mod hans Bord, rejste han sig hurtig og gik dem i Møde. Han rakte Fru Hahn sin lange, tynde Gribehaand, der fuldstændig sluttede hendes inde, og som hun følte som en kølig Handske. Og han sagde med en Betoning, der lød helt fremmedartet, fordi han behandlede Sproget omhyggeligt:

— Der gives dog endnu Overraskelser, Fru Hahn .... Hvem havde ventet mellem de hundrede Ansigter idag at skulle møde netop Deres. Men det er det, jeg altid trøster mig med: man behøver blot at vente, saa vender det altsammen tilbage til ens

Stamknejpe. Og vi sidder jo allesammen og venter. Jeg sad netop og ventede ... nej, ikke paa Dem, Frue — — men paa Claudius!

— Saa! sagde Claudius overrasket. Ventede De paa mig —?

— Jovist! svarede Thrige med et pudsigt og alvorligt Ansigt. Jeg har ventet paa Dem i flere Dage og kun undret mig over, at De ikke er kommen før. Afslørede De Dem ikke forleden som en Mand, der sad inde med en hemmelighedsfuld Ide, som vi ikke maatte faa at vide? Er De ikke lige vendt hjem fra Udlandet? Og endnu har De ikke vist Dem her. — De maa være en optaget Mand!

De satte sig i Sofaen, hvor Thrige havde gjort Plads. Han flyttede selv over paa den anden Side og tændte sig en Cigaret.

— Ja, sagde han, dette er ærlig talt alvorlig ment. De, som talte saa smukt om Deres Fødeby, synes slet ikke at kende den ... kende den i det Smaa. Det er dog det, det kommer an paa! Lær ikke af nogle Dosmere at ringeagte Kafeerne. Her maa De opholde Dem, her maa De vise Dem fra tidlig Morgen til Aften silde. De maa lade, som om De ikke havde andet Arbejde

end at sidde og vente — — — saa faar De tilsidst alle de andre til at sidde og vente paa Dem. Og det er Kunsten! Og har De en Idé, saa er her noget at gøre. Her kommer nemlig alle Fadderne og savner bestandig Ideen, de kan staa Fadder til. Det kan ikke nytte mere at gaa svanger med et eller andet i Frederiksberg Have eller i Østre Anlæg. Nej — her maa De sidde, indtil Barnet kommer for Dagens Lys! Hvis De ikke kommer her, saa bliver De glemt. Saa kan De fejre Deres Begravelse . . . i Stilhed. Det er meget værre end ikke at komme i Aviserne.

— Er det virkelig saa galt? spurgte Claudius og lod til at ville imødegaa Thrige. Men Fru Hahn sendte ham et strengt Blik . . . at han gad! Her var hun sandelig mere hjemme end han!

— Saa galt, huggede Thrige i. Det er aldeles ikke galt, det er rigtigt! Saaledes skal det være! Vi har ikke andet end vore Kafeer; de er vore Theatre, vor Højesteret, vort Parlament. Er vi ikke født her, saa dør vi her idetmindste. Og saalænge vi lever, faar vor Personlighed sine betydeligste Egenskaber her . . . Nødes vi et Øjeblik til at forlade Kafeen, saa maa vi

idetmindste i Tide have skaffet os et Rygte, som vi kan lade tilbage. Der sidder saamænd Rygter i alle de tomme Sofaer her. — Og saavidt jeg husker, Frue, kom De i sin Tid hos à Porta ... mulig kan De endnu finde Spor af Deres stakkels Rygte i en af Sofaerne dér.

— Aa! svarede Fru Hahn og viste smilende sine Tænder. — — Jeg havde dog næsten glemt, at der var noget, der hed Rygte. Og straks er De saa venlig at minde mig om det!

— Det gjorde jeg for Claudius Skyld, svarede Thrige ligesaa smilende. — Naar han kommer fra Udlandet med en god Ide, bør han dog vide, at det første, han møder, er hans eget Genfærd.

— De har Ret, svarede Claudius og søgte at slaa over i Jargonen. Men trods vore Genfærd er vi spillevende. Ikke blot vore Rygter lever deres Liv, men vi selv. Baade jeg og Fru Hahn — —

— Baade De og Fru Hahn, indskød Thrige, sidder nu atter i Sofaen. Man løber altsaa ikke engang fra sit Rygte, man vender tilbage, som jeg sagde før. Kan man saa ikke lige saa godt blive med det samme, hvor man en Gang er?

Claudius vilde svare, men Fru Hahn kom ham i Forkøbet:

— De skriver Bøger, sagde hun. Naar De har sat det sidste Punktum, er De saa akkurat lige saa vidt, som da De begyndte?

— Ved De, sagde Thrige, hvad det er at skrive en Bog? — Det er at holde Flyttedag! Hvad man har, det har man, men man kan altid stille Tingene om paa en ny Maade og i en ny Belysning. Og naar jeg flytter rundt med mine faa Møbler i mit Værelse og har stillet dem om paany, saa er Værelset ikke det samme som før. Akkurat saaledes skriver jeg! Jeg flytter om med Indboet, til det er bleven præsentabelt paa en ny Plads. Det er meget simpelt.

— Hvor De kan lyve, sagde Fru Hahn. — Det er jo slet ikke sandt!

— Jeg kunde ogsaa forklare det paa en anden Maade, svarede Thrige og skænkede Kaffen op til Fru Hahn. — Men det er i hvert Fald mindst lige saa besværligt at skrive Bøger som at flytte, kan De tro!

Fru Hahn sad og saa paa ham, hans Mund blev saa barok, naar han talte, som om han skruede Sætningen gennem en Møtrik. Han mærkede, at hun betragtede ham

og kunde ikke lide hendes Blik. Der var noget fremmed i det, som han ikke kendte, noget langt borte fra, udefra. Og han følte godt, at det pinte ham, men tog ikke Øjnene bort.

— Det er forresten anstrængende, sagde han, at træffe Folk, der vender hjem fra Udlandet. Ikke fordi de er videre morsomme. Men fordi man ikke ved, hvor man skal anbringe dem. I den gamle Rubrik passer de ikke mere — og hvor er den nye? Claudius ser ligefrem forklaret ud med sin friske Teint og sine klare Øjne. Og De, Frue, har faaet noget underfundigt i Deres Blik, noget lykkeligt og brutalt. De ser aldeles ikke saa negativ ud som i gamle Dage.

— Bryd Dem ikke om mit Ansigt, sagde Fru Hahn. Det er altid bagud for sin Tid. Det græmmer sig endnu over længst forsvundne Sorger. Naar jeg ser mig i Spejlet, synes jeg aldrig mit Ansigt er for gammelt. Snarere for ungt. Jeg kan ikke forstaa, at det ikke ældes hurtigere. — — Aa — — havde jeg blot mit graa Haar og alle mine Rynker!

— Jovist, svarede Thrige, ogsaa det vilde klæde Dem! Men for at vende tilbage til det, jeg talte om: det forekommer mig, at

baade De og Claudius har faaet saadan nogle typiske Ansigter paa Rejsen.

Claudius blev pludselig interesseret:

— Typiske Ansigter? spurgte han. Eksisterer der typiske Ansigter? — Har Tiden noget Ansigt?

— Det har den vist, svarede Thrige. Men jeg vil indrømme, at jeg kun sjælden ser et Glimt af det.

Og Fru Hahn spurgte:

— Hvad er Tidens Ansigt? Og hvorledes ser det ud?

— Unægtelig vanskeligt at besvare, lo Thrige. — Intet er min Gud som Tiden! — — Og en Gang imellem maa man virkelig iklæde sine Guder menneskelig Gestalt. Men naar De spørger mig ganske direkte om Tidens Ansigt ... saa maa jeg alligevel bekende, at jeg bevarer meget utydelige og taagede Forestillinger om det. —

— Men nu os selv, sagde Claudius ... kan man se Tiden i vore Øjne ... om vore Munde? Kan man aflæse dens Træk i vort Ansigt? Jeg synes det ikke. Eller mangler vor Tid Præg? Det mærkelige er, at jeg hos den Ungdom, der er ved at vokse op, synes at finde visse Fællestræk, der engang

kunde danne et Tidsansigt. Men hos os er der intet fælles.

— Er det ikke, fordi vi ikke viser vort virkelige Ansigt? spurgte Fru Hahn. Her har nu f. Eks. Thrige siddet og simuleret hele Tiden. Han forlanger, man skal løse ham som en Gaade! Og saaledes bærer vi os alle mer eller mindre ad i denne forrykte Tid, hvor ingen tør være sig selv bekendt.

— Hvad tror De, der vilde ske, hvis jeg viste mig, som jeg er . . . som min Tanke er?

Fru Hahn lo kort og svarede:

— De vilde vel blive lynchet ud ad Byens Porte.

— Akkurat! nikkede Thrige. Vi kender hinanden Frue, lader det til. Dem vilde det ogsaa gaa galt, om end paa en anden Maade, ikke sandt?

— Ikke mere, svarede Fru Hahn. Det er forbi. Jeg gør ingen Fortræd mere, for jeg rummer kun en eneste Tanke nu . . .

— Saa-h! udbrød Thrige. Det var virkelig interessant . . . og det havde jeg allermindst ventet at høre af Dem.

— Det er alligevel sandt, svarede Fru Hahn lidt hjælpeløs og uden at høre sine egne Ord. Det er virkelig sandt . . . og

jeg begynder at tro, at det gaar alle i vor Tid paa samme Maade, naar deres Lidenskab først vækkes. Vor Tid har haft alle mulige Egenskaber og manglet én, deraf det bestandig skiftende Ansigt. Den har manglet Lidenskab. Men det gælder maaske en hvilken som helst Tid: først naar Lidenskaben vækkes, ser man dens Ansigt, saa træder det frem bag Masken og Hykleriet.

— Det er altsaa Dem, der har set Tidens Ansigt ... lød det fra Thrige.

— Maaske faar jeg det en Gang at se, svarede Fru Hahn. — Hvem ved?

Nu var det Thrige, der ikke kunde faa sine Øjne fra Fru Hahn. Hun saa ogsaa smuk ud, optaget som hun var af alle disse Ord, der brød en Stemning og vakte en ny. Hun sad halvt i Profil, talte ikke direkte til ham. Men heller ikke direkte til Claudius. Lyset fra de store Ruder trængte graat ind og svøbte sig om hendes Hoved, der blev baaret saa ubøjelig stolt af den slanke Hals. Hendes Øjne var næsten uden Udtryk, men Munden var som altid levende og brændende.

Men hvad der i et Nu havde forvandlet Thrige var det, hun havde sagt. Hun havde

brugt det Ord, han aldrig turde benytte: Lidenskab ... Og han havde for en Gangs Skyld ikke vovet at smile: hun havde jo Ret! Hun havde virkelig selv fulgt sin Lidenskab ... Han huskede hende, som hun var, da hun endnu var gift med Redaktør Hahn og saa ganske lignede en ung Pige. Der havde over hendes Legeme været dette skæbnesvangre og yppigt slanke, som Hahn havde forset sig paa. Han var vanvittig forelsket og hun iskold. Thrige havde egentlig altid haft en Fornemmelse af, hvad der maatte komme. Nej ... selv havde han aldrig prøvet paa at vinde hende! Han var Hahns Ven og desuden ... hans medfødte Forsigtighed ...

Det var Claudius, der var løbet af med hende. De havde vist endog truffet hinanden paa Gaden første Gang! Og der var ikke gaaet mere end 14 Dage — saa var de borte fra Byen ... hvor Hahn havde skæmmet sig siden, var bleven tung og bitter, usikker i alt ... han var ikke mere den samme Mand nu!

Og nu var hun kommen tilbage. Det vilde blive ulykkeligt for Hahn — — men hvorfor Pokker sad han og tænkte paa Hahn og hende, Claudius og hende ... det var

jo ikke det, der optog ham. Det var det lille Ord, hun vel tankeløst havde kastet fra sig, fordi hun havde brugt det saa ofte. Og som hun havde vidst at sætte i den rette Ramme, Tidens! Jo, det var sandt, det hun havde sagt. Lidenskaben havde Tiden fornægtet, og det var det, der hævnede sig, det der dødede og dræbte den hele Slægt.

Det pinte ham, at hun saa ganske uberørt ud, som hun sad dér. Der kom pludselig en Lyst op i ham — — en djævelsk Lyst til at rejse sig ... og gøre hende noget ondt — lægge Fingeren om hendes Hals — og ... Aa ja, han havde ogsaa Lidenskab, god og enfoldig Lidenskab, der blot manglede Mod. — — Men sad hun ikke dér og haanede ham, hele hans Liv, alle hans kolde Ord, der var saa velberegnende, at de aldrig traf ... Hvorfor skulde hun komme og vise ham hans Afmagt.

Og han kom netop til at sande det modsatte af det, han havde sagt før: Hvorfor vendte man tilbage, naar man var rejst ud? Hvorfor kom man med al sin Rigdom til dette fattige Land, hvor hver enkelt havde opgivet sin egentlige Bestemmelse? Dette Land var fyldt af Afmagtens Trælle. Her huserede de med deres skønne Ord

og grimme Lader. Hvad vilde man heri igen, naar man engang var sluppen fri? Vilde man slaas ned ... var det derfor, man kom?

Thrige mærkede til sin Overraskelse, at han ganske var drevet ud af sin sædvanlige Tilskuerstilling. Et Øjeblik nød han denne nye Følelse; saa vendte han sig mod Fru Hahn og sagde med en Stemme, som han maatte dæmpe:

— Der er noget, De maa sige mig. De nævnte før Ordet Lidenskab. Og De sagde selv, at det var et sjældent Ord i vor Tid. Hvor ved De, Frue, det fra?

Fru Hahn drejede sit Blik mod ham og svarede forundret:

— Hvor jeg ved det fra? Jo, ellers saa Verden anderledes ud!

— De er ikke tilfreds med Verden som den er?

— Aa nej.

— Men lidt Lidenskab vilde hjælpe paa den?

— Tro det idetmindste!

— Og hvorfor det?

— Fordi det er hæsligt, som det er!

Claudius, der havde siddet og gennembladet Aviserne, løftede nu Hovedet:

— Hvad er det, der er saa hæsligt?

— Det er f. Eks. den Samtale, vi fører, sagde Fru Hahn. En ægte dansk Samtale, hvor man bruger Ordene op. — — Og jeg ved nu ikke noget bedre, Aage — end at du bestiller en Flaske Rhinskvin. Det trænger jeg virkelig til!

— Det er sandt, tænkte Thrige ... Claudius hedder Aage til Fornavn — —

Rhinskvinen kom, og den blev drukket meget hurtigt.

Fru Hahn søgte paa forskellig Maade at nærme Claudius og Thrige til hinanden. Men Thrige var bleven tavs, og Claudius havde hele Tiden været uoplagt.

Da de skiltes, vendte Thrige sig hurtig mod Fru Hahn:

— Det har været morsomt at træffe Dem, sagde han varmt. De er saa smuk ... han ledte efter Ordet og tilføjede:

— Og saa moden!

— Saa moden, lo Fru Hahn ... Det er netop det, jeg har sagt til mig selv. Og det er det, der er saa vidunderligt. Blot naar man gaar ... eller sidder ... eller staar ...

Hun blev rød som en ung Pige.

— Ja — — De er en lykkelig Mand, sagde Thrige til Claudius og rakte ham

Haanden til Farvel. — — Og paa Gensyn imorgen til Deres Møde! — — Efter at jeg har talt med Fru Hahn, er jeg virkelig spændt paa de andre Overraskelser, De bringer med Dem hjem . . .

Mødet var fastsat til Kl. 3.

En Time før sad Fru Hahn i Claudius Tegnestue paa den lave Sofa. Hun var urolig, havde Taarer i Øjnene. Claudius gik op og ned ad Gulvet.

Hun var klædt i en elegant blommefarvet Spadseredragt, hvis Slæb tungede sig ud over Gulvet. Hendes Hat var meget stor med to lange, vuggende Fjer; under dens Oval synes hendes Ansigt blegt. Med den ene behandskede Haand løftede hun Sløret bort fra Ansigtet, i den anden holdt hun en tynd, langskaftet Paraply.

— Aa du, sagde hun og ridsede med Paraplyens Dupsko i Gulvet ... Du ved ikke, hvor jeg føler det selv. Jeg gør dig kun Skade. Jeg har følt det lige fra det Øjeblik, jeg saa dig igen. Du var saa glad den Aften ... og du har ogsaa været glad siden, men paa en helt anden Maade.

— Du gør mig saa nervøs, Ingeborg, sagde Claudius og kom helt hen til hende.

— Ja — — jeg ved det nok, sukkede hun og saa op paa ham. Jeg river dig ud af alt det, du gaar og tænker paa. Den Stemning, du var i, da jeg kom, kan jeg ikke forny for dig. Men, Aage, jeg har givet dig, hvad jeg formaaede ... og vi er jo ogsaa saa nær ved hinanden endnu — — Ja, det er dumt, jeg græder, og du forstaar mig slet ikke. Men jeg følte det saa stærkt igaar — — og imorges — — og nu, da jeg skal gaa.

Claudius saa paa hendes store Hat og smilte, før han sagde:

— Det var kun igaar paa Kaféen ... du sad der og faldt straks ned i den gamle Jargon, saa jeg blev mere og mere ilde til Mode. — — Du sad overfor Thrige og proklamerede Lidenskabens Ret. Var det nødvendigt, Ingeborg?

Han havde staaet bøjet over hende uden at vide, hvad Indtryk hans Ord gjorde.

Nu svarede hun:

— Du ved, hvor ondt det gør at faa sine Ord tilbage. — — Men du har Ret, jeg burde have hjulpet dig og ikke skadet dig i alt, hvad jeg sagde.

Hun løftede Hovedet:

— Skal jeg gaa ... nu, Aage?

Claudius satte sig i sin Tegnestol:

— Det haster ikke . . . Jeg vilde allerhelst beholde dig. Det er jo det fortvivlede, Ingeborg, at jeg allerhelst vil beholde dig og godt kan glemme saa meget for din Skyld.

— Kan du? spurgte hun og smilede gennem Taarer.

— Om jeg kan? Claudius bøjede sig helt over mod hende. Om jeg kan? — — Men du maa ikke ville det? Nej, Ingeborg, du maa ikke gøre mig svagere, end jeg er.

Hun rejste sig:

— Nu gaar jeg, sagde hun kort. Nu gaar jeg ud og ser paa Byen med dine Øjne . . . Og naar jeg saa kommer tilbage, er jeg rigtig glad. Du skal gøre Underværker idag. Og slet ikke tænke paa mig . . . Jeg ønsker kun, du skal være lykkelig.

— Det bliver en afgørende Dag, sagde Claudius.

— Jeg ønsker dig alt muligt Held . . .

Hun rakte ham Haanden til Farvel og gik hen til Døren. Da hun stod der, vinkede hun til ham med begge Hænder som et Barn, og saa gik hun.

Claudius aabnede Vinduet og saa hende gaa ned ad Gaden. Hun lignede en fremmed Fugl — som hun med lange, elastiske Skridt

ilede hen mod Gammelstrand og tegnede sig med Fisketorvet som Baggrund. Hun saa fra Ryggen ud som en af disse engelske Skikkelser, der er som skabte af lutter ulegemlige Linier, medens Gaden, hun gik i, syntes hollandsk bred med de gamle Pæreskuder, den stille Kanal og Soltaagen om Fiskemadammernes Parasoller.

Han lukkede Vinduet med et lille Smæld og satte Krogen for. Hans Tanker vedblev at beskæftige sig med hende, og han fik en underlig Svimmelhed, da han drejede sig om mod Værelset. Et Sekundts Dobbeltbevidsthed, et Øjebliks Følelse af en Kløft i sin Hjerne. Han rullede sig en Cigaret og tændte den, flyttede Tegnestolen tilside og gav sig som før til at gaa frem og tilbage.

Han ønskede, han kunde være lidt roligere nu ... Og det gav et Sæt i ham, da det lidt efter ringede.

Han gik ud for at lukke op og kom straks efter ind igen med et mismodigt Ansigt og med Thrige i Hælene.

— Ja, jeg kommer vist lidt for tidlig, sagde Thrige. Men jeg er forfulgt af en Interviewer, der allerede var hos mig igaar og vilde vide noget om, hvad der skulde

foregaa paa dette Møde. — Jeg bliver mere og mere nysgerrig.

Claudius lo. Thrige satte sig i Sofaen:

— Ja, disse Gentlemen har sandelig forpagtet Verdenshistorien! Ved at besørge Dagrenovationen har de skabt det geologiske Lag, hvorpaa vor moderne Kultur hviler! Jeg er s'gu bange for dem, og jeg anstrenger mig altid for at sige dem Sandheden.

— Ja, her har De da med rolig Samvittighed kunnet tie stille ...

— Jeg har maattet aflægge et Løfte, svarede Thrige.

— Et Løfte?

— Ellers var jeg aldrig sluppet fra ham. Jeg maatte love, at hvis der skulde meddeles Offentligheden noget fra denne Sammenkomst, skulde Hahns Blad bringe den første Meddelelse.

Og Thrige smilte, idet han tilføjede:

— Saaledes at ogsaa i dette Tilfælde vort Livorgan kan beholde sin smukke Førerstilling ...

Claudius vilde svare, men idetsamme ringede det.

Det var Fussing og David, der kom. Fussing kastede et Blik gennem den halvtaabne

Dør og blev ikke videre henrykt, da han saa Thrige. Og Thrige rejste sig ikke, da de andre kom ind, han sad blot og nikkede.

— Der har vi Onklerne, smilte han henrykt. Det er et fuldkomment Familiemøde! — Familien Danmark samler sine Sønner! . . . Kom herhen, Fussing, saa byder Claudius Dem en Cigar.

Men Fussing vilde ikke hen i Sofaen og vendte Ryggen til Thrige, der gabede. David stod henne hos Claudius og sagde:

— Kan du huske Claudius, da vi var Drenge og laa og rodede i en Baad i Kanalen dér. Vi fiskede efter de raadne Æbler og de døde Sild, der kom drivende . . .

Det var begyndt at mørkne, og pludselig skyllede Regnen ned. Ikke i fine Draaber men i lange, stive Streger, der alle ramte Gaden og Kanalen under samme Vinkel. Det strømmede og plaskede ned. Hurtig laa Gaden blank og skinnende, og Kanalens Vand sydede. Slotsruinen var som indhyllet i en bleg Damp, medens de irrede Tage stod levende og mættet grønne, som var de klædte med Lav. Nu og da fór et Vindstød gennem Bygen, hidsede Regnen som en Svøbe, krusede Kanalen og udviskede Billedet.

De var alle gaaet til Vinduet, selv Thrige havde rejst sig. De stod og kiggede ned i Kanalvandet og blev saa dejlig tankeløse. Claudius aabnede Vinduet, og den friske Duft af Regnen over den gamle Gade fyldte Stuen.

— Hvor det vasker! sagde Thrige. Det er en hel Fornøjelse ... Naar det regner over København, bliver jeg altid glad om Hjærtet. Saadan en lunefuld Byge tumler saa drilsk ned over den gamle Rede. — Stod blot ikke Slotsruinen dér og krævede min Medlidenhed, vilde jeg føle mig rigtig tilpas. Kan De huske, Claudius, den Aften Slottet brændte?

Det ringede, og Fussing gik ud for at lukke op, medens Claudius, der selv var paa Vej til Døren, vendte sig og svarede:

— Om jeg kan huske det? Ja — det er et af mine mest levende Minder fra jeg var halvvoksen. Jeg kom fra Skole, da det begyndte, og jeg husker, hvorledes jeg stod og stirrede op ad den store, mørke Facade. Man fortalte, at Slottet brændte, men der var ikke noget at se. Jo, bag et af Vinduerne i den nederste Etage skimtede jeg en Skorstensfejer med sin Kost. Og Folk var allerede begyndt at samle sig. De spurgte æng-

steligt, hvor Ilden var. De løb rundt om Slottet, og inde paa Slotspladsen holdt Sprøjterne. Men alt var dødsstille. Da jeg kom hjem, fortalte jeg, at Slottet brændte, men ingen vilde tro det, og jeg troede det heller ikke selv. Men Byen begyndte at blive saa underlig levende. Folk drog i store Skarer men uden megen Larm indefter. Og da der var gaaet nogen Tid begyndte det at sne. Det var meget tidlig Sne, først i Oktober; men da jeg saa nærmere til, var det heller ikke Sne, det var Aske, hvid Aske, der slog ned over Gaderne. Og medens Asken blev tættere, gav det sig ogsaa til at regne — med Ild, med Gnister. Folk hujede og slog Paraplyerne op. Saa løb jeg afsted til Slottet. Himmelen var som et Baal — eller snarere som et Saar, som et frygteligt Saar, der blødte. Og jeg kom til at ryste, da jeg saa Slottet. Hele min lille Krop dirrede, og jeg frøs af Forfærdelse og Spænding. Flammerne fyldte Slotsbygningen, slog ud af hvert Vindue — nej, det er ikke sandt — de fyldte hver Vinduesramme, bugende sig indefter. Men opover Taget skred Flammerne tilvejrs som en hoverende Hvirvel af Ild og Røg og Aske. Og Asken og Røgen samlede sig i

en Sky, der langsomt drev ud over Byen. Jeg husker, hvorledes hvert Vindue i Slottets Nærhed var oplyst af Ild. Alle de mange Huse lyste, som brændte ogsaa de. Og langs Kanalerne og over hele Amagertorv stod en fast sammenpakket Menneskemængde, ganske tavs, maalløs. Man hørte Slottet brænde. Men alt dette gjorde et saadant Indtryk paa mig, at det siden bestandig er kommen tilbage i mine Drømme ... Det var ikke det, at Slottet nu var Ruin; det forstod jeg ikke dengang — jeg syntes, at Slottet havde altid set ud omtrent som efter Branden. Men det var det, jeg havde set!

Claudius havde talt hurtigt, mere og mere optaget af sin Drengeerindring. Udenfor trommede Regnen, og de stod alle og lyttede. Aarsleff og Vang var kommen ind, medens han talte, og gik nu hen for at hilse paa ham.

David sagde:

— Ja, jeg var jo lidt ældre, da det skete. For mig blev det ikke blot en fysisk Oplevelse, det gav mig saa at sige mit Program. Jeg saa Ruinen, tænkte mindre paa Oplevelsen. Senere saa jeg saa ofte i Landet kun Ruin paa Ruin — mellem Mennesker,

i Politik, overalt ... Maaske var det lidt falskt, at jeg saa det saaledes, men det har været mig nyttigt.

— Vist saa ... havde vi ikke den Ruin! udbrød Thrige. Var vi ikke blevne lemlæstede i 64, var ikke Landets historiske Ansigt som den tragiske Muses ... hvad havde vi saa at bygge vort Liv paa og gøre os interessante med? Vi elsker Lidelsen hertillands. Af Frygt for at gaa tilgrunde bereder vi bestandig vor egen Ligbegængelse. Selv en Ildebrand, der ligger Decennier tilbage, vækker os endnu af Dvale. Den store Ruin derovre har været Læremester for vore Politikere, lader det til! Og det er maaske derfor, vi nu tænker paa at lægge Rigsdagsbygningen paa denne Tomt. Var det mig, der skulde bestemme, saa skulde Ruinen blive staaende. Den kan saamænd opdrage endnu mangt et Slægtled til den Form for national Selvbevidsthed, vi dyrker.

Bankdirektør Carlsen, der netop var kommen, skød sit svære Korpus hen mod Claudius og spurgte med et Smil:

— Er det for at drøfte Slottets Genopførelse, vi er samlede her?

— Nej, det er Dem, vi venter paa! udbrød

Thrige. Men lad os saa faa begyndt! Det er paa Tide at forlade de historiske Minder.

Claudius, der havde maattet hente Stole i Sovekammeret, sagde:

— Ja — det var min Plan!

Og han gik hen til Bordet og løftede to Tegnemapper op, men lagde dem straks efter, som betænkte han sig, tilbage igen paa samme Plads.

— Er Planen i de Mapper? spurgte Aarsleff.

— Ja, den er, svarede Claudius. Og jeg foretrækker som Arkitekt at lade mine Tegninger tale for sig selv. Hensigten med dette Møde er, at jeg kunde ønske at vække Deres Interesse for en Verdensudstilling i København. Udkastet til Udstillingen har jeg her. Og det er det, jeg gerne vilde vise Dem. Hvis De vil se mine Tegninger først, kan vi jo altid komme nærmere ind paa Sagen. Ideen er jo ikke ny, men den kom til mig som en ny Ide den Aften, vi sidst var sammen. Jeg var kommen hjem og havde følt København som en ny By. Vi talte om vor Fødeby med en Stolthed, der ogsaa virkede ny. Det forekommer mig, som laa Ideen i Luften den Aften ... Og uden videre Anstrængelse har jeg i disse

Dage tegnet Udkastet ned, saaledes som jeg tænkte mig det. Det er blevet til som ganske af sig selv ...

Claudius havde talt meget roligt. Der var stille i Stuen, da han tav. Og han aabnede Mapperne, spredte sine Tegninger ud over Bordet, viste frem og forklarede.

— De maa huske, det er Arbejdstegninger, sagde han. Enkelte af dem er vist lidt vanskelige at forstaa — — her er Grundplanen ...

De bøjede sig alle interesserede over Tegningerne. Thrige, der stod lidt uheldigt, gik et Par Skridt henover Gulvet, men vendte atter tilbage og søgte at komme til at se.

— Hvad jeg ellers har tænkt om Sagen, vedblev Claudius, har jeg ingen Grund til at fortie for Dem. Som De maaske allerede vil forstaa af Tegningerne, har jeg tænkt mig en Udstilling i en ret national Ramme. Det er ikke blot Danmark, der byder sine Gæster velkommen, det er ogsaa et Land, der vil vise, hvad det formaar. Fordi det paa saa mange Maader giver et Tilskud til det store Civilisationsarbejde Verden over! Og gør det med det ejendomemlige Særpræg, som Nationalitet skaber. Jeg mener: Nationerne forholder sig som Mennesker!

Er der noget ejendommeligt ved et Menneske, maa det nødig dø ... vi danner en Nation, som ikke maa forsvinde, og vi trænger netop til at føle det, saa forrevne Forholdene har været gennem mange Aar herhjemme. Ikke som en Nation, der lukker sig inde og skjuler sig; det gaar ikke mere an, for det gælder vort Liv! Men som en Nation, der aabner sig fuldt og helt, næsten varmt, i Tillid til, at den kan kræve Respekt, fordi den betyder noget. Vi maa til at tale vor egen Sag, vor uholdbare politiske Stilling kræver det. Og jeg synes, at en af Maaderne, vi kan gøre det paa, er ved at skabe en Verdensudstilling i en fuldgyldig dansk Ramme.

— Maa jeg se Tegningerne i den anden Mappe, bad Aarsleff.

Claudius rakte ham dem:

— Der er en Ting til, jeg maa sige med det samme. Det angaar København. Jeg synes, denne By befinder sig i en god og sund Periode. Den har kastet sit Mismod bort og arbejder strengt. Men hvor længe vil det vare, hvis der ikke passes lidt paa. Netop en god Periode kan saa let blive Grundlaget for en efterfølgende daarlig. Jeg ved, hvor vi fra denne By er paavirkelige.

Gaar det blot lidt galt, saa taber vi Hovedet. Derfor gælder det om at benytte den gode Periode til at overbevise alle om, at den virkelig betyder noget. I et saadant Øjeblik bør en By skyde Blomst. Dens Overskud af Kraft benyttes da i et klogt Øjemed, og der gives dens Trang til Luksus et Maal, der kommer den selv til Gode ... Jeg var ganske ung under vor sidste Udstilling. Og mine lykkeligste Indtryk af Byen, blandet med en sikker Følelse af Fremskridt, stammer fra den Tid. Det var første Gang jeg rigtig s a a København! Men Tiden er bleven en anden, nye Generationer er skudte frem. Det er vor Tid nu! Og vi har, maaske endnu mere end den foregaaende, Trang til rent p r a k t i s k at tegne et Billede af vor Samtid. Vi har Trang til at skabe Helhedsbilledet! Og faar vi det ikke gjort, bliver det maaske aldrig gjort. — — Men nu har jeg vist talt længe nok, og dog kan det være, at De ikke forstaar, hvad jeg mener. Jeg har alligevel berørt noget af det, der laa mig paa Sinde. Maaske er jeg slet ikke den Mand, der skulde udføre det. Jeg har boet længe i Udlandet og er fremmed overfor meget herhjemme. Paa den anden Side har mit Op-

hold udenfor Landet haft sin Betydning. Og jeg kunde maaske lettere end nogen anden i dette Tilfælde være Bindeleddet mellem det inden- og det udenrigske. — — — Vil De nu, da De har hørt min Plan, sige mig Deres Mening eller tænke lidt over Sagen?

Han tav og blev et Øjeblik staaende i sin lidt foroverbøjede Stilling. Han følte det, som havde han brugt sine Muskler lige saa meget som sin Tanke ... skubbet en tung Vægt fra sig.

I dette Øjeblik ringede det.

Claudius fik den Tanke, at det kunde være Fru Hahn, og denne ubestemte Følelse slog ham med Skræk. Gennem den tavse Stue gik han ud for at lukke op. Det var Frost og Wilhjelm, der stod paa Trappen.

— Undskyld, sagde Wilhjelm, at vi kommer for sent. Men det øsregner, og det var ikke muligt at finde en Vogn. Vi er saa vaade som druknede Mus.

Han nøs og pustede, medens han tog det vaade Overtøj af. Claudius var glad for den Forstyrrelse, Wilhjelm bragte, og over at de nyankomne afledede Opmærksomheden fra ham.

Da de kom ind, havde Aarsleff og David

lagt Tegningerne fra sig, og Thrige stod ved Vinduet med Ryggen til de andre.

— I ser saa højtidelige ud, sagde Wilhjelm hostende med Lommetørklædet for Næsen. — Hvad betyder det?

Thrige vendte sig:

— Det er saa sjældent, vi bliver overraskede, sagde han med en ubehagelig og søgt Latter ... at vi virkelig overraskes, naar vi bliver det!

Men David, der irriteredes over Thrige, udbrød, henvendt til Frost og Wilhjelm:

— Det er Claudius, der har udviklet sin Plan for os ... Og den gaar ud paa at lægge en Verdensudstilling her i København. Og han har illustreret, hvad han har tænkt, baade ved de Tegninger, der ligger her, og ved det, han nylig har sagt. Jeg for mit Vedkommende trykker mig lidt ved at svare ham. Jeg kan jo kun svare for mig selv ... Men jeg finder Planen tiltalende! — — Jeg undrer mig kun over, at vi aldrig tidligere har drøftet en lignende Plan. Men det er naturligvis, fordi vi gaar her i vort daglige Arbejde, neppe rigtig ser Sammenhængen og ikke har Lyst til at tænke os den.

Frost og Wilhjelm havde grebet mellem Tegningerne og gennembladede dem.

— Men det er jo nydeligt, udbrød Wilhjelm.

— Men lidt vanskeligt at udføre i Praksis, ivrede Dr. Vang og lod Haanden glide over sin skallede Isse. Det nationale i Planen tiltaler mig ærlig talt ikke. Det ser dog noget prætentiøst ud at ville lave en Verdensudstilling i den nationale Ramme, vi kan præstere. Og det kunde let blive saa inderlig mistydet indenfor Landets Grænser, om ikke udenfor. Vi kunde let blive taget til Indtægt af et Parti, som vi intet kan have med at gøre, Partiet, som har skabt vor sidste politiske og nationale Ulykke.

— Her er jo ikke Tale om Partier, raabte David.

— Nej, udbrød Claudius, her er ikke Tale om Partier! De vedkommer mig ikke, jeg kender dem neppe mere. Her er kun Tale om at skabe et Billede af Landet i Fugleperspektiv, saa vi atter kan se det! For vi har næsten glemt det, næsten ophørt at føle os som Nation. Og ikke blot vi! Hele Verden vil vi indbyde, at den kan faa Øje paa os igen. For har vi glemt os selv,

hvad Under da, at de andre Nationer har glemt os.

De sad alle og saa paa Claudius, lidt skeptisk-opmærksomme, men han tilføjede blot:

— Jeg skulde mene, det er sandt, hvad jeg siger!

Disse Ord faldt pludseligt og næsten vredt. David og Wilhjelm sprang op, ogsaa de andre kom i Bevægelse.

— Noget af det, du siger, er rigtigt, raabte Wilhjelm. Men din Ide kommer udefra. Du kommer hjem og vil redde Danmark, men det gaar nu ikke saa nemt. Jeg vil sige dig, du kender os ikke. Vi vil kun Dagen og Vejen. Og vi er mistænksomme overfor enhver Ide, der kan forstyrre os. Din Plan vilde have mange farlige Konsekvenser, selv om den var gennemførlig. Den strejfer i al for høj Grad den politiske Udvikling i vort Land. Vi fører en bitter og besværlig Kamp for et Frisind, som det er vanskelig nok at indpode herhjemme. Og selv om det nationale ikke ligger os saa fjernt, som man vist formoder, saa har vi en begrundet Frygt for dette Ord — det kan misbruges som intet andet. Vi er bange for alle de Ord, der kan have

en dragende Magt over Masserne, vi maa stemple dem som Fraser. De kunde ellers let tage Magten fra os og forgifte det beskedne Arbejde, vi udfører.

Her blev Wilhjelm afbrudt af Thrige, der syntes at blive mere og mere irriteret:

— Det forekommer mig, udbrød han spydigt, at Samtalen tager en mere og mere storpolitisk Vending. Er det virkelig nødvendigt?

— Lad den blot det, faldt Bankdirektør Carlsens Røst ind. Jeg er i meget uenig med Claudius, men hans Ide har alligevel noget af de store Linier over sig. Og skal vi diskutere den, maa vi begynde med Begyndelsen.

David var gaaet frem og tilbage. Nu standsede han langt tilbage i Stuen, hvor der var halvmørkt; hans Ansigt var kun svagt belyst.

— Ja, sagde han. Jeg giver kun nødig Wilhjelm Ret. For har han Ret, saa naar vi aldrig, hvad vi skulde naa. Meningen er dog ikke, at vi, der tænker friest og klarest i Landet, blot skal være en lille Klike. Meningen maa være, at vi idetmindste tænker paa at erobre Landet. Det kan ikke nytte, at vi bestandig frygter vor Si-

tuation. Vi har haft Held med vore Bestræbelser i de senere Aar, og det burde give os mere Mod. I det Øjeblik vi føler centralt — jeg mener føler, at vi danner det levende Midtpunkt i Landet, i samme Øjeblik føler vi ogsaa nationalt. Det kan ikke være anderledes. Vi mangler kun ét: at finde et sundere og bredere Grundlag for vore Bestræbelser. Vi har, saa underligt det lyder, skelnet mellem Folket og Nationen. Vi vil gøre alt for Folket, men Nationen ser vi haanligt til. Det er dog en Modsigelse og en dyb Misforstaaelse ... Her, synes jeg, ligger det personlige i Claudius Plan. Han har ikke vaklet, da han skulde finde Udtrykket for sin Tanke. Han har talt om den danske Nation — hvad ingen af os andre vilde have vovet at gøre...

David strøg sig ned over Skægget og tænkte sig et Øjeblik om. Og da ingen afbrød ham, vedblev han:

— Og hvad er det saa, Claudius vil med sin Plan? Han vil, at Nationen skal se sit eget Ansigt. Han vil, at vi skal samles under Fest og Munterhed og med glade Øjne gøre vort private Regnskab op. Men han vil ogsaa, at vi skal mødes med den store Verden og maale os med den. Og

han haaber paa, at Resultatet ikke vil blive saa daarligt endda. Jeg tror som han: det vilde sikkert svække vor Selvkritik og vække vor Selvtillid. Intet vilde vi tabe ved at se os selv i det store Verdensspejl, kun vinde! Men der er mere endnu! Naar Claudius foreslaar os sin Plan, saa er det, fordi han føler sig hjemme mellem os. Jeg ved, han vilde aldrig gaa andre Steder hen med denne Ide. Og ogsaa her har han Ret, ogsaa det bør bringe os til at tænke alvorligt over Sagen. Vi er modne nok til at føre Planen igennem, tror jeg. Og vilde det ikke betyde noget for os? Vilde det ikke, hvis det lykkedes, fastslaa, at Landet tilkom os ... Eller jeg vil spørge paa en anden Maade: kunde det tænkes, at noget andet Parti end vort tog denne Sag op? Nej — absolut ikke! Intet andet Parti kunde tænke sig at magte den. Kun vi er moderne nok til at gennemføre Arbejdet ved en stor, tidssvarende Udstilling. Sagen tilhører os med Tidens Ret. Og det vilde ikke blot udadtil styrke vor politiske Stilling at føre den igennem, men ogsaa indadtil. Ikke faa af vore Anskuelser vilde komme til at staa deres Prøve ved denne Lejlighed. Ogsaa det vilde virke befriende og ansporende,

og vi trænger baade til Befrielse og til Spore — —

Claudius gik hen til David og rakte ham Haanden.

— Tak David, sagde han. Bedre Forsvar kunde min Sag ikke faa. Du har forstaaet mig. Og allermest glad er jeg for, at Du ikke har misforstaaet min Grundtanke: min Appel til det nationale, ved Eders Hjælp! I og en Del andre, som har Anskuelser fælles, har skabt en ny By og ledet nye Strømninger ud over Landet. Og derfor tilhører dette Land Eder og ingen andre. Men hvorfor vil I saa ikke prøve paa at gøre det til Eders? Jeg indrømmer det: først den Dag, da I sidder inde med Nationens Tillid, vil jeg føle mig rigtig hjemme. Men den Dag kommer ikke, uden at I selv gør noget for det og er klar ikke blot over Midlerne, men over Maalet. Eders Krig skal gaa ud paa Erobring, ikke blot paa at haandhæve Eders System. I har Retten paa Eders Side, fordi Tiden er Eders. Det vilde maaske ikke være saa vanskeligt, som I tror, at danne det virkelig frisindede Samlingsparti, der kom til at regere Landet . . . Men I vil saa nødig. I holder Eder i den gamle Dækstilling, I vil ikke ud i Terrai-

net. — Jeg tror, min lille Plan vilde hjælpe paa Gled. Den skulde, ikke blot ved min, men ved Eders Hjælp, tegne Grundridset til et nyt Danmark, en ny Nation, der med aabne Arme indbyder hele Verden til Frikonkurrencens festlige Dystkamp.

Claudius tog David under Armen, og de gik hen mod Tegnebordet.

Det var to smukke Mænd — de andre lagde Mærke til, hvor de klædte hinanden i dette Øjeblik. Selv Thrige slog det, hvor de tog sig godt ud sammen. Men han udbrød:

— Der er noget i min Kunst, der hedder Dilettantisme. Jeg ved ikke, om man ogsaa i Politik har Dilettanter. Muligvis har man ikke andet.

Claudius saa hen paa ham og spurgte:

— De synes ikke om Planen, Thrige?

Overfor dette direkte Spørgsmaal svarede Thrige:

— Tværtimod! Men jeg svarer kun paa egne, skam ikke paa Nationens Vegne. Jeg holder selv af at se Tingene i Fugleperspektiv ... Maaske er der ingen anden By i Verden, der egner sig saa godt som København til en Verdensudstilling. Den ligner jo lidt af alt. Den er i Forvejen en

hel Noæh Ark af internationale Rariteter. Men det er netop det, jeg elsker — jo mere broget, des flere Farver. Ideen med det nationale finder jeg derimod triviel. Den er stjaalen fra Fortiden. Og det bør være København alene, der fører Sagen frem — hvis den skal føres frem!

— Det er underligt, sagde David og lo saa smaat. Men jeg tror næsten, at Thrige har været med til at skabe Claudius gode Ide. Jeg har ikke helt glemt, hvad han sagde forleden Aften. Det var idetmindste ham, der satte vor Stemning nogle Grader i Vejret. Men idag er det anderledes. Siden han holder saa meget af Farver, vil jeg sige, at han har skiftet Farve siden sidst ... Han er jo ikke Digter for ingenting!

— Nej, sagde Thrige og stirrede hen for sig, det kan jo være, jeg mangler den rette Lidenskab. — — Men nu skal jeg være ærlig: benyt Claudius Ide! Den har min Tilslutning. — Imorgen faar jeg andet at tænke paa.

Han trak sit Ur op af Lommen:

— Klokken er 4, sagde han. Skal vi snart slutte? Ellers maa jeg gaa ...

— Ja, sagde David. Lad os se om vi kan faa et Resultat. Nogen endelig Bestemmelse

kan selvfølgelig ikke tages idag. Men der er jo dog idetmindste nogle af os, der synes om Claudius Plan. Vi kunde jo saa drøfte den nærmere med ham.

— Jeg har mange Betænkeligheder, sagde Bankdirektør Carlsen, men jeg synes ogsaa, vi bør drøfte Sagen igen. Og jeg er Claudius taknemmelig, ikke mindst fordi han har skaaret gennem den mest uløselige af vore Knuder. Han har talt vor og Nationens Sag i samme Aandedræt. Vi har ganske rigtig altfor længe lidt under at være et Parti, der handlede ud fra Teorier. I Virkeligheden er dog vi, der vil Frihed og Fremskridt, Nationens sande Elskere. Men vi har kun været i halv Kontakt med den. Maaske vil en saadan Verdensudstilling bringe os i nærmere Berøring med det hele Folk og Folket i nærmere Berøring med os. Man vil gennem den muligvis forstaa, hvad vore Anskuelsers fulde Sejr vilde betyde.

— Ja, udbrød Frost. Jeg vil ogsaa være med til Drøftelsen. Jeg har idag ikke villet diskutere Sagen, fordi mine Bidrag til Diskussionen nærmest vilde have formet sig som Spørgsmaal. Udover de mere utopiske Sider er der jo andre, som kunde drøftes,

bl. a. den økonomiske Side. Der er vist et lille Ord, der hedder Balance. Vil en saadan Udstilling kunne bære sig eller ikke. . . ? Dog kunde jeg tænke mig, at Øjeblikket var heldigt valgt netop nu. Vi staar i en politisk Situation, hvor Vinden er ved at slaa om. Man begynder at spørge, hvorhen Farten skal gaa. Og samtidig er der kommen Ro ombord, ingen ønsker at gøre Mytteri, enhver vil gøre sit Arbejde. I et saadant Øjeblik er der Haab om, at man vil forstaa den foreliggende Plan.

David nikkede til Frost:

— Hvis det nu virkelig kunde faa Betydning for Landet og os, vil saa nogen nægte at være med?

Og Aarsleff raabte:

— Vi er naturligvis alle med. Til en Sag, der skal drøftes, særlig en Sag af et saadant Omfang, kan ingen nægte at være med. Vækker Planen Modstand, saa lad Modstanden komme frem! Jo mere Kritik, des bedre. Vi danner selvfølgelig en foreløbig Komité, der i Enkeltheder prøver og undersøger Claudius Forslag.

Medens Aarsleff talte, havde de andre rejst sig. Frost gik over til David, og de diskuterede ivrigt. Carlsen og Wilhjelm

stod bøjede over Tegningerne med Lyset over de kraftige Ansigter. Thrige stod og saa paa de andre; hans Blik løb fra Gruppe til Gruppe og standsede tilsidst ved Claudius stærke Nakke. Claudius stod midt i Stuen, med Ryggen mod Lyset, og talte med Fussing, der gestikulerede stærkt.

Der var halvmørkt i Værelset. Udenfor regnede det endnu, men kun i fine Stænk, løst og let.

— De har givet os noget at tænke paa, sagde Dr. Vang til Claudius.

— Det vilde være lykkeligt, svarede Claudius og vendte sig imod ham.

Frost kom hen imod dem.

— Der er endnu en Ting, sagde han. — Det vilde være interessant at vide, hvad Offentligheden mener om en Verdensudstilling i København. Det vilde sikkert spille en Rolle for vore videre Forhandlinger. Naturligvis gaar det ikke an, at Claudius Ide kommer for Dagens Lys. Men jeg vilde anse det for formaalstjenligt, at man fik Nys om, at der er noget i Gære. Det er jo tilsyneladende et altfor tidligt Tidspunkt, men der vil rimeligvis alligevel sive noget ud om Mødet idag, og naar der intet bestemt vides, kunde Sagen let antage fantastiske

Dimensioner, hvad vi ikke kan staa os ved. Det var heller ikke saa galt at vide, hvorledes f. Eks. Pressen vilde stille sig til Ideen om en Verdensudstilling. Men skal der meddeles noget, bør dette Hverv overdrages til en enkelt. Jeg skal forresten med Glæde paatage mig det!

— Der har allerede været en Journalist hos mig, raabte Thrige. Han var mager og trængte vist til lidt at leve af!

— Du taler altid saa haanligt om Journalister, sagde Frost. Har du ikke selv været Journalist?

— Jo, svarede Thrige. Netop derfor kan jeg gøre det.

— Sig mig, spurgte Aarsleff. Vi er vel i hvert Fald sikre paa „Tiden".

— Du mener, afbrød Thrige, paa Hahn!

— Ja, vi er vel sikre paa Hahn?

— Det kan der ingen Tvivl være om, svarede Carlsen. Det vilde i høj Grad være i „Tidens" Interesse at lancere Sagen. Naturligvis kan vi løbe an paa Hahn. Hans Støtte vil ogsaa være nødvendig.

— Naturligvis, svarede Aarsleff.

Thrige saa over mod Claudius og sagde smilende:

— Her kan vi idetmindste ønske Claudius Held i hans Bestræbelser . . .

Der blev et Øjebliks pinlig Pavse. Frost sendte Thrige et skarpt Blik, men Thrige stod, som om han intet havde sagt. Saa vendte David sig mod Claudius og sagde:

— Jeg synes, vi skulde takke Claudius for i Dag . . . ikke blot for hans smukke Ide, men ogsaa fordi han er kommen til os med den. Det viser, at han sætter Pris paa os og ikke har glemt at være vor Ven. Jeg er oprigtig glad for, at han lægger denne Sag i vore Hænder. Vi trænger til Tillid, og vi ved at skatte den. Hvad Ideen kan komme til at betyde, vil Tiden vise! Men jeg synes, at Claudius har givet os en værdifuld Gave idag. Han er kommen hjem med Arbejdstrang og Haab for den Nation, vi tilhører. Derfor har vi idag dobbelt Grund til at ønske ham velkommen hjem.

Og han gik hen og rakte Claudius Haanden. De andre gjorde som David. Claudius stod snart helt omringet. Og han smilte:

— Javist — — nu har I mig igen!

Næste Formiddag spiste Fru Hahn Frokost hos Claudius. Han skulde arbejde hele Formiddagen, og hun bestemte sig til at gaa en Tur. Det var et straalende Efteraarsvejr, lidt koldt, fordi det var Østenvind. Men Kulden var ikke ubehagelig, Blæsten drev frisk ind fra Østersøen og gjorde hele Byen saa smældende og levende, saa salt. Fisketorvet var ganske overfyldt af Mennesker, og Fru Hahn spurgte sig selv, om det var Saltvandsduften, der gav Folk Lyst til at købe Fisk. Men paa Blomstertorvet var der ogsaa overfyldt! Og her blev Fru Hahn selv købelysten, der gik Torv i hende, hun maatte hen over Blomsterkurvene og vælge. Hun tog Hansken af og søgte i de overfyldte Kurve. Tilsidst bestemte hun sig for nogle Chrysantemums, løftede dem op, holdt dem ud fra sig og saa paa dem. De hvide kunde hun ikke lide, de lignede Pudderkvaste, de

gule var for stærke i Farven, men saa fandt hun nogle store, bronzebrune, der flagrede i Blæsten, saa fligede var de, de saa paa en Gang forjaskede og friske ud; dem købte hun.

Hun gik videre og fik pludselig Fart paa, som om hun havde travlt. Det var Strømmen fra Strøggaderne, der drog hende. I en Bue svingede hun over mod Østergade, hvis Munding var stoppet af en stor Omnibus, der aabenbart ikke vilde videre. Idet hun skraaede forbi den, opdagede hun Thrige paa Platformen. Han fik ogsaa Øje paa hende og hilste. Og da hun smilte over at træffe ham paa det Hjørne, hvor man i København altid træffer en eller anden, sprang han af Vognen og kom hen til hende.

— Kære Frue, sagde han, det var morsomt at se Dem her. Jeg stod netop og kiggede efter et Ansigt, der vilde have Medlidenhed med mig, men jeg tænkte ikke paa Dem, og derfor var det virkelig en Overraskelse.

Han saa elskværdigere og friskere ud end han plejede. Som om han havde gaaet længe i Blæsten og dog ikke var bleven træt. Den Elegance, hvormed han var klædt, frem-

hævede hans Slankhed og Magerhed. Medens han talte, betragtede han hende nysgerrigt, og hans Blik fulgte hendes Skulderlinie, hendes Arme og Hænder, saa hun tilsidst gjorde en Bevægelse med Blomsterne som for at dække sig.

— Lad os gaa ind paa Fortovet, sagde hun, ellers bliver vi kørt over.

— De har været paa Torvet, sagde han, og skal ind gennem Byen. Maa jeg følges lidt med Dem?

— Ja, svarede hun, det maa De gerne. De skal saamænd faa Lov til at overvære min Debut paa Strøget efter min Hjemkomst.

— Har De virkelig ikke været her før? Er Østergade ikke det Sted, De først søger hen? spurgte han forundret.

— Snarere det sidste, lo hun.

— Det er besynderligt. Naar jeg har været i Udlandet, har jeg altid haft Hjemve efter denne mærkelige Gade. De ved dog, at den er enestaaende i Europa. Hvis den var indrettet som en Rottefælde, der kunde klappe sammen for Enderne, kunde man daglig fange hele København i den. Jeg vil tilstaa, at jeg føler mig utilpas, naar jeg en Dag ikke har været her. Jeg synes, jeg

er gaaet tabt af noget. Det er naturligvis en sygelig Tvangsforestilling, at man maa komme her; men har jeg ikke været her, saa føler jeg mig virkelig syg og tager Antifebrin om Aftenen.

Medens han talte, hilste han tilhøjre og tilvenstre. Fru Hahn, der saa hans høje Hat uafbrudt bevæge sig op og ned, smilede:

— Jeg kan mærke, at jeg gaar ved Siden af en kendt Københavner!

— Naa ja ... svarede Thrige mellem to Hilsener. Det har ikke kostet mig stor Ulejlighed at blive det. Forresten er der vist ingen By i Verden, hvor Hatteregningerne er saa store som her. Og De kan maaske forstaa, at naar jeg er i en fremmed By, savner jeg denne Motion med at løfte paa Hatten. Det er et fuldkomment Gymnastiksystem, der udvikler Hilsemuskelen.

Et Øjeblik skilte Sværmen dem ad. Hun blev presset helt ind mod et Vindue med Galanterivarer, han drejede rundt paa Hælen for at finde hende igen. Sagen var den, at de Spadserende bestod af hele smaa Familier, en Moder med Døtre, en Frue med Barnepige og Vogn eller Kliker af Børs-

folk, Kunstnere, Studenter, Journalister og Sagførere. Omtrent umuligt at bryde Rækkerne, ihvertfald besværligt og farefuldt.

— Jeg kan ikke lide, at man saadan løber hinanden paa Ærmet, sagde hun, da han havde fundet hende og de stod ved Vinduet, i Læ for Sværmen. Der er noget altfor intimt over dette Gadeliv. Noget familiært og provinsielt, ikkesandt? Og det smitter hele Byens Liv.

— Hvad gør dog det? svarede han. København er en Handelsby og her er dens egentlige Torv. I Virkeligheden er denne gode Stad en ideel By. Den er ikke for stor og ikke for lille. Og den har denne ene Citygade, hvor man ikke alene kan købe, hvad man vil, men hvor man kan møde, hvem man vil, sine Bekendte, sine Uvenner, sine Veninder, ja alle sine Forbindelser. Det er overordentlig praktisk og nemt. Man kan gennemløbe hele den Skala af Fornemmelser, som man ifølge Øjeblikket netop skal igennem, uden at gaa Glip af en eneste. Gudskelov, at Tilværelsen i sig selv altid virker overraskende, ellers vilde det maaske være kedsommeligt i Længden. Det er ikke altid, man er saa heldig som jeg

idag, at møde det ganske uforudsete og lykkelige.

Blæsten slog pludselig gennem Gaden og fyldte den med Støv. De maatte standse og kunde ikke komme videre, fordi Rækken foran skulde have Lommetørklæderne frem; hele Kolonner af Spadserende stoppede i det samme ...

— Hvilken Taalmodighed! sukkede Fru Hahn og pressede lidt paa sin Formand. Og hun slog nogle smaa Knald med Tungen, som vilde hun sætte en Vogn i Bevægelse.

Thrige saa lidt paa hende.

— De vil nok ikke rigtig føle Dem hjemme, sagde han. Kan De ikke huske, De har gaaet her før?

— Jovist, svarede hun. Er det fordi, jeg siger Hyp ... Men det har jeg altid gjort, jeg har altid været utaalmodig. Ja, da jeg var yngre, var jeg det langt mere end nu. Tror De, jeg dengang gik paa Fortovet? Aldrig! Nej, jeg gik midt ude paa Gaden og skød Fart ... med Brystet frem. Det er i Udlandet, jeg har lært at holde mig paa det sikre Fortov. Hyp ... Hyp — — lad os nu komme afsted.

— Men hvor vil De hen ... Gaden er ikke saa lang?

— Der er vel dog endnu Gader paa den anden Side Kongens Nytorv!

— Bredgade mener De?

— Har De noget mod den?

— Nej, svarede han. Men jeg kommer der sjældent. Kun naar jeg arbejder paa et nyt Digterværk! Saa har jeg Ro og Plads dér for mine Muser.

— Sig mig, spurgte hun pludselig ... Naar De skriver eller tænker, har De saa aldrig Lyst til at gaa paa Varieté eller et Sted, hvor Folk gør rigtig meget Spektakkel?

— Nej, sagde han, det er aldrig faldet mig ind.

Hun smilte:

— Det vilde jeg gøre. Der vilde jeg finde den Ro, jeg trængte til. Den gode Ro for mig selv. Der vilde jeg sidde midt i Larmen og føle mig mere og mere stille, overgivet til mig selv. Og først naar jeg rigtig druknede i Tilværelse, vilde jeg give mig til at tænke.

De var komne til Kongens Nytorv. Den store Plads aabnede sig for dem. Vinden slog over deres Ansigter og i hendes Kjole.

Men hun gik videre paa sine slanke Ben, og han fulgte. Ligeved Hjørnet havde han kigget ind ad en Kafférude som for at standse, men havde opgivet det igen.

— De vilde tænke, naar de var paa Varieté, sagde han. Det minder mig om de Mennesker, der først giver sig til at tænke, naar de er i Livsfare! — Men hvad gør De da, naar De er alene?

— Naar jeg er alene? spurgte hun sig selv og stirrede frem for sig. — Saa har jeg sjældent Tid til at tænke! Saa er jeg optaget af mig selv paa altfor mange Maader. Jeg er helt urolig og rastløs. Venter altid, at noget vil ske. Jeg tænker paa, at der skal komme et Brev eller en, jeg kender. Ja ... naar jeg er alene og ene med Vejret udenfor mit Vindue, saa bliver jeg enten spændt eller falder sammen. Men jeg føler aldrig, at nu maa jeg give mig til at tænke. Det er kun nødvendigt, naar man skal hævde sig selv.

— Tror De kun man tænker af Selvopholdelsesdrift?

— Ja. Og derfor er jeg bange for mig selv. Der er en Ting, jeg kunde lide at være, hvis jeg var meget alene ... ja undskyld — Ensomhed er for mig som en

farefuld Musik, en Sang fra Dybet ... Var jeg musikalsk, saa kunde jeg nyde min Ensomhed!

Han saa forskende paa hende og spurgte:

— Er De nu helt ærlig, Fru Hahn?

— Nej, svarede hun, og hendes Blik blev uroligt — det er jeg maaske ikke. Men De rørte ved et af mine faa Ord, et af de Ord, jeg forstaar eller som sætter mig i Svingning: Ensomhed. Jeg har rejst meget, ved De ... Og det har maaske været ..., eller er blevet ... for at flygte fra min Ensomhed. Men forresten har De Ret — — hvorfor er vi kommet til at tale om det?

Da sagde Thrige prøvende og forstaaende:

— For at flygte fra København!

Og hun svarede ganske kort:

— Ja — De har vist Ret.

Thrige gik et Øjeblik uden at tale. Saa sagde han i en temmelig ligegyldig Tone:

— De talte forleden Dag, Fru Hahn, om noget, De kaldte Lidenskab. Det var et meget stærkt Ord, ikke sandt? Og jeg er ikke mindst som Skribent bange for de stærke Udtryk. Men De saa ud, som De mente noget med det. Jeg forstaar blot

ikke hvilket. Og nu har jeg gaaet med dette Ord som et Motiv i mig. Det er flere Gange vendt tilbage i disse Dage, og jeg kan ikke blive af med det. Hvad mente De med det?

— Hvorfor vil De være naiv? spurgte hun. Jeg talte ganske direkte til Dem. Og det var Dem, der fik mig til at sige det.

— Det ved jeg godt, svarede han. Men sig mig blot en Ting — hvad mener De med Lidenskab?

Der kom noget haanligt i hendes Blik, idet hun svarede:

— Jeg mener mit Liv, kære Thrige. Min Lidenskab og mit Liv ... mit Liv og min Lidenskab er akkurat det samme. De to Ting kan ikke skilles ad — — nej, de kan ikke.

De var komne et godt Stykke ud i Bredgade. Hun gik stærkt til under det haarde Pres af Blæsten. Der var Steder, hvor de næsten maatte kæmpe sig frem, hun følte Vinden som en Maske over sit Ansigt.

— Skulde man maale sin Lidenskab med sit Liv, sagde han langsomt, saa var den Tilværelse, man førte, ikke saa lidt forfejlet.

— Men man skal ikke maale! Alt er Passion ... der er intet andet.

— Man kan da idetmindste blive træt ...

— Baade træt og bedrøvet. O, ve — ja! Men hvad betyder det?

— Kunde De ikke tænke Dem en anden Lidenskab, sagde Thrige og trak Vejret nogle Gange, før han fortsatte:

— En hel anden Lidenskab ... en mørk, maaske nordisk — som en Sygdom i Kroppen. Som noget, der sjælden naaede Overfladen, men trængte paa indefra. En Slags Ulykke, der arbejdede sig frem og maaske engang naar sit Maal og da viser sig som det, den er, en Ulykke. Noget, man gaar og samler sammen paa, og som slipper løs i et enkelt, ubevogtet Øjeblik. Men til daglig er det kun som en Sorg i en eller som en fysisk Smerte, noget sugende og tomt. Jeg ved ikke, hvordan Kvinder føler. Men kunde De ikke tænke Dem en saadan Lidenskab, der var som rodfast i et Menneske, men som maaske kun en enkelt Gang i hans Liv skød sin giftige Blomst frem ... muligvis skøn for en anden, giftig for ham selv.

Han tav og strejfede i det samme hendes Profil med et ængsteligt Blik.

Hun sagde højt, næsten syngende:

— Der er Mennesker, der altfor sent lærer, hvorfor de lever — —

Og han svarede næsten med hendes Stemme:

— Der er Mennesker, der aldrig lærer det!

Han irriteredes over sig selv, fordi han havde benyttet hendes Ord. Og spurgte derfor hurtig:

— Men hvis de lærer det — hvad saa?

— Ja, saa hører alle Regler op, svarede hun bestemt. Saa begynder den lykkelige at se Livet i Farver — den røde, den blaa, den gule — —

— Eller i det sorte?

— Javist — den sorte! Det er vel ogsaa en Farve?

— Nej, svarede han, det sorte er ingen Farve!

Hun følte ingen Lyst til at svare og tav derfor. Thrige gik og ventede ... hvad tænkte hun paa nu? Hvorfor blev hun pludselig tavs. Han saa paa hende, saa: hvor var hun smuk! Og i det samme følte han en hed og ond Følelse brænde sit Sind. Næsten uden at vide det, sagde han:

— Jeg gaar og fatter Had til Dem, Fru Hahn.

Men i samme Øjeblik fortrød han det.

— Had? svarede hun stolt. Kan De hade?

— Eller . . .

Da svarede hun hurtig:

— Nej, det er ikke sandt!

De var naaet gennem Grønningen og stod nu ved Indgangen til Langelinje. Den store Rosenkurv bar sine sidste Roser. Da de kom op paa den lille Bro, saa de Havnen og Sundet, graat og vejrpisket. Blæsten fik dem til at løbe for at komme i Læ. De krydsede hinanden et Par Gange, idet de løb frem. Og da de nu var begyndt, blev de ved at løbe et langt Stykke, næsten ved Siden af hinanden, indtil hun standsede — stod rank og spændstig, holdende paa sin Hat med begge Hænder og med Blomsterne løftede over sit Hoved. Hun lignede en spinkel og slank Vase. Dér saa hun Havet gennem Vejret, der drev imod hende.

Han var drevet videre, hun saa ham ikke, før han havde kaldt længe. Hun vendte sig og gik efter ham. Hendes Skørter smældede taktfast om hendes Ben, Blæsten tog helt om hende. Han gik hen mod Pavillonen og op ad den lille Trappe.

Et Øjeblik efter gik de gennem den tomme Restaurant over et Gulv saa stort som et Skibsdæk. Støjen af Tallerkener og Raslen med Knive lød unaturlig højt her. De fandt et Bord og satte sig ud mod Søen, pludselig varme i Ansigterne og valne om deres Hænder.

De sad lidt . . . som befriede de sig for Blæsten, akkurat som havde den været Vand, der kunde rinde af dem.

— Hvad skal vi drikke? spurgte han.

— En Cognak, sagde hun.

— Ikke Kaffe?

— Nej.

Han vilde hjælpe hende Tøjet af. Men hun vilde helst beholde det paa. Og hun bad ham tænde en Cigaret, fordi hun trængte til at lugte Tobak.

Hun sad og saa ud paa det drivende, graa Vand. Det var, som det sugede hendes Hjærte . . . som om hun hjemførtes til noget uvist og fjernt. Det kom langt borte fra og drev hende saa nær. Det tog om hende og førte hende bort . . . Men hun sad saa rolig og rank, med et Ansigt, der var lidt graat, som lagde Genskæret af Vandet sig blødt over det. Hun saa og saa, medens hendes Pupiller trak sig sammen

som efter en hemmelig Takt. For hende var der intet andet end Hav derude. Hun saa ikke Baadene, Skibene eller de smaa Øer, der blot syntes som fortsættede Taagemasser under Vejret ...

Men var hun rolig nu, saa var til Gengæld han urolig. Han slængte sig frem og tilbage, han frøs og var hele Tiden ved at rejse sig. Og han vidste ikke, hvad han skulde sige hende. Hun sad saa sikker og saa beskyttet. Han følte, at hans Ord var overflødige. Han kunde røre ved hende, gribe om hende, kysse hendes Mund, som han tænkte sig vaad og kold ... Eller han kunde drive hende ud i Vejret igen ... alt det vilde være rimeligere end at bruge de overflødige Ord.

Men tilsidst begyndte han alligevel at tale, fordi Ordene dæmpede hans Uro:

— Ja — hvor det larmer derude — hvor det koger! — — Men hvad betyder det, hvad betyder det ... det bliver dog, hvor det er, det urolige Hav.

Og hun svarede ganske stille uden at se paa ham:

— Aa ja — det gør det.

Men han vedblev:

— Ja — hvad nytter det ... alle disse

Bølgeslag? Hvad nytter al den kogende Længsel. Det ligger og maner her udenfor Byen — Heksekedelen koger udenfor vore egne Vinduer! — Jeg bliver her, De rejser ... De rejser ... og hvad saa, hvad saa? De er lykkelig i Deres Lidenskab, ser ikke andet end den. — Jeg sidder her og ser paa det hele, paa Dem, paa Havet og bliver ikke anderledes, end jeg er. Og der er andre Have: Tiden, Kærligheden og ét, De ikke kender, Idéens. Alle er de lige frygtelige, lige dybe, lige farlige i Oprør. Naa, man kan vedblive at være sig selv og ikke give sig hen ... for man kan lige akkurat vandre tørskoet mellem de store Have.

Og da hun ikke svarede, spurgte han:

— Ved De, hvorledes De er ... Fru Hahn?

— Aa jo, nikkede hun.

— Nej, De ved ikke. For vidste De det, saa maatte De være anderledes — —

— Jeg er mine Sanser, svarede hun. Ellers vilde jeg ikke være nogetsomhelst!

— De er Deres Sanser, gentog han. Men ved De hvilken Sump, disse Sanser bunder i? Og hvilken lav Egoisme ... Ved De det? Hvad ved De om Dem selv?

Han bed Tænderne sammen. Hans Stem-

me havde lydt som Hundeglam. Han havde Lyst til at slynge hende Sandheden i Ansigtet, bruge sin Magt overfor hende, Ordets Magt! Pine hende, trevle hende op for at hun kunde lære sig selv en Smule at kende, hudflette hende med Sandhedens Svøbe ... Men hun sad urokkelig, saa bleg og dejlig, med den fine Profil vendt mod Søen, skaaret i Træ som en Gallionsfigur, der har grædt Havets Taarer. Kom der en Bølge, og gled den over hende — — hun vilde ikke røre sig. Nej — — han kunde ikke komme hende tillivs, ikke uden at han greb om hende, fik hende mellem sine Fingre — saa kunde han maaske ... Aa, han vidste, hvad der vilde ske, hvis han rørte hende — han vilde ikke naa sin Hensigt, han vilde ikke naa sit Maal. Blot Spidsen af hans Fingre vilde forraade ham og overgive sig. Næppe vilde de røre hende, før de gav sig til at kærtegne denne graa, søsterlige Hud.

Der stod to smaa Glas med Cognak foran dem paa det store, brede Bord. Han løftede et af dem og vædede sine Læber en Smule. Da hørte han hende sige:

— Hvorfor er De ond mod mig? Er det, fordi jeg er rejst bort? Eller er det, fordi

jeg er kommen tilbage? Er der noget, De misunder mig?

Hans Overlæbe kom til at dirre, idet han sagde:

— Er der aldrig noget, der gør Dem angst?

— Angst, nikkede hun hen for sig. Aa jo — — det hænder.

— Jeg er bleven angst iaften ... angst for Dem, Fru Hahn!

— Aa, De er ikke god, sagde hun kort. Og jeg heller ikke ...

Han saa ud som et blegt og sygt Barn, da hun pludselig vendte sit Blik mod ham:

— Nej! sagde hun og strøg Hænderne mod hinanden. Jeg er ikke god — — for ellers trøstede jeg Dem nu. Jeg tog Dem ind til mig og sagde, at de var som Mænd er. For jeg kender dem. Jeg ved, at saadan er de, naar de vil være allerbedst, saa ulykkeligt onde! Men saa skulde jeg fortælle, at jeg holdt af Dem, for ellers vilde De ikke tro mig! Jeg skulde klappe og kæle Dem i Søvn. Men det kan jeg ikke, ser De ... det kan jeg ikke. Det er det allerulykkeligste ved os, som vi er, at vi er aldrig frie. Heller ikke vi kan glemme os selv, og der er ingen Barmhjærtighed til!

Nej! Vi Mennesker har ikke lært at være gode ved hinanden. Vi kan være gode ved en — — eller to — — og saa er det forbi. For vi tør ikke, selv om vi helst vilde! Vi tør kun overfor dem, som vi lover os selv ikke at glemme! — — — Men nu kan jeg ikke mere ... jeg kan ikke mere. Nu rejser jeg mig og gaar. Og De maa ikke følge mig. For naar jeg er gaaet, saa glemmer De Deres Hævn! Og jeg husker, at jeg er hjemme. — Vil De drikke et lille Glas Cognak med mig ... eller vil De ikke?

Og hun stødte sit Glas mod hans og drak sit ud. Saa rejste hun sig og rakte ham Haanden.

Hun gik hurtig, gennem den store Sal, over den lille Bro, ned ad Trapperne. Han saa, hvorledes Blæsten tog i hende og hun førtes afsted. Saa sank han sammen. Men fór op, fordi en Damper gav sig til at tude derude, i Disen.

Fru Hahn skyndte sig hjem til det Pensionat, hvor hun foreløbig efter Claudius' Raad havde lejet to Værelser. Pensionatet laa foran paa Østerbro, og hun skyndte sig nu afsted gennem Grønningen, jaget af Blæsten og sin Oplevelse. Det susede i Træerne over hendes Hoved, og visne Blade hvirvlede op i urolige Sværme. Det var undertiden, som selve Jordsmonnet hævede sig og søgte at flagre bort. Fra den lille Ø bag Kastelsgraven kom nye Sværme af Blade stadig flyvende. De var røde og brune, og mange af dem sank i Voldgraven, der vuggede dem paa smaa og tætte Bølger og skummede dem af sig ved Bredden, hvor de blev liggende i bølgeformige Lag. Der var en Fløjtetone i Luften af Blæst som et hidsigt Maageskrig. Hun løb afsted under de høje Træer, ensom og som var hun i Blæstens Vold.

Hun tænkte paa Thrige, hørte endnu

hans Ord i sit Øre. Hun havde i sit Liv hørt mange Bekendelser, og altid maatte hendes Hjærte banke med... altid gled hun ind mod den, der fortalte om sig selv, men der var samtidig noget i hende, som blev koldere og koldere — og her, overfor Thrige, havde hendes Kulde været større end sædvanlig. Det, han havde sagt, havde ikke alene lydt som hans egne Ord, der laa mere bag, som hun var kommen til at huske paa. Mange af hendes Minder rørte sig i det, han havde sagt. Han havde talt som med Byens Stemme — — dette indestængte, tilbagetrængte kendte hun igen... Det levede endnu, det var ikke blevet anderledes! Aa, nu skulde hun altsaa igen til at høre paa disse Mennesker, der talte og talte, som havde de ikke Hænder til at gribe med. Alle disse, der sad forsigtige paa Lur og ventede paa en Lejlighed, der aldrig kom, medens deres Hænder døde, og deres Ansigter visnede.

Hvem der kunde give dem Solskin! Det var det, de manglede: Sydens Sol, der fortærer og ikke nøjes med at forkulle. Eller hvem der kunde tage denne stride Østenblæst bort. Den foer om Foraaret saa hidsende frem gennem Byerne, over de nøgne

Marker. Men allerede om Efteraaret var den som Svøbeslag, og om Vinteren stivnede den alt; den vakte kun Længsel og Død, den ætsede og gav ikke Fred.

Men hvad var det, der forhærdede alt i dette Land, saa alle følte sig saa selvretfærdige og onde; hvad var det, der gjorde en Mand som Thrige ond — — han følte sig afmægtig, det var Sagen. Ovenikøbet trodsig i sin Afmagt. I dette Land kunde man ikke faa noget ud af sit Liv. Saa havde man kun Ordene, der blev ondere og beskere for hvert Slægtled, der gik.

Og hun kom til at tænke paa Claudius. Den Stakkel! Hvad han havde drømt om, vilde maaske blive til Virkelighed, men hvorledes vilde denne Virkelighed komme til at tage sig ud — for ham eller for hende? Han havde faaet sin Ide saa at sige i hendes Arme, og han havde bedt hende være stolt af den ... Men hvad fødtes der af Elskov, som passede her?

Hun var ganske varm af Vrede og Sorg. Og da der holdt en Sporvogn foran Østbanegaarden, sprang hun op i den som for at komme bort fra sine Tanker. Hun gik ind i den lave Vogn og satte sig paa Plys-

sædet; hun var dødtræt og følte Lyst til at blive siddende. Men allerede ved Classensgade maatte hun ud, for her laa hendes Pensionat.

Da hun var kommen op i sin lille Lejlighed, laasede hun sig forsvarligt inde og satte sig i den lave Sofa. Hun saa hjælpeløs paa det sammenstykkede Møblement med de mange hæklede Stykker over Stolene, med de støvede Gardiner og det grimme Gulvtæppe under Bordet. Paa Væggen hang Familieportrætter og nogle Malerier, som den første Dag havde vakt hendes Munterhed. Der var ogsaa en Etagère med Smaanips. Og alle disse Ting havde staaet fra Lejer til Lejer. Havde der endda været den rette Hotellugt i Værelset. Men her lugtede saa falsk af Hjem, saa skident og modbydeligt i alle Kroge. Hun kunde i dette Øjeblik ikke forstaa, at det var hende, der sad her, at det var hende, der fandt sig i disse Omgivelser.

I et Hjørne af Stuen stod hendes Koffert. Paa Bordet Syæsken med Laaget aabent. Og paa Etagèren havde hun stillet sine faa Bøger. Men det var ogsaa alt, hvad der mindede om hende.

Hun saa ind i Soveværelset ved Siden

af. Det var et trekantet Rum, hvor Sengen tog den største Plads.

Mørket var ved at falde paa, men hun følte ikke Lyst til at tænde Lys. Hun vandrede frem og tilbage over Gulvet, der skraanede let mod Vinduerne. Hun glædede sig over Mørkningen, der fyldte Stuen. Den blev mere vag og derfor mere venlig; hun syntes, at Mørket gjorde Luften lettere at aande. Det elektriske Lys, der tændtes i Gaden, trak lange Lysfibre gennem Stuen og dannede snart som et Net over Loftet. Det svage Lys gjorde godt, det rørte Nerverne dulmende og sysselsatte Øjnene, det virkede som en fin Regn paa Sindet. Hun aandede paa Ruden og saa, hvorledes det tindrede, og hun kiggede ned paa Gaden med de oplyste Butikker.

Saa satte hun sig atter ind i Sofaen. Over Loftet krøb nu og da underlige Skygger gennem det fine Maskevæv af Lys. Nu rører det sig dernede, tænkte hun, nu gaar der en Mand eller en Kvinde forbi den oplyste Rude, og deres Skygger hvirvler gennem mit lille Rum her. Saa underlige er Virkningerne af de simpleste Ting. Disse Skygger, der rækker og strækker sig, er dog ogsaa noget af Livet; man ved det,

saasnart man er ene, men man glemmer det igen...

Og hun lo hen for sig, fordi det var saa besynderligt, en Leg, et Skyggespil.

Men da hun hørte sin Latter, rejste hun sig for at søge efter Tændstikker. Og da hun havde faaet rullet ned og tændt Lampen, var det altsammen anderledes ... Hun gik hen til Spejlet, saa sit Ansigt og smilede til det som til et Billede. Hun saa sig selv med Stuen som Baggrund — alle de slidte Stole og Bordet, hvor Lampen stod. Og hun rynkede paa Næsen, lavede en haanlig Mund:

Lille Spejl paa Væggen, du —
hvem er skønnest i Riget nu?

Og hun tilføjede: Du er alligevel lykkelig, lille Ansigt! Men hvorlænge vil det vare, gode Spejl?

Men nu vilde hun have det hyggeligt ... læse lidt! Dog allerførst en Kop Te! Hun ringede paa Pigen og bad hende bringe Teen. Og saa gik hun hen for at vælge mellem sine fire Digtsamlinger.

Da hun havde fundet, hvad hun søgte, satte hun sig i Sofaen under Lampen og gav sig til at læse. Hun begyndte altid Læsningen med et Udtryk af dyb Foragt,

men overgav sig snart ... blev helt optaget. Hendes Mund stod halv aaben, som drak hun tørstigt. Hun sad med Armene fremme over Bordet og sommetider strejfede hun dem med et kærtegnende Blik.

Hun havde faaet Teen bragt ind og netop skænket sig en Kop, da det ringede. Og et Øjeblik efter hørte hun Claudius Stemme i Entreen. Hun sprang glædesstraalende op og løb ham imøde.

— Er det virkelig dig, udbrød hun og kyssede ham. Hvor det var morsomt ... Jeg har slet ikke ventet dig.

Hun saa, at hans Ansigt var modfaldent, og hun trak ham med sig ind i Værelset, løb hen og lukkede Døren efter ham, kom tilbage og omfavnede ham endnu engang. Men da han lempeligt stødte hende fra sig, spurgte hun:

— Er der noget i Vejen, Aage?

— Ja der er, svarede han. Det er derfor, jeg kommer til dig. — Du maa vide, jeg traf Frost paa Gaden, han var paa Vej til mig. Og han fortalte, at Hahn ikke vilde støtte Planen! — Hahn havde været meget kort for Hovedet, da han talte med ham.

Hun stod foran ham med Hænderne paa hans Skuldre:

— Jeg havde tænkt mig det.

— Hvorfor har du saa ikke sagt mig det? spurgte han og greb om hendes Arme. Hvorfor — hvorfor? Ser du da ikke, hvad det kan betyde?

— Jeg troede, du selv havde tænkt dig det ...

Han slap hende og begyndte at gaa op og ned ad Gulvet.

— Det er en stor Ulykke, sagde han. Hahns Blad er almægtigt! Naar det rammer en Pæl gennem en Sag, er den dødsdømt! — Hahn betyder ikke saa meget, naar han siger Ja. Men hvis han siger Nej — saa staar der med det samme en uoverstigelig Hindring. Jeg havde ikke tænkt paa den Art Modstand ... Men nu kan han hævne sig!

Hun stod og rettede paa Lampeskærmen, som hun selv før havde trukket skæv.

— Hahn plejer ikke at hævne sig. Det ligner ham ikke.

— Hvorfor sagde du da, du havde tænkt det?

— Aa fordi jeg som Kvinde tænker saadan. Jeg har aldrig kunnet tænke som Hahn.

Han kom hen til hende:

— Du bevarer bestandig din Respekt for ham?

— Ja, Aage.

— Men hvorfor vil han modarbejde mig?

— Det ved jeg ikke. Men det er jo dog ikke blot din Sag, det her gælder.

Han lagde Hænderne paa Bordpladen og bøjede sig imod hende.

— Nej, sagde han. Men burde denne Sag ikke ogsaa være hans?

— Jeg forstaar det ikke, svarede hun ... Har han svaret afgjort Nej?

— Frost mente, at han ikke vilde have med Planen at gøre. Eller rettere, at Bladet ikke vilde støtte den.

— Det er unægtelig slemt, svarede hun. Uden „Tidens" Medvirkning vil det omtrent være haabløst ... Hahns Blad er jo det eneste, der formaar at skabe en offentlig Mening. Det eneste, der gør en Sag levende! Og netop en Sag som din! Hvad vil du gøre?

Claudius trak paa Munden, han vilde svare, det blev kun en Grimasse. Hun saa, hvor fortvivlet han var og rakte ham sin Haand. Men han tog den ikke. Svarede blot lidt efter:

— Jeg kan jo ikke røre mig!

Hun strøg sig over Panden:

— Det vil blive vanskeligt, Aage. Det vil blive frygtelig vanskeligt! — — Dine Venner maa jo gøre, hvad de kan.

— Frost mente, det vilde ikke nytte noget.

— Det tror jeg heller ikke, svarede hun. Ærlig talt, jeg tror det ikke. Har Hahn først taget sit Standpunkt, saa er han fra det Øjeblik dum, simpelthen dum. Det ved jeg altfor godt.

— Naa, Dumhed kan man ikke beskylde ham for!

Fru Hahn smilede:

— De fleste Mænd er dumme, naar de har taget deres Bestemmelse. Saa hører de kun, hvad de selv siger.

Han trak utaalmodigt paa Skulderne:

— Hvad skal al den Snak til, Ingeborg!

Hun gik forbi Spejlet, hvor hun saa sit Ansigt og i Lampens fulde Skær Claudius, der stod og tørrede sin Pande med Lommetørklædet. Og hun sagde:

— Sæt dig nu rolig ned, Aage, og lad os tale lidt om det. — — Lad mig lægge dit Tøj ind i Sovekammeret — og saa skal du faa en Kop Te.

Han begyndte igen at gaa op og ned.

Nej, lad mig gaa, sagde han. Du piner mig med alle de Ord, du bruger. Du opnaar kun at gøre mig mere nervøs.

Hun var ved at skænke Teen, men holdt inde. Og hun satte sig ned i Sofaen og lod ham være. Han blev ved at gaa uden at tale.

Tilsidst sagde hun, idet hun skruede Lampen op, fordi hun ikke kunde se hans Ansigt:

— Aage ... kom alligevel herhen!

Han svarede, taknemmelig fordi hun talte igen:

— Hvad vil du?

Da sagde hun:

— Aage ... jeg skal forsøge paa at hjælpe dig?

Han kom hen til Bordet:

— Hjælpe mig?

— Jeg vil gaa til Hahn!

Han standsede pludselig:

— Gaa til Hahn? — — Hvad mener du?

— Jeg mener, at jeg vil tale med ham.

Han slog sin Haand haardt i Bordet:

— Vil du? — — Men det forbyder jeg dig, det gør du ikke!

Hun bøjede sig frem under Lampen:

— Saa forstaar jeg ikke, hvorledes jeg skal kunne hjælpe dig, Aage.

— Nej, det er ogsaa umuligt, svarede han. — — Det er de mange Aar, vi har været borte, der nu hævner sig!

— Tror du det? ... Men hvis jeg nu gik til Hahn alligevel!

Han stod og betragtede hende opmærksomt. Hendes Ansigts Oval med de sænkede Øjenlaag traadte saa skarpt frem i Lampens Skær.

— Har du rent glemt, hvad der er sket ... ja, man skulde næsten tro det! Hvor kan du gaa til Hahn? Har du ikke selv for bestandig brudt Vejen af mellem ham og dig?

Hun slog Øjnene op og mødte hans Blik.

— Tiden er gaaet, Aage, svarede hun. Ingen af os er mere den samme.

— Men fortalte du mig ikke, at Hahn havde skrevet til dig, medens vi var borte?

— Han har ikke glemt mig, svarede hun og sukkede. Det er rigtigt. Men maaske netop derfor kan jeg gaa til ham. Og ser du — Skilsmissen skal jo ordnes, det ønsker du jo! Og saa kunde jeg faa det afgjort med det samme — — ovenikøbet paa en Maade, som jeg helst vil det ... Der er

saa mange intime Ting, der skal ordnes. Jeg holder heller ikke af at staa helt upersonlig — — forstaar du mig: Hvis jeg nu gik til Hahn ...

— Det forbyder jeg dig, sagde han.

— Ja, svarede hun — jeg hørte nok, at du forbød mig det. Men hvorfor gjorde du det? — Blot fordi det vilde krænke din Forfængelighed, ikke sandt? ... Men ved du, hvorfor jeg gaar til Hahn — —?

— Jeg bryder mig ikke om at høre dine Grunde! svarede han kort.

— Det har du aldrig sagt mig før, sagde hun. Og du skal høre dem alligevel. Hvis jeg gaar til Hahn, saa er det for at gøre noget godt igen.

— Mellem ham og dig, lo han haanligt.

— Nej, svarede hun. Mellem ham og mig er vist alting godt. Men jeg er altid bange for at skade dig, Aage, og maaske har du Ret, maaske vil Hahn hævne sig paa dig. Og saa vil jeg gøre, hvad jeg kan for at hindre det, for at du ikke bestandig skal føle, hvad det har kostet dig at knytte dit Liv til mit.

— Og hvad tror du, Hahn vilde sige? svarede han. Han vilde enten ... nej, det er hæsligt, det er modbydeligt ...

— Du forstaar dig ikke paa Mennesker, Aage — du kender kun mig!

Han trak paa Skulderen:

— Og desuden — vilde det ikke pine dig at gaa til ham?

— Naar det ikke har pint mig at gaa fra ham, sagde hun med et sørgmodigt Smil, hvorfor skulde det saa pine mig at gaa til ham?

Han stod et Øjeblik uden at tale. Saa kom det nølende:

— Hvis han nu fortæller dig, at han holder af dig?

Hun rystede paa Hovedet:

— Hvorfor siger du det? — — Tror du ikke, jeg vilde blive bedrøvet. Og kun af den Grund vil jeg nødig gaa til ham ... Men jeg gaar alligevel — der er ingen anden Udvej. Og saa gør jeg det!

Han overvejede længe, saa svarede han:

— Men hvis du nu kun skadede mig ved at gaa til ham?

Hun svarede ikke.

— Jeg tror ikke, det vilde gavne mig, vedblev han. Jeg tror, det vilde gøre ondt værre!

Da udbrød hun til hans Forundring:

— Men ser du, Aage ... jeg maa vide

Besked. Jeg maa vide Besked mellem jer to — — jeg faar ikke Ro før! For dette betyder mere for mig, end du vist begriber.

Og pludselig sagde hun:

— Aage, kom hen til mig, kom og sæt dig her. Du maa være god ved mig, for jeg trænger til det. Jeg har det ikke godt — der er saa meget nu, der piner mig. Du maa komme, hører du! Jeg maa vide, at jeg kan være nær ved dig, du maa fortælle mig, at jeg har dig, du maa sige mig alt, hvad jeg vil høre. Og saa maa du ikke være bedrøvet ... det maa jeg kun; du skal smile og være stolt af dig selv, men komme ... komme ... Aage.

Og hun kaldte flere Gange paa ham, indtil han kom.

Claudius gik sent. Og hun var dødtræt, da han var gaaet, og glad, fordi hun var træt. Hun gik straks i Seng, krøb ind i den inderste Krog af Sengen og gjorde sig ganske lille. Hun vilde ikke tænke iaften og det var heller ikke saa vanskeligt at lade være, naar man blot forestillede sig et eller andet mystisk og ubestemmeligt. Det var Gudskelov ikke saa svært at opløse det hele i Meningsløshed. Hun havde tænkt altfor meget, da Claudius var der, det gjorde helt ondt i hendes Hoved. Men det logiske var kun en Side af Sagen . . . der var meget andet udenom.

Og hun søgte at forestille sig et eller andet — ja, hun vilde se en dyb Skov. Hun tænkte paa høje, slanke Palmer og hun saa en Tropeskov. Hun saa en maaneblank, ilende Flod. Og langt borte violette Bjærge. Luften var mættet med Fugtighed og Varme. Men paa Jorden sad en Abe og

gav sin Unge Bryst. Og Ungen havde bidt sig fast i den højre Brystvorte, saa Moderen skar Tænder af Smerte .... Hvor det er besynderligt! tænkte Fru Hahn. Hun havde næsten løftet Hovedet fra Puden, men da Billedet blev for levende, aabnede hun Øjnene et Øjeblik og sagde til sig selv: hvor der dog er dejlig varmt i min Seng!

Lidt efter sov hun ind og sov lang Tid meget rolig. Ikke blot fordi hun var træt, men ogsaa fordi hun vilde sove. Samtalen med Claudius havde rørt ved noget i hendes Selvopholdelsesdrift, hun vidste, at den Dag imorgen vilde blive en betydningsfuld Dag ... en Dag, der forbrugte Kraft! Hun sov for at samle Kraft, hun maatte sove. Hun laa da ogsaa i den samme Stilling — som forstenet — til hen paa Morgenstunden. Saa begyndte hun at kaste sig frem og tilbage i urolige Drømme.

Hun vaagnede med en angstfuld Fornemmelse, næsten i et Skrig; hun følte et stærkt Tryk over Brystet, og det susede for hendes Øren. Hun rejste sig op i Sengen og stirrede ud ad Vinduet med forsovede Øjne. Det var graa Dag derude, alt var indhyllet i et graat Spind. Hun purrede op i sit Haar og strøg det tilbage fra Panden. Og

som hun plejede, søgte hun i dette Øjeblik, da hun lige var vaagnet, at samle sine Tanker.

Hun maatte være rolig idag ... være sig selv. Hun skulde gense Hahn, hun havde altid vidst, at det Øjeblik maatte komme, men hun havde aldrig tænkt det nær før nu. Det kunde maaske udskydes en Dag eller to, men det var ikke værd at gøre Pinen for lang. Hvad vilde der ske? Tilsyneladende maaske ikke noget videre ... men altid noget bestemmende alligevel. Hun vilde komme til at se sin Skæbne og føle den.

Det var mange Aar, der skulde afgøres paa en Dag, i nogle Timer. Hele den lange Tid fra hun var en ung Pige til nu rummedes indenfor denne Horisont som et umaadeligt og skiftende Landskab, hvori hun endnu vandrede ...

Hun havde altid haft en besynderlig Evne til at huske Spejle ... Rokokospejlet, hun havde haft, da hun blev gift ... senere det venetianske Spejl, alle de mange Spejle fra Rejsen, det lille slidte Spejl nu i hendes Stue. Og hun huskede sit eget Ansigt i alle disse Spejle ... hvor forskelligartet og skiftende havde deres Udtryk

ikke været! Men var der noget bag de mange Ansigter? Engang var hun ulykkelig, nu følte hun sig lykkelig! Men Ansigtet — kunde det ikke nu som før spejle alle bølgende Livsindtryk?

Hvori bestod da hendes Lykke? Vel blot i det, at hun nu vilde det saaledes, som det var. Hun stred ikke mere imod. Det var vist lettere at være lykkelig, naar man var moden, end naar man var ung. Hun havde stridt mod Hahn, overfor Claudius havde hun aldrig tænkt paa Modstand. Og nu var hun vist endog forelsket i sin Lykke! Hun indrømmede det: det var hverken om Claudius eller Hahn, det drejede sig, men om hendes egen Lykke. Men den var bleven afhængig af Claudius, og derfor maatte hun gøre hans Sag til sin.

Hun kunde aldrig tænke paa Hahn uden med Uro i sit Hjærte. Han elskede hende, og det var dejligt at være elsket. Men endnu dejligere selv at elske. Selv om Claudius Følelse udslukkedes — hun vilde dog være lykkelig. Ja, hun vilde maaske komme til at elske ham endnu højere end før ... og hun vilde maaske dø. Men Lykken havde sin egen Død — og den rigtige Død betød kun lidt mod, at Lykken døde.

Men hvad vedkom alt dette Hahn eller selv Claudius? — Aa, de to Mænd! sagde hun halvhøjt og strakte Armene ud — de to fremmede, de to uvedkommende, de to, der er alt og intet for mig . . . hvor dog Tilværelsen er sund!

Ja, hvor man kom til at tænke sundt, naar det var nødvendigt! Hvor man slængte alle tilfældige Omstændigheder tilside og saa sig selv. Som man var! Som man stod! Fuld af Blod og Nerver, der hver krævede sit . . . sit! Og som dog tæmmedes af en Vilje, der var fornuftigere end Fornuften.

Hun sprang ud af Sengen og begyndte at klæde sig paa.

Da hun kom saa vidt, at hun skulde bestemme Kjolen, tøvede hun et Øjeblik. Skulde hun gøre sig smuk idag eller klæde sig ganske neutralt? . . . Hun valgte det første — ikke for Hahns Skyld, men for at være dejlig paa en Dag, hvor det gjaldt noget for hende.

Hun stod snart i en lang, elegant Fløjlsdragt, helt snæver over Hofterne, tæt sluttende over Brystet. Fløjlet var saa tyndt som Silke, blødt, det faldt i grønne Bølger ud over hendes Fødder. Og helt tanggrønt over hendes Hænder. Det var som mættet

af Farve dette Stof, ganske dunkelt i Skyggerne, næsten ædelstensklart, hvor Lyset faldt.

I denne Dragt saa hun spinkel ud, og hendes Ansigt blev blegt i det grønne Skær, blegt og noget lidende.

Hun vilde gaa en Morgentur. Da hun kom ned paa Gaden, købte hun nogle Blommer hos en Frugthandler. Og dem gik hun og spiste. Hun var paa Vej ud ad Strandvejen, men da hun kom til Vibenshus, tog hun med en Sporvogn tilbage til Byen. Hun drev frem og tilbage gennem Gaderne og kom næsten uden at vide det forbi det Hus, hvor Hahn boede. Ja . . . hun kendte Huset, den brede Port, stor og aaben mod den halvmørke Gaard. Hvor mange Gange havde hun ikke i Spadseredragt passeret denne Port, eller i Selskabstoilette . . . som Brud var hun gaaet gennem den . . . og den Aften, da hun tilsidst forlod Hahn og det øsregnede, hun havde standset et Øjeblik her, før hun løb over til Drosken, som ventede . . .

Nu gik hun videre gennem den lange Gade. Utaaleligt at gaa her igen! Alt det, hun havde levet, blev saa uvirkeligt. Som en Smule brændt Papir, som Aske. Gaden

laa saa søvnig, akkurat som i tidligere Tid . . . denne grimme Gade. Hvorfor havde hun været borte, naar hun skulde vende tilbage hertil igen?

Hun følte et pludseligt Savn efter sig selv som hun havde været, da hun var landflygtig og langt borte. Men Øjeblikket var stærkere end Savnet, og straks efter igen fik hun den skærende Fornemmelse af, hvor hun var. Hvor var det ydmygende, at man ikke kunde drømme og trodse sig bort, naarsomhelst man vilde! At en Stump Gade, nogle Butikker, et Perspektiv af rullende Vogne var stærkere end den Vilje, man helst fulgte.

Men hun var bleven sulten og gik ind paa en Restaurant. Det faldt hende ind, at nu sad Hahn og spiste Frokost i hendes Hjem. Hun kunde jo godt være gaaet derop med det samme. Han vilde rimeligvis have bedt hende spise med sig! Vilde der have været noget besynderligt i det?

Da kom hun til at le over sig selv.

Hun spiste kun en let Frokost, hun var ikke sulten. Da hun havde spist og vilde gaa, glemte hun at betale, og Opvarteren maatte minde hende om det. Det kunde

saamænd godt vente til en anden Gang, tilføjede han. — Hun blev rød. Kendte man hende maaske endnu i Gaden.

Da hun stod paa Fortovet indsaa hun, at det stadig var lidt for tidlig at gaa op til Hahn. Ganske tankeløst drev hun flere Gange frem og tilbage forbi den Port, hun skulde ind ad.

Hun saa for tredie Gang paa sit Ur. Nu maatte det være!

Hun blev svimmel, vaklede et Øjeblik og tænkte: jeg kunde vente til imorgen!

Men hun var allerede paa Vej inde i den halvmørke Port. Fra Trappegangen kom en Mand hende imøde, hun maatte forbi ham og idetmindste gaa nogle Trin op for at det ikke skulde se paafaldende ud. Da hun var igang, blev hun ved at gaa og kom op til første Etage. Her boede Hahn. Da hun saa den kendte Navneplade, kom hendes Tanke til at strejfe Claudius og hun ringede paa.

En Pige lukkede op.

— Er Herren hjemme?

— Ja, hvem skal jeg melde?

Hun stod lidt:

— Fru Ingeborg Hahn, sagde hun saa.

— Hvis Fruen vil være saa venlig at komme indenfor ...

Fru Hahn betragtede Pigen med et lidt undersøgende Blik. Hun havde tænkt sig en anden Type — hun tænkte paa gamle Kristine ...

Da hun kom ind i Entreen, blev hun ganske underlig tilmode. Dér hang Hahns Tøj, der stod hans Stok. Spejlet, den matte Rude, Stumtjeneren — det var der altsammen. Var det ikke den samme Hattebørste, Hahn brugte endnu —? Men Luften havde ikke den samme Duft som før ... hun savnede sin egen Parfume!

— Værsaagod Frue — — denne Vej ...

Da kunde Fru Hahn ikke lade være at sige:

— Tak — jeg kender Vejen!

Og hun blev lukket ind i sin Dagligstue.

Der blev hun staaende — — hun saa det straks: de havde flyttet om paa Møblerne! Hendes Skrivebord var flyttet hen i et Hjørne, hendes Blomsterbord var der slet ikke, hendes Lænestol stod helt borte i Krogen. Bordtæppet var nyt og en elektrisk Prismekrone hang i Loftet.

Det er skammeligt, tænkte hun, at de ikke engang kan lade Tingene staa.

Hun saa, at hendes Portræt hang over Sofaen endnu, og hun kom til at huske paa den unge Maler, som havde malet det og som havde været forelsket i hende . . . eller i Billedet af hende — hun havde aldrig rigtig faaet Klarhed over det Punkt!

Nu hørte hun Hahns Skridt over Gulvet i Stuen ved Siden af. Og uden at blive forvirret, glemte hun alt, stod blot spændt og rank.

Hahn kom hurtig ind og standsede ikke, da han saa hende, men gik lige hen til hende.

— Er det virkelig dig, Ingeborg? hørte hun hans kendte Stemme sige. — — Er det virkelig dig!

Han greb efter hendes Haand, som hun rakte ham. Hans Skæg var graanet, saa hun.

— Ja — jeg vilde gerne tale med dig!

Han stod og stirrede paa hende. Hun mødte hans klare Blik. Saa slap han hendes Haand:

— Ingeborg . . .

Og han tilføjede:

— Du har gjort mig meget ondt, Ingeborg!

Hun nikkede:

— Tror du ikke, jeg ved det?

— Jo, sagde han. Men du maa finde dig i at høre det af mig!

Hun saa, at han stod og kæmpede med sin Bevægelse. Det var et underligt Syn ... som kunde han aldeles ikke faa sit Ansigt i Ro.

— Er du ked af, at jeg er kommen, Hahn?

— Nej, svarede han. — Nej, det er jeg ikke.

— Jeg er kommen for at tale med dig, sagde hun. Du vil vel nok høre, hvad jeg har at sige?

— Ja, svarede han. Sæt dig ned!

Hun rørte sig ikke. Men uforvarende, uden at hun vidste af det, kom hun til at græde. Taarerne strømmede fra hendes Øjne og løb ned ad hendes Kinder. Men i sit Hjærte syntes hun, at hun var kold.

— Ingeborg, hviskede han overrasket. Hvorfor græder du?

— Græder jeg?

— Ingeborg, er du ulykkelig ... kom, sæt dig her. Jeg skal ikke tale til dig. Sæt dig i denne Stol og hvil dig lidt. Husker du, du sad altid i den?

Det suste for hendes Øren, og denne Lyd

omsattes i hendes opskræmmede Fantasi i et Billede, der paavirkede hende panisk: som Tramp af Fødder, der løb i Værelset ved Siden af. Men det kunde jo kun være Indbildning ...

— Er der nogen derinde? spurgte hun.

— Nej, svarede han. Vi er ganske alene.

Hun sad forladt ... som tømtes hun for Liv. Hendes Følelse, hendes Fantasi, alt det, der var hendes, tørredes ud. Hun vidste ikke, hvad hun skulde sige ham. Og egentlig var der jo ikke noget at sige. Som saa mange Gange før sad hun her uden Ord. Hun kunde næsten ikke trække Vejret og lagde sit Hoved tungt tilbage mod Stoleryggen. Og idet en Gysen gennemfór hende, kom hun til at tænke, at nu var hun hjemme, uigenkaldelig hjemme ...

Hahn, hvis Blik ikke slap hende, spurgte igen som aandsfraværende:

— Hvorfor er du kommen, Ingeborg?

Hun saa paa hans Ansigt, dette kraftige Ansigt med de skarpe Linier, de brede Kindben, den voldsomme Hage, de brutale Næsebor. Og saa den sørgmodige Mund — hvis Læber var kraftige men vage i Formen, fyldige og altfor bløde

under det kortstudsede Overskæg. Hun holdt af denne Mund, fordi den kunde blive saa træt, pludselig se saa fattig ud...

Hun saa, at han var bleven ældet, mere duknakket ... hans Øjne var mere sky end før.

Pludselig udbrød hun:

— Hvor det er underligt altsammen! Hvor er dog Stilheden her besynderlig.

Og hun lagde sin Arm op bag Hovedet som for at søge en uvant Stilling.

— Havde du da glemt det altsammen? spurgte han. Du har nok været længe borte, Ingeborg. Jeg har gaaet og passet dine Stuer, medens du har været borte ... Jeg har ogsaa ventet dig, troede altid du vilde komme.

— Du tager fejl, svarede hun, stadig med Hænderne bag sin Nakke.

— Du kom dog engang ...

— Jeg er kommen for at tale med dig, sagde hun kort. Du maa finde dig i at se mig her. Du maa ikke tro, jeg er kommen tilbage. Der gaar ingen Vej tilbage for mig ... jeg vender ikke om. Det, der er hændet mellem os, Hahn, er dog en dagligdags Ting. Jeg tænker ikke mere paa det. Aa, tro nu ikke, at jeg ikke tænker paa dig!

Det gør jeg tit — — det kan jeg ikke lade være med og det faar aldrig nogen mig fra. Men hvad der er sket, det er saa forbi, helt forbi. Jeg var en anden dengang.

Han rejste sig og stod lidt:

— Hvorfor er du da kommen?

— For at vi kan ordne vore Sager, Hahn.

— Hvad vil du mig?

Der kom et tomt Blik i hendes Øjne:

— Jeg vil først takke dig ...

— Spar mig for det! sagde han haardt.

— Det vil jeg ogsaa helst, sagde hun. For jeg føler mig egentlig ikke taknemmelig. Og vi to har altid været svage overfor hinanden. — Nu vil vi ikke være det mere, vel, Hahn? Du har bestandig været stærk overfor andre, aldrig overfor mig! Det vil jeg ikke bebrejde dig. Men kunde du være stærk nu, saa vilde jeg blive glad. For saadan har jeg ønsket at se dig. Saadan har jeg haabet at faa dig at se ... blot én Gang. Det var min Drøm ...

— Stærk, svarede han. Hvad mener du nu? Du forvirrer mig og gør mig svag.

Hun rystede paa Hovedet, bedrøvet:

— Vi er alle stærke i Bunden, Hahn! Naar vi blot ikke lader os forblænde af

vore Følelser. Vi ved saa godt, hvad vi vil. Fordi vor Hud og vore Sanser ikke kan lyve, ved vi Besked. Og jeg er kommen idag for at se dig ... som du er og ikke anderledes. Nu skal jeg tilstaa dig noget: Jeg har elsket dig, naar du talte med andre, naar du mellem de andre Mænd var den stærkeste. Men jeg har hadet dig, fordi du gjorde dig svag overfor mig. Jeg fandt, det var ikke ærligt ... eller jeg brød mig ikke om at tro det. Men din Svaghed gjorde mig stærk. Den opflammede min Fantasi imod dig.

— Jeg forstaar dig ikke, sagde han.

— Nej, det gør du ikke, ellers vilde du have vist dig stærk en Gang ... Jeg skal sige dig, saadan er jeg! Den første Mand, jeg kendte, skulde være den stærkeste ... den anden maatte gerne være svag. Men det kunde du jo ikke vide, fordi du ikke forstod det. Men nu siger jeg dig det. Idag fortæller jeg dig, hvorledes jeg føler. Det har jeg bestemt at gøre. Det har jeg ikke kunnet før, fordi jeg bestandig ventede paa dig. Nu skal du høre ...

Hun bøjede Hovedet helt tilbage og lukkede næsten Øjnene.

— Ser du, i vort Ægteskab søgte du Op-

rejsningen for dit Liv. Du førte i Virkeligheden en dobbelt Tilværelse. I dit Liv maatte du være haard, men inderst inde var du blot følsom. Din Følsomhed bragte du mig. Alt det kvindelige, som jeg skulde have givet dig, Uroen, Svagheden, Tomheden ejede du selv. Og da du ikke kunde faa Brug for det andre Steder, kaldte du det Kærlighed. Det maatte jeg leve paa . . . men det bragte mig i en falsk Stilling, Hahn! I Forholdet mellem os blev jeg mere Mand end du. Jeg begyndte at tænke over Kærligheden som en Mand. Du lærte mig Nydelsen. Du lærte mig at blive stærk i Kærlighed. Du ved det ikke, men det er sandt — du har ødelagt mig som Kvinde.

Hahn var begyndt at gaa op og ned ad Gulvet. Nu vendte han sig ganske bleg:

— Ti stille med dine Bebrejdelser, raabte han. Du har altid haft en Evne til at spille paa mine Nerver. Nu mærker jeg Grebet igen. Er det derfor, du er kommen? Du vilde takke mig, sagde du før. For hvad? Fordi jeg har ødelagt dig . . .?

— Jeg vilde takke dig, svarede hun rolig, netop takke dig for den Svaghed, jeg bebrejder dig. Den har ogsaa haft sine gode

Sider, Hahn. Men det tør jeg ikke fortælle dig om, det vilde gøre dig bedrøvet ...

— Ingeborg ...

— Hør nu, Hahn: jeg vil ikke mere tale om Fortiden. Jeg sagde dig, at alt var forbi, og det er det ogsaa. Men lov mig at være stærk, for jeg vil alligevel nødig miste dig helt. Nu forstaar du mig vist ikke. Men jeg vil ikke miste dig saaledes, som jeg har tænkt mig dig i den Tid, der er gaaet, medens jeg var borte. Jeg vil møde dig idag, som du er!

Da lo han haanligt:

— Vil du maaske høre, at jeg elsker dig?

— Nej, svarede hun uden at se paa ham, det vil jeg ikke. Jeg er kommen for at bede dig om min Frihed. Jeg er kommen selv, fordi ... jeg maatte — fordi ...

Han kastede sig paa Knæ for hende:

— Ingeborg, du ved, jeg elsker dig!

Han rakte sine Arme ud imod hende og hun kunde ikke lade være at give ham sine. Han trak hende ned mod sig.

— Ingeborg ... det kan ikke være sandt, at du kun er kommen for at pine mig. Du vidste, jeg havde ikke glemt dig. Har du ikke faaet mine Breve? Det er ikke saa slemt, at du har været borte. Den Tid

er gaaet. Men nu kommer du selv for at sige mig Farvel. Forstaar du ikke, at det er værre, end da du rejste fra mig?

Hans Arm flettede sig ind i hendes og vuggede hende langsomt frem og tilbage som to Gænger.

— Dit Hus har staaet og ventet paa dig. Jeg selv ogsaa. Jeg tror ikke noget Møbel er flyttet. Ogsaa jeg er ganske som jeg var, da du rejste ...

Og da hun tav, sagde han og vendte sit Blik mod hende:

— Du var min Elskerinde, Ingeborg.

Og lidt efter:

— Hvad var det, du bad mig om?

Hun smilte bedrøvet:

— At du skulde være stærk.

— Nej, svarede han. Det var ikke det. Du bad mig om din Frihed. Den har du jo. Den kan jeg ikke tage fra dig. Men vær min Elskerinde!

— Gjorde du mig ikke ulykkelig, svarede hun.

Han slap ikke Grebet om hendes Arme, og hun gjorde sig ikke fri. Men hun sagde:

— Hvor er det ydmygende, at du ikke er anderledes. At du taaler mig! At du finder dig i, at jeg træder ind i din Stue. At du

ikke slaar mig, at du ikke jager mig ud. Du har en blodig Uret imod mig og du vil aldrig gøre den god igen. Det er din Ulykke, Hahn, at du ikke vil være dig selv overfor mig. Du tror, du er god. Men Godhed er det falskeste af alle Vaaben. Man er kun god, naar man viser sig, som man er!

— Du skal høre mig, svarede han. Du skal idetmindste høre mig. Jeg bebrejder dig ikke noget, ikke engang dine Ord. Jeg havde mest Lyst til at faa dig til at tie ... forstaar du! Ingeborg ... jeg holder maaske ikke af dig, tro mig, om du vil! Men jeg har ventet dig saa længe forgæves, at jeg idag maa sige dig, at jeg elsker dig. At jeg idag maa bede dig blive min Elskerinde. Selv om det piner dig, maa jeg sige det. Ja, selv om det ikke var sandt! Og dog ... det er sandt! Naar jeg siger det, saa hører jeg, at det er sandt ... aa Gud ja ... tro derfor, at jeg elsker dig!

Hans Stemme kæmpede som fortvivlet med alle de Følelser, den skulde give Udtryk. Hun sad og erindrede ... og glemte igen — med Ansigtet vendt mod Lyset og halvtaabne, tomme Øjne.

— Ingeborg, det er jo dig, der er den stærke, vedblev han. Du har vokset dig

stærk hos mig, det fortalte du mig jo selv. Jeg har ikke lært dig det forfærdeligste af alt: at elske. Jeg tror heller ikke, nogen anden har gjort det. Jeg tror, at du altid kun har holdt af dig selv. Men derfor er du ogsaa den stærkeste, og derfor ... Ingeborg, hør mig nu ... derfor kan jeg ogsaa igen bede dig: bliv min Elskerinde!

Han søgte at gøre sine Arme fri, men det var, som om hun modsatte sig det, enten af Frygt eller for at holde ham bunden endnu nogle Øjeblikke i denne Stilling, hvor de var hinanden saa nær og dog som kæmpende mod hinanden.

— Du svarer ingenting, sagde han lidt efter. Er du bange for at forraade dig? Jeg ved, hvad du føler. Nu vokser dit gamle Nag til mig, alt hvad jeg siger, bringer det til at vokse. Men saaledes vil jeg det vel! Jeg maa endnu en Gang prøve den Følelse, du kan have for mig, om ikke andet saa maa jeg endnu engang mærke dit Had! Ingeborg — bliv min Elskerinde — — bliv min Elskerinde —

Han bøjede sit Hoved frem imod hendes indenfor den Ring, som deres Arme dannede. Med al sin Kraft søgte han at tvinge hende tilbage. Men hendes passive Mod-

stand var lige saa voldsom og han kom hende ikke nærmere.

— Det har været forfærdelige Aar, Ingeborg. Jeg vidste ikke, at Tiden kunde gaa saa langsomt, naar man var hjemløs; du ser, jeg har ingenting lært, for dig er jeg den samme som før. Man kan vist ingenting lære i Kærlighed. Og jeg siger dig endnu en Gang: bliv min Elskerinde, Ingeborg. Det gælder mere idag end nogensinde! Du beder mig om at give dig Friheden. Jeg beder dig om de gamle Lænker. Spørg mig ikke hvorfor, spørg slet ikke om noget — jeg spørger ikke dig ... men vær min Elskerinde!

Og hans Stemme lød ganske hæs, da han raabte:

— Du har været min Elskerinde i de Aar, du har været borte!

Hun rettede sig pludselig og gjorde sig fri for ham, stødte ham fra sig, saa han tumlede om.

— Hvorfor, Hahn, har jeg altid taget dig for en anden end den, du er?

— Det er maaske mig, sagde han hurtig, der har bedraget dig?

— Aa, jeg er en Fantast, sagde hun sagte. ... Og hvad nu — —

Hahn havde rejst sig og var gaaet hen til hende. Han lagde sin Haand paa hendes Skulder og kom til at ryste, idet han sagde:

— Jeg venter ikke noget Svar paa det, jeg spurgte om før. Jeg har ikke løjet, men du vil aldrig komme til at forstaa det. Dit Svar kan jeg sige mig selv ... det var ikke for at faa det, jeg spurgte! Jeg elsker jo, at du piner mig, Ingeborg — jeg tilstaar, at jeg elsker det. Maaske maa jeg have Sorg, maaske er jeg kun til, naar jeg er fortvivlet. Og tro mig forresten aldrig, naar jeg taler til dig, for jeg synes, mine Ord er saa tillæmpede — — mine Ord har vist lært af dine ... Ingeborg, du har en fortvivlende Magt over mig. Naar jeg er sammen med dig, kommer jeg udenfor alt det, jeg lever i. Og naar du ikke er der, saa ligger der en Verden langt borte, som jeg ikke kan naa.

Hun saa ham nu lige ind i Øjnene.

— Hahn, sagde hun, jeg tror, du maa være lykkelig.

Han blegnede:

— Jeg? — Er jeg lykkelig? Hvor dybt vil du ramme mig?

— Du er lykkelig, sagde hun, fordi du altid er ens. Du lever i det, der har været.

Det, du vil, er blot det gamle om igen — — jeg skal være din Elskerinde som før, var det ikke det, du bad mig om?

Han havde rynket Brynene:

— Du husker, hvad jeg bad dig om? Hvor er vi dog forskellige, Ingeborg! — — Men siden du mener, at jeg er lykkelig, hvad er du da selv? Er du maaske ikke lykkelig?

Hun tav et Øjeblik, saa sagde hun:

— Det var vist Synd af mig at komme her og forstyrre dig.

Han gik hen til Vinduet, stod et Øjeblik og vendte saa tilbage:

— Hvorfor svarer du mig ikke paa det, jeg spørger om? Er du ulykkelig? Er du kommen . . .

— Jeg er kommen, svarede hun, fordi jeg gifter mig med Claudius.

Han skreg:

— Nej, Ingeborg, du er kommen for at fortælle mig om min Lykke! Ja, jeg er en lykkelig Mand! Og du gifter dig — — var det ikke din Frihed, du bad mig om? — Sig mig, Ingeborg, hvad vil du mig?

— Jeg vilde ordne mig med dig, Hahn.

— Hvad vilde du ordne med mig?

— Skilsmissen naturligvis!

Da sagde Hahn:

— Du er modig!

— Ja maaske, smilte hun, men fik i det samme Taarer i Øjnene. Og hun tilføjede:

— Du maatte dog vide det, ikke sandt? Og jeg troede, at naar jeg fortalte dig det, saa . . .

— Du burde have sagt mig det straks.

— Nej, svarede hun, det vilde jeg ikke.

— Er du kommen for at se min Fortvivlelse, Ingeborg? Eller for at fortælle mig, at jeg er lykkelig?

Hun søgte at fange hans Blik:

— Jeg maatte se dig, Hahn — — af helt andre Grunde forstaar du nok! Jeg maatte se dig, fordi jeg vilde vide Besked . . . Besked baade om dig og om mig. Man kan tænke sig til saa meget — og erindre. Men en Gang imellem maa man prøve Livet igen . . . hvorledes det virker, og hvad det betyder! — Ærlig talt, jeg er ogsaa kommen for din Skyld, men det vil du vel ikke tro.

Han havde kastet sig i en Stol og sad med Hovedet støttet i sine Hænder. Nu havde hun faaet ham til at høre, hvad hun vilde. Hvad mere havde hun at sige ham. Hvad stod der endnu tilbage?

— Og jeg kom, vedblev hun i den samme

rolige Tone, for at faa lidt at vide om mig selv. Nej — svar mig nu ikke, Hahn, før jeg har talt ud. Jeg ved nu, hvad jeg vilde vide! Jeg havde haabet og frygtet at skulle møde den Hahn, jeg har drømt om. Men du var overfor mig den samme som før . . . og alt er blevet som før! Men det er endnu ikke det vigtigste . . .

— Sig mig, hvad mener du med det? —

Han rejste sig fra sin sammenbøjede Stilling og saa paa hende med et forpint Blik.

— Lad mig nu tale, Hahn . . . der er endnu en Ting, jeg maa vide: har du alligevel ikke forandret dig? Er du den samme . . . usaarlige som før? Ikke overfor mig, der ved jeg Besked — men overfor de andre? Har jeg ikke ødelagt noget hos dig . . .? Det vilde gøre mig saa bitterlig ondt, hvis det var Tilfældet! Ja, det vilde være en Ulykke . . .

Han forsøgte at være rolig, prøvede paa at se hende som en fremmed og uvedkommende. Men det var ham umuligt. Hun satte alle hans Nerver i Bevægelse — — brugte sin Magt til det yderste!

— Hvor vil du hen med det? spurgte han.

Hun saa fast paa ham:

— Du kender Claudius' Planer — hans Plan om en Verdensudstilling. Og den Ide maa jo tiltale dig! Men jeg har hørt, at du ikke vil støtte den. Sig mig, om det er sandt?

Han var begyndt at gaa op og ned ad Gulvet. Nu standsede han.

— Naa, det er derfor, du er kommen, lo han næsten. Det er derfor!

— Hahn, du skal høre mig ...

— Nu forstaar jeg dig, Ingeborg!

Hun strakte Armene ud mod ham som for at afværge hans Ord:

— Hvad forstaar du, Hahn? Noget grimt, ikke sandt? Noget lavt? Men hør engang Sandheden, som den er. Da Claudius fortalte mig, at du vilde stille dig afvisende, saa sagde jeg ham, at jeg troede det ikke ... Men jeg maatte vide, om det var sandt! Jeg maatte vide det for min egen Skyld. Aldrig før har du i en vigtig Sag taget personlige Hensyn — — skal det da blive saaledes nu? Forstaar du mig?

Han lo:

— Tror du, det er til at misforstaa!

Hun rejste sig og gik hen imod ham. Han standsede. De stod som stivnede i den

hældende Stilling, de var komne til at indtage overfor hinanden.

— Ved du, hvad det gælder? Aa, Hahn — det gælder langt mere, end du kan tænke dig ... Jeg har været Skyld i saa meget. — — Skal jeg da ogsaa have dette paa min Samvittighed!

— Hvad er det, din Samvittighed ikke kan bære?

— Jeg skal sige dig det, svarede hun. Der er en Ting, jeg ikke kan bære, at se min Tilværelse forraadt og skændet. Det vilde være en Ulykke, hvis du svigtede din Overbevisning for min Skyld. Vi to har dog vist hinanden nogen Godhed ... vi har ogsaa gjort hinanden megen Skade. Skulde jeg have skadet dig saa dybt, Hahn, at dette var muligt?

— Jeg vil ikke høre paa dig, svarede han. For jeg tror dig ikke. Du lyver!

— Jeg vilde ønske, jeg løj, sagde hun sagte. Jeg vilde ønske, Sandheden ikke var saa haard. — — Hvad er det, jeg ser? Hvorledes jeg ødelægger Eder begge ... dig og Claudius! Jeg ser de vilde Frugter, min Skæbne har baaret. Aa, Ulykken vokser med Lykken! Her har jeg stillet de to Mænd, der betyder alt for mig, overfor

hinanden! — Men hvad skal jeg gøre — — hvorledes skal jeg hjælpe baade dig og ham? Hahn — — du maa forstaa mig, du maa se, hvad det gælder, du maa ikke ødelægge alt ... for dig selv ... for ham ... for mig.

— Tror du virkelig, jeg vil tale med dig om denne Sag? svarede Hahn. Maaske føler du noget af det, du siger. — — Men du lyver alligevel og jeg tror dig ikke!

Hun stod og saa paa ham med opspilede Øjne:

— Aa — hvor det er ulykkeligt, Hahn... hvor det er ulykkeligt.

Og i et pludselig Udbrud:

— Hjælp mig!

Hun gik hen til ham og søgte at gribe hans Hænder:

— Betænk dig endnu en Gang!

Han saa ganske koldt paa hende:

— Ved du, sagde han, at det, du gør her for en anden, det vilde jeg ikke gøre for dig! — — Ogsaa du er jo en Stakkel, en Slave af det, du føler ... Men, Ingeborg — Ingeborg — — dette er mig altfor pinligt. Du skal gaa, hører du ... jeg holder det ikke længere ud.

Og han vendte hende Ryggen og gik hen mod Døren.

— Du tænker kun paa dig selv, raabte hun efter ham.

Han drejede sig paa Hælen og spurgte træt:

— Og du?

Da skreg hun:

— Jeg tænker vist slet ikke, Hahn. Men det gælder mit Liv. — — Og vil du ikke svare mig, saa sender jeg Claudius til dig. Jeg siger ham, at du har bedt ham komme. Lad saa Skæbnen afgøre, hvad der skal afgøres her — hvad der skal afgøres mellem Eder, hvad der skal afgøres ...

Hahn stod ved Døren, han søgte at omfatte hende med sit Blik. Hun hørte, hvor stærkt hans Stemme rystede, da han sagde:

— Som du vil ... lad Claudius kun komme — —

Og med en sidste Viljesanspændelse fik han Døren lukket op ... Han vaklede ud som en gammel Mand. Hun kom til at gyse, da han var gaaet. — Hun saa sig om i Værelset, gik saa hurtig ud gennem Entreen og var straks efter nede paa Gaden.

Da Fru Hahn kom ud i Pensionatet, laa der et Telegram til hende fra hendes Søster, Fru Berner, som hun nylig havde besøgt i Berlin. Telegrammet var fra København og meddelte, at Søsteren var kommen samme Morgen og ventede hende paa sit Hotel.

Fru Hahn stod længe med Telegrammet i Haanden og læste det flere Gange. — Saa er det altsaa sket, tænkte hun. Hun har taget sin Beslutning og er rejst fra ham. Stakkels Thora!

Det faldt hende i det samme ind, at hun efter sin Hjemkomst ganske havde glemt Søsteren. Var hun virkelig saa glemsom? Og hvorfor havde Thora intet meddelt hende, før dette Telegram kom. Det havde dog været en alvorlig og vanskelig Situation. At Thora alene havde vovet det afgørende Skridt — — nej, hun havde ikke tænkt sig det.

Da hun paa Hjemvejen over Berlin havde

besøgt Berners, var det gaaet op for hende, hvorledes det stod til. Thora havde paa alle Maader søgt at holde hende tilbage saa længe som muligt, lykkelig over hendes Nærværelse, ja hun havde klynget sig til hende og gjort sig indsmigrende ung overfor hende. Men Fru Hahn havde tydelig mærket, hvor træt Søsteren var, og en af de sidste Dage havde Thora betroet sig til hende, ganske jævnt og kort, at nu var det i hendes Ægteskab som i saa mange andre — nu var det forbi! Hun kunde ikke holde det ud mere, hvorledes skulde hun slippe fra det. Fru Hahn havde givet hende det selvfølgelige Raad, at hun skulde rejse sin Vej, men Thora havde dengang kun rystet paa Hovedet. Og da Fru Hahn indsaa, at det var hende umuligt, gav hun hende det modsatte Raad — at hun skulde bestemme sig til at blive og finde sig i, hvad der var at finde sig i. Under saadanne Forhold maatte man først og fremmest tage sin Bestemmelse og ikke fortabe sig i Betragtninger, der ingen Vegne førte.

Fru Hahn havde ogsaa snart mærket, at Thora led af Hjemvee. Det var ikke saa besynderligt. Det preussiske Junkerhjem, hun var kommen ind i, stemte saa daarligt

med hendes Opdragelse. Det var et Hjem, helt regeret af Mandens Bryskhed og Brunst. Fru Hahn huskede næsten altfor tydeligt denne Mand, han var hende helt inde paa Livet i hendes Erindring, hun mærkede ham bestandig fysisk nær, naar hun tænkte paa ham; hans Ord trak Striber som Slag af en Ridepisk. Nej, han var aldeles ikke godmodig, men bidsk og hidsig!

Men trods alt havde der været noget, Fru Hahn kunde lide hos Søsterens Mand. Og hun havde sagt det til Thora. — Ja du, havde Thora svaret, der er maaske noget, jeg ikke kan undvære hos ham ...

Og saa havde de to Søstre set paa hinanden og var kommet til at smile.

Men nu havde altsaa Thora alligevel taget sin Bestemmelse. — —

Fru Hahn søgte at dække sin egen Uro ved at tænke paa Søsteren. Det var et uroligt Øjeblik, Thora var kommen i ... men det var rart at have hende. Hun vilde maaske føle sig mere tryg hos hende end hos nogen af de andre!

... Bedst at komme afsted straks — Thora gik vel og ventede hende. — Og Claudius ventede ogsaa! Heldigt, at Thoras Hotel laa

der i Nærheden — ham maatte hun i hvert Fald tale et Par Ord med først!

Da hun kom op til Claudius, sad han ved sit Arbejde. Han sprang straks op, da han saa hende, og hun blev pludselig saa lykkelig ved at være hos ham igen, at hun ganske glemte Søsteren.

Han tog hende om Skulderen, og hun trak ham helt ind til sig, ganske tæt, hun kunde ikke lade være, hun maatte vide sig et Øjeblik i Sikkerhed hos ham. Hun vilde slet ikke svare, da han tilsidst spurgte:

— Har du været hos Hahn?

Først, da han gentog Spørgsmaalet, nikkede hun bekræftende.

Og nu var det Claudius, der blev tavs. Hun maatte dog fortælle ...

Hun prøvede at huske, hvad der var sket om Formiddagen, men hun formaaede det ikke. Hun havde sagt Hahn Sandheden, det vidste hun. Men hvis hun nu skulde fortælle Claudius, hvad der var sket, vilde hun saa gøre det samme?

Hun lod helt være. Slog sin Uro og Bekymring hen og sagde rolig:

— Du maa selv tale med ham, Aage!

Han kom til at smile.

— Skal jeg?

Hun smilte ikke, da hun svarede:

— Ja, han vilde ikke tale med mig om Sagen. Med dig derimod nok ... ! Og jeg synes, at du ikke kan gøre andet end at gaa til ham.

Han blev pludselig vred og sagde, idet han greb haardt om hendes Haandled:

— Du taler, som om det hele ikke vedkom dig.

Hun trak Haanden til sig:

— Du ved vist ikke, hvad du siger, Aage! — Men jeg er træt nu ... og jeg har faaet et Telegram fra min Søster. Hun er kommen hertil, og jeg ved ikke rigtig, hvad der er i Vejen — —. Men jeg maa hen og træffe hende, hun har ventet mig forgæves hele Formiddagen.

— Det er kedeligt, du skal gaa, udbrød han. Jeg vilde gerne have talt lidt mere med dig ... Sig mig idetmindste, om det virkelig er din Mening, at jeg skal tale med Hahn?

— Det er ikke blot min Mening — det er nødvendig for din Sag! — Og ved du, Claudius, jeg saa gerne den Dag overstaaet, hvor I to mødtes. Gør det derfor jo før jo heller!

— Men hvilke Følelser nærer han overfor mig — —?

— Aa, svarede Fru Hahn. I har vist ganske tilsvarende Følelser overfor hinanden. Følelser, der forbitrer os alle Livet og som jeg er bleven Aarsag til ... Men nu maa jeg gaa.

Hun tog Claudius Haand:

— Jeg behøver ikke at bede dig huske, naar du taler med Hahn, hvormeget det ogsaa gælder for mig.

— Nej — det kan du tro, svarede han.

— Men du maa heller ikke huske det altfor godt, Aage ... han holder af mig endnu.

— Det bliver vanskeligere og vanskeligere, Ingeborg.

Da sagde hun:

— Jeg tror endnu paa ham ...

— Paa ham ... ?

— Ja — dig behøver jeg jo ikke at tro paa, svarede hun. Dig, som jeg har! Men nu maa jeg gaa, Aage. Farvel og paa Gensyn. Jeg længes efter at tale med dig, rigtigt ... hos os selv, naar vi igen er ene og alt det andet er glemt — naar vi kan glemme det, naar du er lykkelig og jeg bleven mig

selv. Aa Aage — hvorlænge vil det vare? Jeg synes, det er saa længe siden.

Og hun kyssede ham, saa han ikke kunde svare. Saa skyndte hun sig afsted, glad fordi det var gaaet saa let og uden at turde tænke paa, hvad der vilde komme.

Da hun kom til Søsterens Hotel, mødte hun hende paa Trapperne.

Fru Hahn saa den blonde Søster, der lidt nærsynet kom ned ad Trappen, ung og magelig, med runde, bøjelige Bevægelser.

— Goddag, Thora ...

— Nej, Ingeborg ... er du dér? Jeg har ventet hele Dagen. — — Skal vi gaa op paa mit Værelse?

Fru Berner vendte sig og gik med tunge og lade Bevægelser op ad Trappen. Fru Hahn fulgte rank og smidig efter.

Da de var kommet ind paa Hotelværelset, omfavnede de hinanden. Fru Hahn mærkede den kølige Berøring af Søsterens Perlehalsbaand mod sin Hud, og det var Aarsag til, at hun ikke blev videre bevæget. Men Fru Berner begyndte i det samme at tale:

— Ja, det var en vanskelig Rejse, kan du tro, Ingeborg. Godt, at den er over-

staaet nu ... han aner ikke, jeg er rejst hjem, han maa tro, jeg er taget Syd paa! Men hvor det er godt igen at være alene og være hjemme ... Naa, nu skal du høre, hvordan det er gaaet til.

Og hun fortalte om Flugten, hvor besværlig den havde været og vanskelig at sætte i Scene. Og hun var meget urolig, medens hun talte. Hørtes der en eller anden Lyd fra Trapperne, tav hun, og sommetider gik hun hen til Vinduet og kiggede ned, bleg og nervøs.

Fru Hahn betragtede hende og lagde Mærke til, hvor hun var smuk! Men det var ikke mere Ungdommens Skønhed ... hun var nok ogsaa bleven moden! Hun saa næsten for stor og bred ud i det lille Hotelværelse; hun passede bedre til et Hjem, til at have store, aabne Sale omkring sig, til at danne den frodige Midte i en Børneflok ... Alt hos hende var moderligt og rundt. Hun maatte have gaaet meget igennem, før hun havde taget denne Beslutning, der syntes saa daarligt at svare til hendes Bestemmelse!

Selv hendes Dragt stemte ikke med den Tanke, at hun var flygtet fra Mand og Hjem. Hun var meget tungt og rigt klædt i en svær,

skindbræmmet Spadseredragt med Perlebroderier. Hun bar Guldarmbaand og mange Ringe. Hendes fyldige, blonde Haar var næsten dækket af en bredskygget Fløjlshat med Sløjfer og massive Spænder.

Det faldt aabenbart Fru Berner vanskeligt at fortælle, hvad der var sket og hvorfor hun endelig havde bestemt sig til at rejse. Man kunde mærke, at det var længe siden, nogen havde haft hendes Fortrolighed. Hun brugte saa klodsede Ord. Og da hun havde sagt, hvad hun fandt nødvendigt at sige, tav hun.

Fru Hahn gik hen til hende, og de satte sig begge to i Sofaen.

— Du skal ikke fortælle mig mere nu, Thora, sagde Fru Hahn. Det kan du altid gøre. Lad os være glade over at ses igen ... det er helt underligt at mødes herhjemme.

— Ja, svarede Fru Berner, jeg tror aldrig, jeg havde vovet at rejse, hvis jeg ikke havde haft dig. Jeg maatte have et Sted at ty hen. Og selv om vi ikke altid har tænkt saa meget paa hinanden, saa er der dog Øjeblikke, hvor vi synes, vi hører sammen. Finder du ikke, Ingeborg? Naar jeg sidder her ved Siden af dig, saa kan jeg

glemme, hvad der er sket, og saa tænker jeg ikke mere paa Fremtiden.

Hendes runde Arm gled kærtegnende ind under Fru Hahns.

— Ingeborg, vedblev hun, hvorledes lever du? Jeg har jo intet hørt fra dig ... er du glad for at være hjemme.

— Ja, svarede Fru Hahn. Jeg er glad for Claudius Skyld. Han befinder sig saa godt her. Og han er begyndt at arbejde ... tager næsten for alvorligt fat.

— Og du selv?

— Vi har bestemt os til at blive herhjemme. — — Og vi gifter os! Den Nyhed har jeg glemt at sende dig.

Fru Berner saa overrasket paa Søsteren.

— Det var da underligt ... jeg mener, det tænkte du slet ikke paa i Berlin. Vil du virkelig det? Jeg troede ikke noget laa dig saa fjernt som et nyt Ægteskab?

— Du ved, hvor meget jeg holder af Claudius, svarede Fru Hahn. Og du kan indse, at det er nødvendigt, naar vi bliver hjemme.

— Nej, jeg kan saa daarligt indse det i Øjeblikket, smilte Fru Berner lidt bittert ... Og jeg er ikke videre oplagt til at ønske dig til Lykke!

— Aa, svarede Fru Hahn hurtigt, man

forstaar jo aldrig noget, før man er i det. Det sker saamænd altsammen, uden at man vil eller ikke vil det. Jeg har været alvorlig bange for at gifte mig igen. Nu er jeg ligeglad — det nytter ikke at trodse. Man rives alligevel med af Strømmen, og det gælder blot om at redde den Del af ens Følelse, man har kærest. Jeg er bleven fornuftig, vil jeg sige dig, i de faa Dage, jeg har været hjemme.

Fru Berner saa hjælpeløs ud:

— Havde jeg tænkt mig det ...

— Hvad saa?

— Aa — ingenting, Ingeborg. Men du overrasker mig altid. Jeg har tænkt saa meget paa dig i den sidste Tid, at jeg er kommen alvorlig til at længes efter dig. Men jeg griber dig aldrig. Det er ligesom du bestandig var nogle Skridt foran mig ... Og naar jeg tror, at jeg har dig, saa er du allerede videre.

— Thora ...

— Jeg skal sige dig, Ingeborg, jeg er bange for at blive helt ensom.

Fru Hahn trykkede hendes Arm.

— Ja, vedblev Fru Berner. Jeg havde jo ventet, at vi to nu kom hinanden ganske nær og blev Søstre igen. Det er Mæn-

dene, der skiller os. Ikke fordi de vil det, men fordi de gør os saa forskrækkede, at vi ikke ser andet end dem ... Og hvad de ikke tager, det tager Hjemmet. Det er jo en hel anden Verden man kommer ind i, end den, man forlader. Men naar alt det er borte igen, saa bliver vi vel nok atter os selv. Og jeg er nu kommen hjem for at finde dig, Ingeborg. Vist kun dig! Det kunde blive saa lykkeligt, havde jeg tænkt mig, og du er det Haab, jeg har klynget mig til, ser du!

— Aa, Thora, sagde Fru Hahn. Hvor er vi dog alle uselvstændige ... én maa vi idetmindste have! Du klynger dig til mig, jeg klynger mig til Claudius — naar vi ingen har, er vi aldrig glade og taler ikke mere om vor Frihed ... Men tror du virkelig Thora, jeg kan være en Smule for dig?

Der kom noget brændende i Fru Berners Øjne:

— Du maa ikke svigte mig, Ingeborg.

Fru Hahn blev helt ulykkelig tilmode. Hun følte, hvilke Forhaabninger Søsteren havde knyttet til hende, og hun havde Lyst til at omfavne hende og trykke hende ind til sig, som da de vare smaa. Men dette store Menneske, som sad der ved Siden af

hende, var det den Søster, hun elskede? Hun kunde ikke rigtig genkende hende i denne prangende tyske Dragt. Hun frastødtes legemligt, men det pinte hende, at hun følte saaledes. Hvorfor havde hun altid en Trang til at bringe Afstand ind mellem sig og det, hun holdt mest af?

— Vi er to Søstre, vedblev Fru Berner. Der er ikke flere tilbage end os. Det er saa sørgeligt at tænke paa. Og det er der ingen, der kan forstaa uden du, Ingeborg. Naar jeg ser tilbage, saa er der nu ikke andet end et sort Svælg dér, hvor der før var Liv. Og jeg, som engang troede, at det aldrig kunde blive anderledes, end det var — det er rigtignok blevet anderledes!

Hun rystede paa Hovedet, matroneagtig og dog med det unge, bedrøvede Smil.

— Lille Thora, sagde Fru Hahn uden at se paa Søsteren, jeg forstaar dig jo saa godt. Men du har ogsaa haft saa god Tid til at tænke paa det altsammen ... eller det har været dig en Trøst. Mig er det gaaet anderledes, jeg har glemt ... ja, jeg husker ikke mere! Der er kastet Jord paa det, synes jeg! Og kun naar jeg ser dig, kommer det igen!

— Jeg trænger til at komme hjem, sagde

Fru Berner anstrængt, som havde hun pludselig vanskeligt ved at samle sine Tanker. — Jeg ved godt, at der er ingen Steder, hvor jeg mere hører hjemme. Jeg ved godt, at det kun er i min Erindring, det lever! Men jeg maa opsøge Stederne, hvor det var — jeg tror, det kan blive til igen. Den gamle Have — Stuerne ... husker du Ingeborg?

Fru Hahn sad og saa frem for sig og sukkede:

— Maaske du saa kan blive det kvit, Thora ...

— Men jeg vil ikke være det kvit, Ingeborg!

Fru Hahn vendte sig imod hende, lidt forpint:

— Jeg synes, det døde skal være dødt. Jeg synes det, fordi det ellers drager os, suger os til sig, og vi skal jo dog leve videre! Det er det, der forlanges af os, at vi skal leve. Og vi maa gøre det, vi maa befri os ... søge at staa paa vore egne Ben — og ikke forfalde til Lægemidler, der dræber os halvt — saa hellere paa engang — —

Fru Berner mærkede, at Søsterens Stemme blev haard og skarp. Hun følte igen den Afstand, der var imellem dem ... Men

denne Søster havde dog kæmpet tappert for sit Liv, taprere, det vidste hun, end hun selv nogensinde kunde! Alligevel var var der vist noget, hun ikke forstod ... noget hun ikke havde haft Følelse for. Og hun sagde igen:

— Ingeborg, du maa ikke svigte mig ...

— Det vil jeg jo heller ikke, svarede Fru Hahn. Men jeg har saa meget Bryderi selv, Thora! Og jeg ved ikke, hvorledes det vil gaa ...

Hun tav et Øjeblik. Et Dun fløj forbi hendes Mund, og hun kunde ikke lade være at puste til det og følge det med Øjnene.

— Jeg skal sige dig, hvad det er. Claudius maa imorgen gaa til Hahn for at faa en vigtig Sag ordnet. Bliver den ordnet — nej, du ved ikke, hvor jeg skal være lykkelig, Thora! Men hvis det gaar galt, saa ved jeg ikke rigtig nogen Udvej ... jeg ser ingen ... og hvad saa —?

Fru Berner vendte sig mod Søsteren. Hun undrede sig over, at Ingeborg kunde være saa optaget af sit eget i dette Øjeblik. Og hun svarede:

— Ja — jeg ved jo ikke, hvad det er ...

— Nej, svarede Fru Hahn, men jeg er saa bange ... hvor Livet dog er skrøbe-

ligt, Thora — blot den Smule Kraft, vi sætter ind paa det, bryder det! Eller hvis det ikke er sandt ... hvorfor vil vi kun det, vi vil, og hvorfor vil vi altid det rent umulige?

Hun saa paa Søsteren, der sad med et helt lukket Smil om sin Mund. Og hun forstod! Her sad de hver i sin Verden og tænkte sit ... Jovist, to Søstre! Og hun sagde, for at bryde Tavsheden og for at Thora ikke skulde mærke, hvad hun havde opdaget:

— Vi er vist lidt overanstrængte begge to. Skal vi ikke køre en Tur i det gode Vejr og saa tage hjem hos mig bagefter.

— Jo, svarede Fru Berner, glad over at faa andet at tænke paa, det vilde være dejligt!

— Og det er heller ikke rart at sidde her paa et Hotelværelse, tilføjede hun.

De havde Overtøjet paa og skulde blot hen foran Spejlet for at se, hvordan deres Hatte sad. De saa deres Ansigter ved Siden af hinanden, og Fru Berner kunde ikke lade være at spørge:

— Hvor har du købt den Hat?

— I Wien.

— Min er fra Wertheim.

— Ja, det kan jeg se, smilede Fru Hahn.

Lidt efter sad de i en aaben Droske Side om Side og kørte ind gennem Byen.

De kørte gennem den smalle Frederiksberggade. Fru Berner saa glad genkendende paa sin Fødeby. Det var morsomt at rulle gennem den ved Søsterens Side. Deres Skuldre rørte næsten hinanden, og Skyggerne paa deres store Hatte mødtes. Drosken var umagelig og Farten langsom. De kendte Tempoet og Umageligheden saa godt igen.

— Har jeg nogensinde fortalt dig, sagde Fru Berner, at jeg kørte med Fa'r og Mo'r den Dag, Fa'r gjorde sit Testamente. Han var syg, og vi kørte naturligvis i en lukket Droske. Jeg husker endnu, hvor den stødte. Et Øjeblik stoppede vi, fordi en Hest var faldet. Og da vi kørte videre, saa tog Fa'r Mo'rs Arm og sagde ganske rolig: Hvad har vi to egentlig haft ud af Tilværelsen, Elisabeth...? Han sagde det med en saadan Betoning, at jeg aldrig glemmer det — Mo'r svarede ikke, og Fa'r sagde ikke andet. Jeg mærkede kun Vognens Stød og hørte Rudernes Klirren, indtil vi standsede udenfor Sagførerens Port.

Idetsamme hilste Fru Hahn.

— Hvem var det? spurgte Søsteren interesseret.

— Det var Jørgen Thrige. — — Har du aldrig truffet ham hos os tidligere?

— Aa jo — nu husker jeg det. Han var Hahns gode Ven, ikkesandt?

— Jo, svarede Fru Hahn ... Det er han vist endnu. Alt idag skal nok minde mig om Hahn!

Og hun sagde til Søsteren:

— Du skulde slaa din Krave op. Pas paa, du ikke bliver forkølet ... Efteraarsluften her er farlig. Og du har hostet et Par Gange.

— Jeg er blot ødelagt af Rejsen, svarede Fru Berner.

— Lad os saa hellere køre hjem til mig med det samme!

Fru Hahn rejste sig i Drosken og gav Kusken en Ordre. Og de to Søstre rullede gennem de smaa Gader i deres Fødeby hjem til Pensionatet, hvor Fru Hahn foreløbig havde slaaet sig ned.

Næste Dag sad Hahn paa Redaktionskontoret, da Arkitekt Claudius blev meldt. Hahn gik selv ud for at lukke Claudius ind. De to Herrer gav ikke hinanden Haanden. De bukkede blot.

Og saa stod Claudius i Redaktør Hahns Arbejdsværelse.

Det var et stort Rum, kontormæssigt udstyret, lidt strengt og koldt. Paa et Bord midt i Værelset laa nogle store Mapper, og omkring Bordet var stillet en halv Snes Stole. Skrivebordet i det ene Hjørne var overlæsset med Papirer og Aviser, og her stod ogsaa Telefonen, en Vandkaraffel med to Glas og en elektrisk Bordlampe.

— Vil De ikke tage Plads, sagde Hahn og anviste Claudius en Stol ved Vinduet.

Han saa ikke op, men drejede Skrivebordsstolen om mod Claudius og satte sig.

— Jeg skal gøre Pinen kort, sagde han.

Jeg ved jo, hvorfor De er kommen. Hverken De eller jeg ønsker denne Samtale, men siden den alligevel er kommen i Stand, saa har jeg paa Forhaand noget at sige Dem: jeg ønsker, at det bliver sidste Gang, vi to taler sammen.

Deres Blikke mødtes, og Claudius nikkede.

— Ja, vedblev Hahn, det er første og sidste Gang, vi mødes — det haaber jeg idetmindste. De er tilfældigvis bleven den Mand, der har haft en vis Indflydelse paa mit Liv — jeg siger med Vilje tilfældigvis, for det kunde lige saa godt have været en hvilkensomhelst anden ... Nu blev det imidlertid Dem, og jeg vil tilstaa, at det er mig pinligt at se Dem. Lad os gøre dette Møde kort.

Claudius tog nogle Papirer ud af en Mappe, han havde i Haanden.

— Jeg er enig med Dem, sagde han. Samtalen er maaske pinligere for mig end for Dem; men jeg takker Dem, fordi De har modtaget mig.

— Det har jeg gjort, svarede Hahn, fordi jeg ønsker at klarlægge mit Standpunkt for Dem.

— De kender min Plan? spurgte Claudius.

— Ja, jeg kender den, svarede Hahn. Frost har udviklet den for mig. Men der er naturligvis nogle Enkeltheder, jeg gerne vil vide nærmere Besked om. Frost brugte flere Gange Ordet *national* i Forbindelse med Sagen — — hvad mener De med det?

Claudius mærkede, at Redaktør Hahns Øjne hvilede forskende paa ham, Blikket var stærkt blaat og gennemtrængende.

— Ja, svarede han. Jeg mener, at Øjeblikket maa være kommet til at samle Landets Interesser om enkelte og store Ideer. De moderne Fremskridtsideer har sejret paa alle Punkter, det kan ikke nægtes, og i alle Lag. Overalt arbejdes der i Fremskridtets Tjeneste, og det forekommer mig, at Politik i vore Dage er bleven en meget simpel Ting, nemlig Kampen om de hensigtsmæssigste Midler til at skabe Fremgang. Vi er jo dog blevne saa menneskelige, at vi respekterer hinandens Ret, ikke sandt? Men denne Kamp for Fremskridtet bør samle alle Kræfter i Landet, og Landet bør lære at arbejde samlet, som en Helhed, en Organisme ... saaledes at ethvert Spørgsmaal ses fra et nationalt Synspunkt, før det ses fra noget andet. Særlig i et lille

Land som vort kan noget saadant tænkes muligt. Jeg synes, at de Partistridigheder, der længe har hærget Landet, for en stor Del har været den gamle og fortvivlede Kamp om Vejrmøller. Har vi Raad til det? Men alle disse Spørgsmaal berører jeg blot, fordi de har haft Betydning for min Plan om en Verdensudstilling her i Byen. Denne Udstilling skulde være et Spejl, hvori vor Nation kunde se sig selv i Forhold til de andre Nationer og netop lære Helhedsbilledet af sig selv at kende. Vi skulde gennem den faa en Følelse af det nyttige i at arbejde for et fælles Maal og at dette Arbejde ikke vilde være forgæves, naar vi blot stod sammen. Hvad en saadan Følelse vilde betyde er ikke let at sige. Men jeg tror, at hvis netop det radikale Fremskridtsparti tog Sagen i sin Haand, vilde det selv vinde meget og naa derhen, hvor de store Bestræbelser mødes ...

Hahn havde lyttet opmærksomt og sagde straks, da Claudius tav:

— En Ting har De Ret i — — det gælder paa alle Maader om at slaa Rod i Befolkningen. Vi ser tit vore Ideer sejre, hvor vi selv skydes tilside. Vi har ogsaa været lidt for bange for noget, vi kaldte forslidte

Fraser og ikke vovet at tage os paa at skabe de nye Følelser, der skulde gøre Ordene nye. Jeg har saaledes forstaaet Deres Plan ganske rigtigt. Og jeg har selv tit tænkt paa at finde en eller anden praktisk Genvej, der uden at kompromitere os, kunde bringe os nærmere den centrale Stilling, ethvert politisk Parti bør søge ... Man kunde prøve paa at sætte en saadan Udstilling paa Benene, hvis der er Stemning for den! Det vilde idetmindste ikke skade. Jeg siger Dem aabent og ærligt: Deres Plan er maaske brugbar ...! Men jeg vil ikke støtte Dem!

Medens Hahn talte, havde et nervøst, overrasket Smil bredt sig over Claudius' Ansigt, men ved de sidste Ord gav det et Sæt i ham. Et Øjeblik sad han maalløs, saa spurgte han forvirret:

— De vil ikke støtte en Sag, De anerkender?

— Jeg vil gerne støtte Sagen, svarede Hahn, forudsat naturligvis, at den bliver ledet paa en Maade, som jeg kan bifalde. Men jeg vil ikke støtte Dem.

— Hvad vil det sige?

Nu smilede Hahn for første Gang:

— De og Sagen er vel ikke et og det

samme? Og for at spare Dem for Deres Forundring, skal jeg komme med et Forslag, som vil stille mit Standpunkt i den rette Belysning for Dem ...

Claudius var bleven askegraa. Han kom til at ryste paa Hænderne og greb om de Papirer, han havde taget frem af Mappen.

— Jeg vil, vedblev Hahn, for Sagens Skyld foreslaa Dem, at De rejser ...

Claudius sprang op.

Men Hahn fortsatte:

— ... at De lægger Sagen i andre Hænder og rejser!

Hahn drejede sig paa Stolen og slog Benene overkors. Han krøb lidt sammen, medens han talte.

— Enhver vil kunne forstaa, at jeg ikke vil støtte Dem! Jeg vil intet have med Dem at gøre — men jeg har aldrig nægtet at arbejde for en Sag, jeg fandt god. Ønsker De, at jeg skal støtte Sagen, maa vi to arrangere os ... Vi har nemlig haft en anden Sag sammen, ikke sandt? Der maatte jeg føje mig efter Dem. Nu er det sandelig Deres Tur.

Claudius var gaaet hen mod Hahn, medens han talte. Det var, som om Hahns Ord knyttede hans Hænder og drev ham nærmere.

— Og nu ønsker De, jeg skal rejse! raabte han.

— Det er min Betingelse, svarede Hahn. De maa rejse, hvis jeg skal have noget med Deres Plan at gøre. Æren for Ideen tilhører naturligvis Dem. Deres Tegninger, som jeg ikke har set, vil muligvis kunne benyttes. Men De selv maa bort. Ja, jeg kan stille denne Betingelse, og jeg gør det! Jeg synes ovenikøbet, at jeg har Ret til at gøre det.

Claudius stod nu lige bag Hahns Stol. I dette Øjeblik ringede det paa Telefonen.

— Undskyld mig et Øjeblik, sagde Hahn.

Claudius gik tilbage, de første Skridt baglængs. Saa drev han hen over Gulvet. Han hørte Hahn svare med smaa Mellemrum. Og han opfangede Stumper af en Samtale, en Række af afbrudte Spørgsmaal og Svar.

— Ja, vedblev Hahn, idet han ringede af, nu kender De mit Standpunkt. Jeg synes, det er klart. Og De maa kunne forstaa det. Jeg vil ikke bekæmpe Deres Sag. Ikke engang Dem. Men jeg vil ikke hjælpe Dem. Og det er min personlige Ret.

Claudius standsede midt paa Gulvet.

— Jeg kan ikke rejse, sagde han.

— Og hvorfor kan De ikke det? De har dog kunnet!

— Jeg føler, at jeg hører hjemme her, svarede Claudius.

— Hjemme? spurgte Hahn.

— Jeg tør ikke mere prøve det uvisse — —

— Saa bliv, mumlede Hahn. Hvad kommer det mig ved?

Og han vendte sig atter mod sit Skrivebord.

— Men ved De, hvad De forlanger af mig, udbrød Claudius. Ikke blot, at jeg skal forlade Landet, men lade min Ide i Stikken. Og De ved dog, hvad en Ide betyder for en Mand. De jager mig i Landflygtighed ...

— Jeg gør slet ingenting, svarede Hahn, som havde grebet en Blyant og sad og slog den mod Skrivebordets Kant. Jeg viser Dem blot en Udvej — — det er Deres Sag, De er kommen for at tale med mig om, ikke sandt? Og ikke om Dem selv. Hvis ens Sag staar sig ved, at man holder sig borte fra den, saa maa man gøre det. Det har jeg ofte maattet. Og jeg finder det i dette Tilfælde ikke urimeligt at forlange det af Dem. Noget personligt Opgør mellem os kan der ikke være Tale om — det er

der heller ingen Grund til! Vi er saa lykkelige i dette Øjeblik at have en Sag at forhandle ... vær glad for det! Og kan De ikke gaa ind paa de Vilkaar, jeg stiller, saa maa De lade være. Jeg bøjer mig for Deres Grunde uden at forlange, at De skal bøje Dem for mine. Mere har jeg ikke at sige Dem.

Claudius lo haanligt:

— Jeg ser, at selv Redaktør Hahn tager personlige Hensyn.

Hahn rejste sig og blev staaende ved Stolen, en Smule bøjet, med Blyanten i Haanden.

— Ja, jeg gør ...

— Men hvis nu dette kom ud ...?

— Det maa det gerne, svarede Hahn. Jeg føler mig i Stand til at gøre dette Mellemværende til en ærlig Sag, som jeg meget vel kan forsvare. Hvis jeg derimod havde taget Deres Ide og var løbet af Landet med den, saa vilde jeg finde det uhæderligt — —

— De bruger Deres Magt, sagde Claudius og vendte sig imod ham.

— Der er mindst to Slags Magt, svarede Hahn. Den ene hedder Kærlighed, den anden hedder Had. Jeg kender dem begge.

— Og det vover De at sige mig, raabte

Claudius. Saaledes misbruger De Deres Stilling!

— Min Stilling, svarede Hahn rolig, har med Deres Sag at gøre ... Jeg derimod med Dem. Og vi to er af Kød og Blod, ikke sandt? — — Ved De, hvad jeg var istand til? Ikke overfor Deres Sag, men overfor Dem? Tror De ikke, der er Blod nok i mig? Pas paa, De ikke tirrer mig.

Claudius trak paa Skulderen:

— Jeg er ikke noget Kvindfolk — —

— Nej, svarede Hahn et Øjeblik efter — — det er mig, der er fejg!

Og han tilføjede:

— Men nu skal De gaa.

Claudius tog sin Mappe:

— Vil De ikke høre mig et Øjeblik, Redaktør Hahn?

— Nej —

Claudius stod lidt. Saa sagde han:

— Betænk, hvad De gør!

Hahn drejede sig utaalmodig paa Hælen:

— Mod Dem?

— Og mod hende ...

Der gled en urolig Trækning over Hahns Ansigt, og han blev bleg.

— Hende, sagde han langsomt. Hende maa De om at gøre tilpas.

Claudius gik hen mod Døren. Og da han naaede den, vendte han sig endnu en Gang, usikker. Hahn sad i Skrivebordsstolen og saa pludselig helt gammel ud.

Saa gik Claudius.

Da han var kommen ned paa Gaden, tog han en Droske og kørte ud til Fru Hahn. Men hun var der ikke og han skyndte sig derfor hjem i Nybrogade. Der fandt han hende.

Hun sad og ventede paa ham.

— Du har nok ikke haft Held med dig... sagde hun, da hun saa ham træde ind. Men læg nu dit Tøj og kom hen til mig.

Han kastede Overtøjet paa en Stol.

— Det blev ikke engang en Samtale! sagde han. Alt var lagt smukt tilrette i Forvejen — —

— Aage, lød det fra Sofaen, hvad sagde han da?

Claudius forklarede hende, hvad der var foregaaet hos Hahn — fortalte meget kort og bestemt, næsten med Hahns Tonefald. Der var ingen Bitterhed, kun Kulde i hans Stemme. Fru Hahn vilde flere Gange afbryde, men lod være. Endelig sagde hun:

— Han nægtede altsaa ikke at tage sig af Sagen?

Claudius' Stemme slog pludselig om:

— Nej, naar jeg først var der, hvor Peberet gror ...

Fru Hahn sad lidt.

— Saaledes havde jeg ikke tænkt mig det!

— Aa nej, sagde Claudius. Han er den klogeste af os tre.

— Maaske, svarede hun.

Og hun forstod ikke, hvorfor hun pludselig blev saa glad. En voldsom Glæde steg i hende som en Blodstrøm, og hun blev rød i Kinderne, varm og rød.

— Aage, sagde hun. Er din Plan dig kær, er jeg dig kær — —

— Hvad saa — —?

— Saa lad os rejse!

Han var begyndt at gaa op og ned ad Gulvet. Men standsede idetsamme ganske brat.

— Jeg vil sige dig, Ingeborg, jeg rejser ikke mere herfra.

Hans Stemme var haard. Hun følte det, som om han havde villet slaa hende.

— Saa er ethvert Haab ude, Aage.

Han svarede:

— Jeg er begyndt paa en Kamp; jeg maa føre den. Lykkes det ikke paa en

Maade — saa er der andre! Jeg lader mig ikke jage ud af Landet som en Hund.

Hun gentog:

— Saa er det forbi ...

— Hvad mener du?

— Hvorfor vil du ikke rejse, Aage? Har du allerede glemt, hvor lykkelig du var? Og hvorfor kaster man Lykken bort, naar man har den! Nej, det forstaar jeg ikke ...

Han svarede:

— Jeg skal forklare dig det. — — Sidste Gang rejste vi for at skaane din Mand. Denne Gang skulde vi rejse efter hans Ordre! Det vilde være tiltalende, ikke sandt? — — Og jeg kan ikke mere rejse! Man rejser kun ud for at komme hjem igen! Hjem — hører du!

Da sagde hun:

— Ved du, at det er mig, du frygter ... du er bange for min Vilje!

Og hun tilføjede midt mellem Smil og Graad:

— Mit Barn vil ikke mere lystre mig!

Han trak paa Skulderen, og hun sagde hurtigt:

— Men hvis jeg nu ikke kunde blive hjemme?

— Du tænker altid paa dig selv, Ingeborg.

— Ja — ja — — Det har du vænnet mig til, sagde hun og søgte at fange hans Blik. — — Og hvad vil du nu gøre?

Han sad lidt:

— Det ved jeg ikke endnu.

— Du skal se, jeg finder nok en anden Udvej, Aage.

— Du — —?

Hun nikkede som i Tanker:

— Imorgen — — eller senere ...

— En Udvej?

Men hun slog det straks hen!

— Et eller andet — — jeg ved ikke rigtigt ...

— Mener du noget bestemt?

— Maaske! Men saa maa du ikke tænke mere paa det idag. Herregud, det er jo min Skyld altsammen — kan du ikke glemme det? Du maa gerne tænke paa, at du helst vil blive herhjemme! For det skal du komme til, naar du helst vil det! — — Husker du den Aften, da jeg kom hertil, da fik du mig til at glemme, hvor jeg var. Idag føler jeg, Aage, at vor Rejse er tilende.

Han sad og saa paa hende. Hun rørte sig ikke og slog ikke Øjnene op.

Og hun vedblev:

— Ja, vor Rejse er tilende. Jeg har gyst for denne Dag — — jeg vidste, den maatte komme. Jeg er lidt bange for, hvad der nu vil ske, jeg er lidt bange for imorgen. Men bryd dig ikke om det ... Jeg sidder blot og tænker paa min Søster Thora. Hun er ogsaa vendt tilbage, hun trængte vist til Ensomhed! Der er Mennesker, der har et Sted at være, og andre, der intet Steds har hjemme. De tænker saa forskelligt! Men hvad der end vil ske, saa glem aldrig den Tid, vi har drømt bort sammen. Hos mig var du ogsaa hjemme — helt hjemme ...

Saaledes blev hun siddende i Sofaen, uafbrudt talende, uden at turde kalde ham hen til sig ... og uden at han kom; medens Tusmørket faldt paa.

Næste Morgen vaagnede Fru Hahn med en Beslutningens Feber i sit Sind. Hun sprang ud af Sengen og hen til Vinduet: Solskin, lidt blegt ... men Solskin! Saa løb hun ind i den anden Stue til sit Spejl. Hun var bleg, men det fik hende kun til at smile.

Hun svingede sit Silkeskørt som et Hjul, før hun tog det paa, og vandrede længe halvpaaklædt frem og tilbage i Stuerne. Hun følte sig fuld af Sundhed og Kraft — — endelig fri igen, endelig sig selv! Som var hun pludselig løftet udover sin Skæbne.

Hun tænkte ikke et eneste Øjeblik paa Claudius eller paa Hahn; derimod paa Søsteren. Og hun blev enig med sig selv om, at det var bedst at søge Thora op straks.

Saasnart hun var klædt paa, tog hun en Vogn og kørte hen til Fru Berner.

Thora var paa sit Værelse, da hun kom.

Hun saa forgrædt ud, og det klædte ikke hendes fyldige Ansigt. Fru Hahn forstod straks, hvad der var i Vejen.

— Har du hørt fra din Mand? spurgte hun.

— Ja, han ved nu, hvor jeg er. Jeg har selv skrevet det til ham. Han beder mig om at vende hjem ... og saaledes som kun han kan bede!

Fru Hahn saa lidt spottende paa hende:

— Og det vil du maaske?

Fru Berner løftede de tunge Øjenlaag.

— Jeg gør det ikke, sagde hun. Men der hører alligevel Vilje til at lade være. Det kan du maaske ikke forstaa, Ingeborg?

Fru Hahn rystede paa Hovedet.

— Nej, jeg ved ikke, om jeg forstaar det. Jeg er idag saa lidt oplagt til at forstaa. Men du skal ikke vende tilbage, det raader jeg dig til. Vi lader os altfor let ombestemme. Du har faaet et Brev — — men Breve er aldrig det samme som Mennesker, de er altid ondere eller bedre end de, der skriver. — Husker du, hvad jeg lovede dig igaar?

— Nej.

— Det kan ogsaa være det samme, Thora ... hvorfor ser du saadan paa mig?

— Du ser ikke rask ud.

Fru Hahn smilede saa naturligt og muntert, at Thora syntes, hun havde taget fejl.

— Og idag har jeg netop mit rigtige Ansigt, sagde Fru Hahn. Idag ser jeg ud, som jeg er!

— Saa er det altsaa gaaet, som det skulde ... det, du talte om.

Fru Hahn lo stærkere:

— Vi vil ikke tale om det paa fastende Hjærte, Thora — lad os gaa ned og drikke Te.

De gik ned i Restauranten og satte sig ligeoverfor hinanden. Fru Berner bestilte Teen og, da den kom, skænkede hun den op. Fru Hahn sad og saa paa Søsterens runde, smukke Arm, der dukkede frem fra det korte Ærme.

— Hvor dine Arme er kønne — — jeg kunde godt forelske mig i dem, sagde hun. Og hvor alting skifter! Da vi var smaa, var det dig, der var tynd, og mig, der var saa tyk! Det er vist vor Tilværelse, der har den Forandring paa sin Samvittighed.

Thora smilede.

— Det er dig, der er smuk, Ingeborg. Du saa bleg ud før, men det gjorde dig kun smukkere. Netop idag er du dejlig!

Jeg ved ikke, hvad det er for et fremmed Skær, der hviler over dig nu. Jeg havde glemt, at dine Øjne kunde være saa klare.

— Tak, sagde Fru Hahn. Det kan jeg godt lide at høre. — Og hun trak Vejret dybt.

— Ja, sagde hun, du ved ikke, hvor jeg er glad idag, fordi jeg har dig. Du kender mig, selv om du maaske ikke i et og alt forstaar mig, og du holder af mig, Thora. I dine Øjne ser jeg mig selv. — — Men du har Ret, idag er jeg anderleeds, end jeg plejer. Jeg føler ligesom noget af min Slægt i mig. Og derfor maatte jeg tale med dig. — Sig mig for Alvor, Thora — — kunde du vende tilbage til den Mand, du har forladt? Svar mig oprigtigt — jeg spørger næsten for mig selv.

Fru Berner betænkte sig lidt, sad og pillede Krummerne op fra Dugen. Tilsidst sagde hun i et Suk:

— Jeg tror godt, jeg kunde. Men saa vilde det ogsaa være rent forbi med mig, saa vilde der ikke være mere tilbage. Saa vilde jeg være fuldstændig knust. Derfor vil jeg heller ikke. Jeg har altid, hvorledes det saa gik, værnet om en Del af mig selv, den har maaske ingen vidst, jeg ejede, og

derfor ingen kunnet tage den fra mig. Men hvis jeg gav efter nu, saa vilde ogsaa det være forbi.

Fru Hahn nikkede:

— Det er Friheden i vor Slægt, Thora. Vi har noget i vort Blod, som aldrig lader sig betvinge — — jeg tror selv ikke af vore stærkeste Følelser! Det er Faders Vilje, den vi engang frygtede, som vi har taget i Arv!

— Jeg vilde hellere dø, sagde Fru Berner, end gaa til Grunde i alt det andet.

Der kom et fanatisk Glimt i hendes Øjne og noget svagt og bedrøvet om hendes Mund.

Fru Hahn sad og omfattede hende med sit opmærksomme Blik.

— Ja, hvor vi er alene! udbrød hun pludselig. Og alligevel — — den Følelse, jeg har idag, gør, at jeg ikke føler mig rodløs. Der er en Slags Hjemfølelse i den, og det har jeg længe haft Behov. Maaske var der noget i det, du sagde igaar!

— Hvad tænker du paa?

— Paa Fader ... maaske ogsaa paa Moder.

— Men hvorfor tænker du nu paa dem idag, Ingeborg?

— Det skal jeg sige dig, Thora, svarede

Fru Hahn. Fordi det er vist alligevel dér, man skal øse sin Kraft. Du ved det selv. Det er ikke deres skæve Meninger, vi skal bryde os om, heller ikke deres Ord. Men deres Vilje! Vi skal lære af deres Trods: saa langt strakte de sig for at naa noget, men heller ikke længere! Akkurat dertil og ikke videre.

— Saaledes tænker jeg ikke paa dem, sagde Fru Berner. Jeg ser deres Ansigter ... Deres Liv var saa forskelligt fra mit. Og Tiden er jo ganske en anden!

— Men Lidenskaberne er de samme, sagde Fru Hahn.

De to Søstres Blikke mødtes i et kort Nu. Og de blev begge tavse. Fru Hahn sad og legede med Servietten, lagde den som en Slynge om sit Haandled. Om hendes Mund tegnede Græmmelsens og Smilets nervøse Linier sig i uafbrudt Skiften, og hun saa ud, som om hun vilde til at tale. Men hun løftede blot sin Kop og drak den ud. Og straks efter rejste hun sig.

— Vil du gaa? spurgte Fru Berner.

Fru Hahn svarede hen for sig:

— Ja, jeg kom til at huske paa noget ...

— Gaar du op til Claudius?

— Claudius, sagde Fru Hahn og saa lidt

fraværende paa Søsteren. Nej, ikke til ham! — — Men lad mig nu gaa . . .

Og hun rakte Fru Berner Haanden:

— Imorgen kommer du op til mig, ikkesandt? Men først efter Frokost eller lidt senere. Farvel, Thora!

Da hun var kommen udenfor, vendte hun sig for at se Søsteren endnu engang. Hun saa hende bag Restaurantens Vindue, blond og yppig. Saa skyndte hun sig ned ad Gaden. Hos den nærmeste Urtekræmmer gik hun ind for at laane Vejviseren. Hun fandt Jørgen Thriges Adresse og skyndte sig videre.

Han boede i Nærheden, men hun var forpustet, da hun standsede udenfor hans Dør. — Han kom selv ud og lukkede op, da hun ringede.

— Er det Dem Frue, sagde han overrasket. Det er virkelig smukt af Dem at se op til mig. — Tør De vove Dem indenfor i Løvens Hule . . . det er denne Vej — —

Han førte hende ind i sit Arbejdsværelse og bad hende sætte sig. Det undrede hende, at den elegante Jørgen Thrige boede saa tarveligt. Her var ikke mindste Luksus, Værelset saa snarere fattigt ud med den gamle, slidte Hestehaarssofa, de umagelige Stole

og de kedelige, stive Reoler. Det var aabenbart det spartanske Arvegods efter en provinsiel Embedsfamilie.

Fru Hahn søgte efter en Lænestol, hvor hun kunde sætte sig.

— Her! sagde Thrige. Hvis De vil tage til Takke med denne Gyngestol ... Den er ikke smuk, men magelig.

— Tak, sagde hun og satte sig. Jeg vil blot tale et Par Ord med Dem. Jeg maatte have en at tale med idag, én, jeg kunde betro mig til — og jeg har valgt Dem!

— Kan jeg være Dem til nogen Nytte, Frue? sagde han. Det vilde jo glæde mig ...

— Nytte — —? sagde Fru Hahn hurtig. Hvis De blot vilde høre paa mig ... Jeg kommer til Dem, fordi jeg i Øjeblikket ikke kunde tænke mig andre. — — Vi har talt sammen før ... lad mig saa idag tale ud!

Han bøjede sig over mod hende.

— Jeg har tænkt meget paa Dem, sagde han. Men ikke, at De vilde komme. Og ikke, at De havde noget at sige mig ...

— Aa nej, svarede hun, De maa ikke afbryde mig. Jeg har blot noget at fortælle Dem, og saa gaar jeg igen. De skal intet sige mig. Jeg vil hverken vide eller tro noget ... Jeg vil heller ikke lette mit Hjærte

for Dem — det vil jeg ikke. Jeg vil blot fortælle ...

Hun lænede sig tilbage i Stolen og satte den i en svagt gyngende Bevægelse. Hun slap Gulvet med sine Fødder og trak dem op under sig ... og hun næsten lukkede Øjnene.

— Jeg ser, hvor De er smuk! udbrød han.

— Det kan godt være, sagde hun. Men idag er jeg ogsaa alvorlig! — Ser De ikke det?

— De er maaske lidt nervøs, sagde han. Er det Deres Form for Alvor?

— Hvorfor vil De gøre mig fortvivlet, kom det bedende fra Fru Hahn. Aa, kendte jeg et Menneske, der blot vilde høre paa mig. — — De maa høre paa mig, Thrige — vil De ikke nok .. ? Det er ikke noget Skriftemaal, det er kun en eneste Ting. Men jeg maa sige det, for ellers tør jeg ikke gøre det!

Langsomt standsede hun Stolen og rettede sin Ryg; hun sad nu op.

— De ser ogsaa træt ud, sagde han. Sig mig, hvad De vil — — jeg skal lytte som en Munk.

— Min Træthed gaar straks over, sagde

hun. Jeg er kommen for at sige Dem —
— at nu er jeg ligesom De!

— Som jeg ... ?

— Ligesaa fri, Thrige!

— Hvad mener De med det ... ?

Hun løftede Hænderne og slog dem mod Stolearmene.

— Og ligesaa bunden! Jeg er mig selv.

— Dem selv —?

— Ja, der er ikke andet. Mit Spind er sønderrevet. — Min lille Baad er kæntret.

Han sad et Øjeblik tavs, saa sagde han:

— Hvad er der hændet Dem, Fru Hahn?

Hun rystede paa Hovedet.

— Ikke noget videre — — og det maatte hænde!

Han sprang op:

— De er ulykkelig, og De kommer til mig ...

— Nej, Thrige, jeg er ikke ulykkelig. Tro mig! Men ved De, hvad jeg vil gøre ... ? Vil De vide det?

Hun standsede, som ventede hun paa et Svar. Men da han tav, sagde hun:

— Jeg skyder mig.

— Hvad gør De — — — ?

Hun saa bleg op paa ham:

— Nu er det sagt!

Thrige søgte at gribe hendes Hænder, men kunde ikke fange dem.

— Men kæreste Fru Hahn, det er ikke Deres Mening — jeg tror Dem ikke! Selv om De er træt eller syg — — eller selv om alt har svigtet Dem . . . der er dog andre Udveje. Blot Tanken er saa brutal — — hvor kan De tænke den. Eller lyver De for Dem selv — det gør man tit i vigtige Øjeblikke . . .

— Nej, svarede hun, det er sandt. Det er ikke blot min Hensigt, det er min Skæbne. Jeg har altid tænkt mig det, ja, jeg har vidst det. Og alt det, der var min Tilværelse, er forbi — det er bukket under altsammen, jeg har kun mig selv tilbage! Og saa afmægtig kan jeg ikke leve — jeg vil det ikke!

— Men det er jo kun Snak, sagde Thrige. Hvorledes lever vi andre?

— Jeg ved det ikke, svarede Fru Hahn . . . men De, Thrige, er vel tilpasset til Giften.

— Men jeg tror Dem ikke, Fru Hahn! . .

— Det forstaar jeg saa godt . . .

— Jeg begriber ikke Deres Motiver —?

— De er gode nok. Der er ingen Brug for mig mere. Jeg er overflødig.

— Ved De ikke, at man handler altid dumt ... naar man handler i den bedste Hensigt!

— Thrige, sagde hun. Tror De, det gælder for mig om at handle klogt eller dumt. Jeg handler som jeg maa, og uansvarligt! Naar jeg vil dø, saa er det, fordi mit Liv hører op. Min Vilje slipper mine Sanser, og saa er det forbi ... Jeg kan ikke forestille mig noget paa den anden Side Døden, og derfor kan jeg rolig dø. Jeg kunde tænke mig, at mange vedblev at leve, fordi de troede, at det alligevel ikke hørte op ... efter Døden. Jeg siger Dem, det er forbi med mig. Mine Illusioner er bristede, alt hvad jeg har rørt ved, har jeg dræbt. Og saa er der ikke mere.

— Hvad mener De saa om mig! sagde Thrige og støttede Hovedet i sine Hænder. Jeg har bestandig trævlet mit Liv op, og der er heller aldrig blevet andet end Trævler tilbage. Og jeg føler dog ikke den mindste Trang til ikke at blive ved paa samme Maade. Jeg tror, De føler saa sygeligt, fordi De pludselig er kommen til at tænke Dem om, nu da De er kommen hjem. De er ikke vant til at tænke ... Og Deres

Luftslotte styrter straks sammen og begraver Dem under sig.

— Som De vil, svarede Fru Hahn. De kan godt forklare det, som De vil, det siger ikke meget. Forstaar De ikke, nu da vi taler sammen — min Fornuft er ganske uberørt af det hele! Det er ikke den, det drejer sig om.

— Men hvad da?

— Det er blot min Vilje, der har faaet sit Knæk, svarede hun undvigende.

Thrige rystede paa Hovedet:

— Sig mig Fru Hahn, hvorfor siger De mig alt det?

— Jeg tror for at faa Mod! svarede hun. Jeg maatte sige det til én, jeg maatte fortælle det til nogen. Aa Gudskelov, at det er sagt!

— Og De valgte mig! Men hvorfor ... hvorfor — —?

Thrige talte ganske ophidset og strakte Hænderne frem.

— Ja, svarede Fru Hahn rolig, jeg ved det ikke rigtig. Men De kunde i hvert Fald ikke tage Modet fra mig ... Nej — De giver mig Mod til at dø ... saaledes virker De ... saaledes er De! Alt hvad De siger, bestyrker mig i mit Forsæt.

— Aa, Fru Hahn, sagde Thrige. Det er en forfærdelig Rolle, De tildeler mig!

— De er jo en af Livets ulykkelige Elskere, sagde hun med et nervøst Smil.

— Ja, saaledes vil De se mig, svarede han og hans Pande blev rød. For saaledes har De Brug for mig!

Hun strøg sig over Haaret:

— Mennesker virker nu engang paa hinanden! Nogle opflammer — andre dræber! Og vi søger dem, vi har Brug for, Jeg er kommen til Dem som en Patient til sin Læge . . . Ved De — jeg kunde dø her hos Dem! Her er roligt her. Og ved De — — at havde jeg ikke truffet Dem, saa havde alting maaske været anderledes. Smigrer det Dem ikke? Føler De ikke, at De trods alt er en Mand?

Medens hun talte, var Thrige gaaet hen over Gulvet. Nu nærmede han sig hende igen.

— Jeg ved i dette Øjeblik kun én Ting, Fru Hahn — hvor uendelig meget De er Kvinde . . .

— Javist, svarede Fru Hahn, det føler jeg selv.

— Og her staar vi overfor hinanden, vedblev Thrige, som paa Skabelsens Morgen.

Da smilte Fru Hahn bedrøvet:

— Nej ... Nej ...

Men Thrige hviskede med sin trætte Stemme:

— ... Og hun sagde til ham: jeg vil dø, jeg vil ikke leve Livet. Og han svarede: Ødelæg ikke det store Værk, tag Tilværelsen, som den er. Lev og glem ... hos mig!

— Nej, svarede Fru Hahn hurtigt, det var omvendt. Det var maaske hende, der svarede alt det ... Og naar De siger det, Thrige, saa er det blot, fordi De ikke føler det.

— Jeg føler det ikke! svarede Thrige. ... Men hvis jeg nu følte det! Hvis det var sandt, at jeg følte det? De siger, De er bleven som jeg! De er fri, siger De! Om vi nu benyttede vor Frihed, De og jeg. Flygtede bort sammen, bort fra vore tomme Ord og Gerninger ... kun bort — —

Hun rejste sig fra sin Stol og sagde tonløst:

— Nej, jeg behøver ikke at vælge ...

Han gik hen mod hende.

Og hun tilføjede hurtigt men med dvælende Betoning:

— Mellem Dem og ... Døden!

Da raabte han:

— Saa gør, hvad De vil!

Og han kastede sig i en Stol.

Hun stod og saa paa ham med et koldt, forstenet Ansigt. Hendes Blik blev mere og mere glasagtigt. Hun hørte en Vogn rulle gennem Gaden ... da Lyden var døet bort, gik hun langsomt hen til Døren, aabnede den og gik sin Vej.

Thrige hørte, at hun gik. Han blev siddende længe uden at røre sig. Men pludselig sprang han op, greb sin Hat og løb efter hende.

Men da han kom ned paa Gaden, var hun forlængst borte.

Meddelelsen om, at Fru Hahn havde skudt sig, naaede først Claudius næste Dags Morgen. Hun havde skudt sig om Aftenen, paa den Tid da hun plejede at gaa i Seng. Skuddet var bleven hørt i Pensionatet, og der var straks bleven hentet Hjælp. Hun havde benyttet en Revolver af Mellemkaliber og Kuglen havde ramt noget bag højre Tinding. Hun var ikke død, men Lægen havde erklæret, at der var intet at gøre, hun vilde ikke mere komme til sin Bevidsthed.

Hun laa ganske sløv hen.

Det var Pensionatsfrøkenen, der bragte Claudius Meddelelsen. Hun var fortvivlet over, at det var hændet i hendes Pensionat. Og i den raakolde Morgen gik hun og regnede ud, hvilke Følger det muligt kunde drage efter sig ... Claudius var paaklædt, da hun kom. Han havde netop tænkt at ville gaa ud til Fru Hahn paa Morgen-

stunden, urolig over, at han intet havde set til hende den foregaaende Dag.

Da han fik at vide, hvad der var sket, kom han til at ryste. Uden at sige et Ord gik han ud i Entréen for at tage sit Overtøj paa. Derudefra vinkede han ad den lille, nervøse Dame, der stod og ventede, og de gik sammen ned ad Trapperne. Hun fortalte; han gik blot og saa frem for sig.

I en Droske naaede de Pensionatet.

Der stod en Sygeplejerske ved Sengen, da Claudius traadte ind i Soveværelset. Hun rejste sig, da han kom, og gik hen til Vinduet. Claudius satte sig paa hendes Stol ved Sengen. Han trak Vejret tungt og han maatte lukke Øjnene halvt, da han saa Fru Hahns Ansigt. Hun laa, som om hun blot blundede. Den hvide Forbinding dækkede hendes Pande og Haar som en stram Hue, der var trukket for langt ned. Lyset fra Vinduet faldt skarpt over hendes blege Træk.

Han kom til at nævne hendes Navn.

Hun laa uendelig stille, men det forekom ham, at der alligevel skete en Forandring. Hendes Læber var lukkede, men det var, som der skød et Smil frem over hendes Ansigt, et hemmelighedsfuldt, lukket

Smil. Som Ansigtet rundedes og Huden blev let farvet under Blodets svage Pres.

Maaske tog han fejl, men han syntes, han skimtede dette Smil bag de lukkede Øjenlaag og om den lukkede Mund, da han nævnte hendes Navn.

Og han kaldte igen paa hende.

Det Smil, han troede, han saa, var der endnu. Ja, det var blevet dybere, det kom som dybt indefra. Det kastede som Skæret af en fin Ekstase over det rolige Ansigt, som dækkede Udtrykket nu over en sød Hemmelighed, der helst skulde forties. Det lyste, dette Ansigt, af Skønhed, og som var det bristende fyldt af Lykke. Eller var det Elskov, der laa bag hendes Smil, Hengivelsens fulde Sødme?

Han følte det som en frygtelig Leg — men han maatte kalde paa hende endnu en Gang:

— Ingeborg ...

Og heller ikke denne Gang døde Smilet. Det var som før. Hørte hun, at han kaldte? Og svarede hun ham, som hun kunde? Takkede hun ham, forstod hun, at han var her? Vilde hun maaske om lidt aabne sine Øjne?

Nej, det vilde nok ikke ske.

Aa — hvorfor er det dog hændt? tænkte han.

Men han huskede ingenting mere. Han vovede ikke at mindes. Han blot saa:

Dér laa hun med de skrøbelige og fine Arme over Dynen, blundende i den sidste Søvn ... kunde ikke mere vækkes.

Og han kunde ikke hjælpe ... hun kunde ikke hjælpe ham, og han kunde ikke hjælpe hende. Hvad var der nu tilbage? Kun Døden! Døden blev tilbage. Den tog ikke blot hende, den vilde komme til at leve i ham, tage hendes Plads dér og drage ham mod Jorden med sin visne Klo ...

Han greb hendes Haand, den blev liggende modstandsløs i hans. Han rettede hendes spinkle Fingre ud og saa paa dem. Slap saa Haanden igen ... og rejste sig. Han gik tæt hen til Hovedgærdet og bøjede sig ned over hende. Hendes Ansigt drog ham med sit uudgrundelige Smil. Han trykkede sin Mund mod hendes Læber i et langt Kys.

Sygeplejersken kom hen til ham:

— Fruen er saa svag ...

Claudius satte sig igen i Stolen ved Sengen.

— Er der ingen, jeg skal sende Bud efter, spurgte Sygeplejersken.

— Jo, svarede Claudius. Det er der vist ...

— Hvis De bliver her, saa skal jeg besørge det!

Claudius gav hende Fru Berners Adresse og bad hende skynde sig.

Da Sygeplejersken var gaaet, faldt der en frygtelig Sløvhed over Claudius. Han blev siddende med Fru Hahns Haand i sin uden at tænke. Hans Muskler slappedes, han gad ikke røre sig. Han lyttede et Øjeblik, om han kunde høre hendes Aandedrag, men det kunde han ikke.

Der lød Stemmer fra Entréen, og der blev banket forsigtig paa Døren til Dagligstuen. Han vendte sig modvillig og rejste sig, da han hørte nogen komme. Hurtig gik han ind i den anden Stue og lukkede Døren til Soveværelset paa Klem efter sig.

Det var Thrige.

Han stod lige indenfor Døren, korrekt som sædvanlig; men hans Ansigt var blegt og den Haand, han rakte Claudius, skælvede.

— Det er altsaa virkelig sket, sagde han.

Claudius besvarede hans Haandtryk:

— Ja Thrige — det er sket. Men hvor kunde De vide ...

— Jeg talte med Fru Hahn igaar, svarede Thrige hurtig. Jeg fik en Formodning ... derfor gik jeg herop.

Claudius sænkede Stemmen:

— Hun ligger derinde ...

— Hun er ikke død endnu ...?

— Hun er døende, Thrige.

Og han tilføjede:

— Jeg havde ikke den mindste Formodning ... troede, hun var lykkelig — —

Thrige svarede:

— Det var hun maaske ogsaa. — — Men hun forlangte vel formeget ...

— Hun forlangte intet ...

— Men maaske var hendes Lykke dyrekøbt, vedblev Thrige. Hvem kender Prisen?

Han satte sig i en Stol. Claudius gik hen mod Døren til Sovekammeret.

— Jeg vil ikke gaa derind, sagde Thrige.

— Nej, sagde Claudius og kom tilbage. Lad os blive her!

Og han satte sig overfor Thrige. De sad begge længe uden at tale. Endelig sagde Thrige:

— Saaledes gaar det bestandig — — de, der elsker Livet, dræbes af det. Ja ... det er stadig mig, der faar Ret! Men jeg bliver ikke lykkeligere derved.

— Jeg forstaar det ikke, sagde Claudius, og jeg kan ikke tænke paa det ...

— Det maa De heller ikke, Claudius, sva-

rede Thrige. Det er slemt nok at skulle savne.

— Og vi lever videre ... sagde Claudius hen for sig.

— Det gør vi, hvis vi kan. Nogle lever kun til en vis Dag. Det er de store Spillere, der sætter alt paa et Kort. Naar deres Indsats stryges ind, saa har de ikke mere noget at leve for.

Claudius vendte sig mod ham.

— Tror De, det var hendes Skæbne? spurgte han.

— Det ved jeg ikke. Men hun var en af Spillerne ...

Og han tilføjede:

— En af dem, der ved, hvad det gælder. Og en af dem, der har Mod — — og derfor Ret!

— Hvad betyder alt det? sagde Claudius. Om hun har været saadan eller saadan! — Der er dog noget, hverken De eller jeg forstaar ... og saa hører enhver Forklaring jo alligevel op!

Thrige vilde svare, men tav. Først lidt efter sagde han:

— Har De meddelt Hahn noget om dette?

— Nej.

— Vilde det ikke være det rigtigste?

Claudius strøg sig over Panden:

— Jeg har ikke tænkt paa det. Men De har maaske Ret.

— Skal jeg ikke gaa op til ham? sagde Thrige. Han maa jo dog vide det!

— Jo Tak, svarede Claudius. Vil De gøre mig den Tjeneste?

Thrige rejste sig for at tage Afsked. Men idetsamme ringede det paa Entréklokken. Thrige stod med Haanden paa Dørlaasen, da Fru Berner hurtig traadte ind, fulgt af Sygeplejersken. Hun nikkede til Thrige og gik lige hen til Claudius.

— Lever hun endnu? spurgte hun.

Claudius nikkede.

Thrige gik hen til dem:

— Farvel — — saa gaar jeg hen til Hahn.

— Det behøves ikke, sagde Fru Berner. Jeg telefonerede straks til ham. Han maa være her om lidt.

Og hun skyndte sig ind i Soveværelset og lukkede Døren efter sig.

Thrige vilde gaa.

Men Claudius beholdt hans Haand og sagde:

— Hvis De kan, saa bliv . . . De er Hahns gode Ven!

— Det vil jeg gerne, svarede Thrige. Ja, det vil jeg!

Han satte sig igen hen ved Bordet og saa sig lidt om i Værelset.

Paa Bordet stod Fru Hahns Syæske. Laaget var lukket skævt i, fordi det ene Hængsel var gaaet fra ... og man saa de mange smaa Ting, den gemte. Thrige følte Lyst til at aabne Laaget helt og se det altsammen, som det var rystet sammen: det hvide og det røde og det sorte Garn. Og Saksen og Hæklenaalen og alt, hvad der kunde være deri.

Men han vendte sig mod Claudius:

— ... Hvor Fru Hahn er forskellig fra Søsteren!

— Ja, svarede Claudius. De ligner ikke hinanden meget. Deres Liv har ogsaa været forskelligt. Stakkels Thora — nu er hun alene.

Da sagde Thrige:

— Hun er ung ... lever hendes Mand ikke?

— Jo, han bor i Tyskland ... i Berlin. Men hun vil blive her!

— Ja saa! sagde Thrige.

Og Claudius forklarede:

— Hun er vendt hjem til Søsteren for at leve her. Hun kom i et ulykkeligt Øjeblik. Men hun kunde jo heller ikke ane, hvad der vilde ske ...

Døren fra Soveværelset gik op. Baade Thrige og Claudius tav og saa derhen. Fru Berner kom ind.

— Hun sover, sagde hun sagte ... hvor er hun smuk!

Og hun gik hen til Sofaen og satte sig der. Hun aandede dybt, som var hun forpustet. Hendes Bryst bølgede, og hun kunde ikke komme i Ro, hvor hun sad.

Hun maatte tale.

— Havde jeg blot vidst det! sagde hun. Havde jeg blot tænkt det ... Jeg skulde ikke have forladt hende et Øjeblik. Hun skulde have mærket, at hun havde en Søster. Nu kom jeg dér og tænkte kun paa mig selv. Jeg søgte hendes Hjælp uden at forstaa, at hun ogsaa var i Nød. Det er min Skyld, at det er gaaet saaledes.

De sad alle tre og tænkte hver især det samme.

Og Fru Berner vedblev:

— Man snakker saa meget om Pligter. Dér havde jeg endelig en Pligt. Jeg burde have kendt hende saa godt, jeg, der var hendes Søster ... jeg kom dog hjem med Vilje til at forstaa hende, til at slutte vor lille Ring igen. Men hvad har jeg gjort ... kun ondt værre ... Hun har ikke tænkt paa mig, da hun døde. Det ved jeg — for

man vil først dø, naar man føler sig helt alene!

— Jeg ved ikke, svarede Thrige, om Fru Hahn følte sig saa alene. Jeg tror det ikke. Jeg talte med hende igaar — — og hun kom til at sige mig noget af det, hun følte. Maaske er der noget af en Trøst for Dem og Claudius i det, hun sagde. Hun sagde, hun følte sig overflødig ... det er ikke det samme som alene.

— Overflødig? sagde Claudius.

Fru Berner rystede paa Hovedet:

— Hvor kunde hun føle det ...?

— Hun har vel ikke villet gaa paa Akkord med sin Skæbne — — sagde Thrige. Hendes Død ... selv om hun ikke har ofret sig, vil alligevel for mig staa som noget af en Offerdød — —

Claudius og Fru Berner saa paa Thrige. Men han tav. Der blev ganske stille i Værelset. Og idetsamme hørtes en Vogn standse udenfor Huset.

— Det er Hahn! sagde Fru Berner.

Der var ingen, der svarede, og ingen, der rejste sig. De sad og lyttede. Og nu hørte de paa Trapperne hurtige Skridt, der standsede udenfor Døren.

Fru Berner rejste sig og gik Hahn imøde.

Hahn saa sig ikke om, da han kom ind.

Han fulgte lige efter Fru Berner, og de gik ind i Soveværelset. Han traadte hen til Sengen.

Og straks efter kastede han sig ned paa Knæ.

Der laa han og græd trøstesløs med Hovedet ind i Puderne.

Og han hviskede:

— Det er min Skyld, Ingeborg ...

Lidt efter var han roligere. Han rejste sig og saa paa hende. Han knyttede fortvivlet sine Hænder, som stod han overfor et Jernbur, han ikke kunde vriste op. Men tilsidst bøjede han sig over hende, som vilde han lægge Hænderne varsomt om hendes Hoved. De rystede saa stærkt — han kunde ikke.

Han gentog som for at pine sig selv:

— Det er min Skyld, Ingeborg.

Han sad længe ved Sengen. Først da Fru Berner kom hen til ham, rejste han sig for at gaa.

— Vil De ikke blive? spurgte hun.

— Nej — svarede han — jeg har intet her at gøre ...

Men da han kom ind i den anden Stue, kom Thrige hen til ham:

— Du skal sætte dig ned, Hahn. Hvil dig lidt! Saa følges vi, naar du gaar.

Da satte Hahn sig i den Stol, der stod nærmest.

Der blev en trykkende Tavshed. De huskede pludselig alle, hvad de ventede paa. Fru Berner havde sat sig ved Siden af Claudius, der saa ud, som han havde Feber, saa hektisk røde var hans Kinder. Thrige havde lagt sig halvt tilbage i Sofaen. Hans Blik drev sky om, han laa og tænkte, som var han alene.

Den, Tavsheden tog mest paa, var Fru Berner. Hun følte hele Tiden Trang til at rejse sig — — gaa rastløs frem og tilbage. Men hun blev siddende febrilsk uden at røre sig. Hun maatte opbyde al sin Vilje for at blive, hvor hun var. Og samtidig følte hun sig saa ensom, saa uendelig forladt, saa grusom ladt i Stikken. Denne Følelse var overvældende . . . hun kunde godt have skreget om Hjælp . . . raabt og bønfaldet . . . kastet sig paa Knæ for de andres Fødder og bedt til den Gud, hun ikke troede paa, grædt og bedt . . . indtil det hele opløste sig i Graad og Hulken, saa hun overdøvede sig selv . . . Aa, blot denne ene Gang — frigøre sig for alt, kaste sig i Støvet og vise sin Angst og sin Sorg.

Men hun maatte være rolig — — det var det, der var saa frygteligt. Hun fik

saa mange Indskydelser, saa mange flyvende Tanker. Og hun sad der i denne trange Kjole og i det stive Korset og kunde ikke aande ... sad og ventede paa den ubarmhjærtige Død, der skulde komme ... — sad ret op og ned i en Stol, med Hænderne i Skødet. Mellem de andre, der ventede ligesaa taalmodigt som hun.

Kunde hun blot kaste sig ind til en af de andre ... ja ligegyldigt hvem ... og græde ud hos ham. Men denne ensomme Dødsrædsel! Hun vilde gerne selv dø ... ja dø — men med Armene om et andet Menneskes Hals, klynget ind til ham, med sit Bryst mod hans. At dø var at hengive sig ... at hengive sig var at dø. Med en Arm om sin Nakke segne hen, vugges bort, forsvinde i det saligt tanketomme ...

Og hun rejste sig. Og uden at tænke mere gik hun hen til Thrige.

Hun lagde sin Mund til hans ... og kyssede ham Gang paa Gang, hastigt og voldsomt.

Thrige sad først som stivnet. Saa fortrak hans Ansigt sig — — ... hans Mund skælvede — han kom pludselig til at græde. Et Øjeblik hulkede han højt og drejede Ansigtet bort. Men da han atter vendte det

mod Fru Berner, var det for at gengælde hendes Kys, vildt ... næsten tilintetgørende — som han aldrig havde kysset før.

Og de blev siddende i Sofaen, med Armene skærmende om hinanden.

Claudius og Hahn sad og stirrede forundrede paa Thrige og Fru Berner.

Men nu rejste Hahn sig. Han rystede langsomt paa Hovedet og gik saa over til Claudius og rakte ham sin Haand.

— Vi har ingen Ret til at være Uvenner mere, sagde han.

Claudius tog den Haand, der raktes ham og trykkede den.

Og Hahn vedblev:

— Jeg føler det — jeg har noget at gøre godt igen. Men jeg kan ikke tale med Dem nu — — vi ses senere! Nej, saa meget maa ikke gaa til Grunde helt forgæves ...

Claudius stod med Hahns Haand i sin.

— Det er gaaet tilgrunde, svarede han stille, det er gaaet tilgrunde, Hahn. — — Hvorfor skal dog saa meget gaa tilgrunde, før noget kan blive til?

— — — Først hen paa Eftermiddagen døde Fru Hahn. De var dér alle, da det sidste Glimt af Liv slukkedes.

Forlagstrykkeriet, Klareboderne 3, København K.

